

LUIS ROGELIO NOGUERAS

IAR DACĂ MÎINE AM SĂ MOR

LUIS ROGELIO NOGUERAS

IAR DACĂ MÎINE AM SĂ MOR

Y si muero mañana
© Ediciones Unión, 1978,
La Habana, Cuba.

Colecția Enigma

*- Editura pentru Literatură Universală -
1986*

Nu există moarte ci numai vieți
care-nfloresc în cumplita primăvară

Nu există moarte. Nu există decît
victorie.

FAYAD JAMÍS

Ceva s-a rupt pentru totdeauna.

Își duce mîna la buze curge sînge. Începe să tușească și tot trupul i se chircește de durere. Ceva s-a rupt pentru totdeauna în el. Are să moară.

Ridică cu greu brațul și încearcă să vadă cât e ceasul, dar un val de umbre se așterne între ochii lui și cadran; și-l apropie de obraz, ca prin ceață reușește să vadă orele și acele: e trecut de opt și jumătate.

Se lasă să cadă pe-o parte. O icnitură de vomă și gura i se umplu de sînge, gros, acru, cald. Se tîrăște pe covor către pat. Încet, încet de tot, trece pe lîngă trupul lui Chang: în urmă lasă o dîră întunecată de sînge pe care covorul o absoarbe de îndată.

Din nas i se prelinge o dîră de sînge iar în jurul buzelor are spumă roșiatică. Nu trebuie să-și mai pipăie abdomenul ca să știe că îngrozitoarea lovitură a chinezului l-a rănit de moarte, probabil la ficat. Își șterge fața cu mîneca, făcînd un efort ca să se sprijine pe celălalt braț.

Ținîndu-se cu amîndouă mîinile, adunîndu-și toate puterile, își lasă să cadă tot trupul pe pat.

Întinde degetele pînă ce dă de butonul radioului. Îl aprinde. Aproape secătuit de forțe, învârtă butonul lungimii de undă căutînd 43 de metri. Beculețul roșu, care arată că aparatul e pregătit pentru transmisie, clipește des. Lîngă radio se află mesajul gata cifrat. Are să moară.

Lacrimile încep să i se rostogolească pe obraji, amestecîndu-se cu sîngele. Nu-i frică ceea ce simte. E-o ciudă surdă, o senzație aspră, de adîncă tristețe că trebuie să moară așa de departe.

Începe să transforme cifrele în impulsuri electrice. Lor le trimite, pe deasupra calde și albastrei mări a Caraibilor, propria lui viață.

ORELE

- Grăbește-te, spune Artemisa.

Nu-i ușor să scoți bulgării tari de sare cu un cuțit. Mă ustură unghiile și, deși noaptea e răcoroasă, broboanele de sudoare mi se rostogolesc pe față. Artemisa și-a umplut aproape sacul; eu mai am peste jumătate pînă să-l umplu pe-al meu.

Spre norocul nostru nu e lună. Abia se vede marea, se-aude - asta da - respirația ei înceată: un val, o liniște interminabilă în care mă aud gîfîind; apoi alt val și din nou liniștea, în vreme ce apa se retrage de pe plajă ca să atace apoi din nou.

- Mai ai mult?

- Ceva mai puțin de jumătate, spun eu.

Îi văd silueta, dar îi simt și mirosul de sudoare - de-atît mers, de rășină, de-atîtea ierburi - și damful umed al ghetelor lui de piele și al curelei puștii. Eu nu miros a nimic; a oraș, a proaspăt sosit, a luptător clandestin devenit acum *guerrillero*; am să miros și eu, poate nu peste mult, ca Artemisa. Dacă nu mor.

- Să te-ajut.

Vorbim în șoaptă, între un val și altul.

Baioneta lui începe să desprindă bucățile de cristal și le simt cum cad în sac. Îmi scutur capul, pentru ca sudoarea care-mi curge de pe frunte să nu-mi încețoșeze ochii.

Nu-i ușor să smulgi diamantele astea amare; o salină nu dă așa, oricum, ceea ce soarele i-a furat mării, trebuie să dai cu tîrnăcopul ca să sară bucățile. Noi însă n-avem tîrnăcop doar un cuțit de vînătoare și-o baionetă știrbită.

- Încă puțin și plecăm, spune el.

Respir ușurat. Sîntem de mai bine de-o jumătate de oră în cîmp deschis, pe plajă, la peste trei sute de metri de zona împădurită. Dacă ne-ar surprinde a patruleă am fi o țintă ușoară. Ne-ar ajuta puțin întunericul, dar ar putea trage în rafale și ne-ar doborî.

- Leagă sacul.

Undeva, la cartușieră, mi-am prins bucățica de sfoară. Am găsit-o lângă încărcătorul carabinei San Cristobal. Sacul de iută are, aproape de gură, niște găuri mari. Pe pipăite, trec sfoara prin ele, strîngînd cu putere ca să nu-mi cadă bulgării de sare cînd o să-mi pun sacul pe umăr.

Două ore din tabără pînă la salină, dar fără nici o greutate în spinare. Acum, cu doi saci de cincizeci de kilograme, plini cu bolovani de sare, o să facem vreo trei ore și jumătate, urcînd dealul, ca să ajungem pînă la tabără.

- Gata? spune Artemisa.

- Gata.

Fără cel mai mic efort, se ridică cu sacul pe umăr, ca păstorul cu mielul din statuia aceea pe care-am văzut-o nu știu unde. Îmi încordez toți mușchii, scot un icnel; scurt și izbutesc să-mi arunc sacul în spinare.

- La drum!

Cînd intrăm în pădure simt că sacul atîrnă mai ușor. A trecut frica. O parte din frică. Sau încep cumva să am senzația aceea de siguranță, greu de definit, pe care o are un *guerrillero* cînd se știe înconjurat de-o vegetație bogată? I-am auzit pe cei cu mai multă experiență vorbind de asta. Nu pe Artemisa. El nu vorbește. Are un an de cînd e *guerrillero*; aproape un an. Eu, aproape o lună.

Începem să urcăm dealul; nu pe cel mai greu - cel numit Muerto Lindo -, ci primul, presărat cu stînci ce slujesc drept trepte. Nu simt cele cincizeci de kilograme

pe care le duc în spinare, iar sudoarea mi-a dispărut de pe frunte. Acum mai degrabă mi-e puțin frig.

Artemisa merge în față, deschizând drum cu trupul; eu mă țin după umbra lui încercînd să nu-mi ies din pas,

- Cine? întrebă Pury Mendoza.

- Ricardo și Artemisa, spune căpitanul Kike Sánchez. În întuneric, niște mîini întind sacul de agavă gol. Sîntem zece oameni într-o mică zonă împădurită, la o jumătate de oră de tabăra unde se află coloana.

- La drum, spune căpitanul Sánchez. Două ore pînă la plajă. O oră ca să scoateți sarea. Alte două ore ca să urcați. Cinci ore. E zece, la patru dimineața puteți fi înapoi.

- Sînt santinele? întreb.

- Asta o s-o vedeți voi acolo, spune căpitanul. O să ne povestiți la-ntoarcere.

Artemisa se ridică-n picioare; nu-l văd, dar trebuie să fie silueta asta care se apropie de mine, îmi dă una peste umăr și-mi zice

- Haidem, prietene.

O oră. Probabil. Ceasul mi s-a stricat la trei zile după ce-am sosit în La Plata. A naibii ironie, am adus cincizeci de ceasuri și s-a stricat tocmai al meu! Un transport de ceasuri din Holguin și Santiago; cu perchezițiile de pe șosea, care au urmat după greva din aprilie, nu puteai trece altfel spre Oriente. Am venit cu mașina tatălui lui Lavastida, transportînd pînzeturi, ceasuri, dar nimeni nu ne-a oprit.

Acum chiar că are cincizeci de kilograme, ba și mai mult, căci mă doare spatele și abia pot să țin pasul cu Artemisa. Am început din nou să transpir și mi-e sete. Sete, nu frică.

- Să stăm puțin aici, prietene, spune.

Mă consolează faptul că și el e obosit. Lasă jos sacul, se așază și se reazemă de un copac. Fac la fel.. Înaintez în patru labe pînă lîngă el.

- Ce-aș mai fuma o țigară.

- Și eu la fel, spune. Și de ce nu?

Am văzut atîtea filme unde francțirorii îi nimeresc pe soldați drept în inimă trăgînd în luminița țigării, în timpul nopții, încît îi spun:

- Crezi că-i bine?

- Pe-aici nu-s decît nutrii, spune el. Santinelele urcă numai pînă la La Tijera și sînt vreo douăzeci de minute de cînd am lăsat-o în urmă.

Aprinde o țigară, la lumina chibritului îi văd nasul ascuțit, pomeții proeminenți, barba roșiatrică și creață. Trage de două ori din ea și mi-o dă mie. Fumul mă ustură pe gît, e o țigară foarte tare. Tușesc, dar el nu rîde. Îi dau țigara; va trebui să mă obișnuiesc cu ele. Camel e un lux aici, în Sierra. Ori Lucky Strike.

- Din Havana, nu? mă întrebă deodată.

- Da, îi spun. Dar tu, din Pinar del Rio?

- De bunăseamă. Dar nu din Artemisa. Din Cinco Pesos. Asta nici măcar nu-i pe hartă. Te-au mirosit?

- Da. Am fost implicat în grevă...

- Era greu să-l dai jos pe Batista cu o grevă, spune.

- Pe Machado l-a dat jos o grevă, răspund.

- Atunci era altceva.

- Cum adică? îl întreb.

- Erau alte vremuri.

- E același lucru, spun.

- Nu-i așa, prietene.

Să cobori e mai ușor decît să urci, dar nu întotdeauna; panta te trage în jos, vrea să te tîrască și să te doboare, trebuie să te sprijini tot timpul de copaci, să înfigi tare tocul bocancilor în pămînt.

Încă nu se vede marea. Artemisa e în față, la vreo cinci sau șase metri. Nu pare să-ntîmpine vreo greutate la mers, sare ușor din piatră-n piatră, nu-l văd pe el ci umbra lui, care alunecă fără zgomot la vale.

Or fi santinele la salină?

Artemisa stinge țigara de pământ. Rămînem tăcuți, înconjuțați de zgomotele pădurii și de întunericul apăsător.

- Cum stă treaba la Havana? întrebă deodată.

- Arde, spun.

- De bunăseamă, dar mă refer la... Ce se zice de noi pe-acolo?

Presupun că acest noi nu mă include, eu am fost - aproape că mai sînt încă - un luptător de oraș. El se referă la veteranii din Sierra.

- De oamenii din Sierra? întreb eu, deși cunosc răspunsul.

- Da.

- Ei sînt speranța, spun încet.

Aud cum se scarpină-n barbă, un zgomot ca de unghii ce scormonesc într-un hățîș.

- Asta gîndesc și eu, spune într-un sfîrșit.

Nu știu de ce m-am împiedicat, probabil de vreo rădăcină. Cad și mă duc de-a rostogolul. Artemisa se pune însă între trupul meu și pantă.

Mă ajută să mă ridic în picioare.

- Țin'te bine de copaci, prietene.

- Tocmai asta încercam să fac.

Nici măcar nu mă scutur. La ce bun? Îmi pun bine pe umăr carabina și-o iau din nou, cu mai multă grijă, la vale.

- Ai familie? întreabă.

- Adică nevastă, copii...

- Da.

- Nu, îi spun. Dar tu?
- Am doi băieți, în Guanajay, la bunici.
- Cu ce te ocupai?

Nu răspunde timp de cîteva secunde.

- Cu... căutatul de lucru. Dar tu?

Tac.

- Încă o oră și sîntem în tabără.
- Slavă Domnului! spun. Sacul ăsta e greu ca naiba.
- Uite plaja, șoptește Artemisa.

Mă apropii încet de el. Ies din desiș. Pîna am dat de nisip, am făcut ultimii metri tîrîș.

- Nu se vede nimic, îi spun.
- Păi nici nu e nimic.
- Nu sînt santinele?
- Dacă trag, cînd ieșim din iarbă, înseamnă că sînt, prietene. Haidem!

Se ridică-n picioare și, cu oarecare efort își aruncă din nou sacul pe umăr. Eu fac la fel. Nu pare să aibă cincizeci de kilograme ci două sute.

- Asta se termină repede, prietene, îmi spune brusc.
- Ce anume?
- Războiul. Batista nu ține mult.
- Tot ce se poate, spun.
- Sigur.

O pornim la deal în sus, gîfîind sub greutatea sacilor. În acel moment nici el și nici eu nu știam nimic cu siguranță, dar într-o privință Artemisa avusese dreptate, șase luni mai tîrziu, Batista avea să părăsească, într-un avion, insula pe care voise s-o prefacă într-un imens mormînt.

În cealaltă, însă, Artemisa se înșela războiul abia începuse.

... pentru comportarea sa eroică.

ZILELE

MARȚI

Se uită la ceas. Un Seiko nr. 5 care arăta 8.28 seara. Era marți, 6 octombrie 1960. Punctual, avea să emită la 8,30 p.m. Cu indicativul BRO pe 37 de metri, lungimea de undă corespunzătoare acelei zile în calendarul lui de emisiuni. Radioul cu tranzistori - RT - 48A - era deja deschis. Avea în față, pe noptieră, răspunsul pentru Waller:

4756 9786 2534 5758 0987 2845 9687 2623 7565
7009 2056 9442 6677 9090 3589 7792 5665 7823
0898 5545 8792 7770 8223 0896 6457 0882 7654
4467 5622 7836 0965 8508 7609 4573 8967 2332

Aprinse o țigară. Mai era doar un minut pînă ce aparatul său avea să funcționeze pentru a o mie nouă sute treizeci și noua oară. Întinse picioarele, căscă, și-și aminti în treacăt că nu mai băgase nimic în gură de la prînz.

8 și 29. Puse degetul pe clapa de control a radioului.

Treizeci de secunde... douăzeci... zece...

8 și 30.

Începu să preschimbe în semnale de joasă frecvență blocurile de cifre:.4756...9786...2534...

Cinci minute după aceea terminase. Mai așteptă o clipă. Stinse transmitătorul și-l puse într-o valijoară de piele care stătea pe masă. Strînse pachetul de țigări, bricheta, scoase închizătoarea specială cu magneți, cu care asigurase în plus ușa, și părăsi încăperea.

Plătise anticipat, ca întotdeauna. Timp de cinci ani trimisese toate mesajele către Walter din unul dintre motelurile sau hotelurile din Miami Beach și-avea de-acum o practică extraordinară în privința asta.

Ford-ul său - un Ford Torino - era în celălalt capăt al parării cu pietriș mărunț al motelului. Dădu drumul motorului și-o porni încet spre șosea. Locuia într-o clădire de pe bulevardul 27 colț cu strada 8, în South West.

Jumătate de oră mai târziu își oprea mașina într-un parcaj de pe strada 12, la cincizeci de metri de casa lui.

De cum aruncă o privire asupra documentului, pe care i-l dăduse Harry Tertz, Stuart Duke înțelese că toate informațiile nu prezentau nici un interes.

A fost un moment penibil, pentru că nu voia să rănească orgoliul profesional al bătrînului. Își trecu degetele prin părul său rar în vreme ce citea, aparent cu atenție, ultima pagină a referatului. Singurul zgomot care se auzea în biroul acela spațios era bîzîitul aparatului de aer condiționat.

În sfîrșit, ridică privirea ca să-ntîlnească fața lui Harry, fața aceea stigmatizată de o cicatrice lungă și groasă în formă de semilună; o cicatrice roșiatrică ce, pornind de la frunte, se deschidea către bărbie amintire oribilă a unui accident de circulație care-i încheiase cu o ușă trîntită-n nas tinerețea. În ochii obosiți ai bătrînului apărură o expresie de nesiguranță.

- Bine, spuse Duke. Foarte bine.

- Într-adevăr? întrebă neliniștit Harry.

- Sigur, murmură Duke, închizînd dosarul.. Foarte util.

Duke scoase capacul stiloului și scrisese într-o agendă un nume și o adresă Roland Hayward, 1345, Nicholas Avenue, West Side, Manhattan. Apoi rupse foaia și i-o întinse lui Harry peste biroul de aluminiu și sticlă.

- Ai lucrat vreodată pentru Hayward 7

- De mai multe ori, spuse Harry uitându-se la hîrtiuță. Mai de mult.

- Treci pe la el. Poate că are ceva pentru tine.

- Mulțumesc, Duke. Îți mulțumesc mult.

Recunoscător ca un cîine, Harry își mișcă de mai multe ori capul lui mic și se ridică în picioare. Știa că timpul e aur pentru oameni ca Stuart Duke.

- N-ai pentru ce, spuse Duke fără să se uite la el. Dacă apare ceva te sun negreșit.

- Mulțumesc, Duke, rosti din nou bătrînul.

- Bine, spuse Duke cu un zîmbet trist. Nu te mai rețin. Știi unde trebuie să-ți încasezi onorariul, bătrîne.

- Detz Building în Lexington Avenue, etajul IV? întrebă Harry cu o expresie care voia să fie a înțelegere amuzată, dar care nu era decît o strîmbătură urîtă.

- Exact. Am să anunț chiar azi, ca să-ți pregătească cecul. Ca întotdeauna, în asemenea cazuri, vei primi patru de cincizeci.

- Patru, repetă Harry și-i zîmbi din nou.

Fără să se-ntoarcă cu spatele la Duke, se-ndreptă încet spre ușă. Duke îi cunoștea bine foaia de serviciu pentru că amîndoi lucraseră, la sfîrșitul anilor '40, pentru Comitetul de Activități Antiamericane, el ca investigator pentru echipa lui McCarthy, iar Harry ca martor al acuzării. Celor care n-au trăit anii tulburi ai războiului rece s-ar putea să li se pară ciudat că cineva „lucra” ca martor, dar epoca aceea a fost o perioadă paradoxală. În 1950 Harry a început să colaboreze cu pe-atunci recent creată CIA un an mai tîrziu, Duke intra în cartierul general al Agenției, care era pe vremea aceea la New York. Dar Harry nu fusese niciodată unul din cei 16500 de oameni care figurau pe listele organizației CIA; aparținuse în mod invariabil micii trupe inefabile de informatori pe care Agenția îi folosea pentru ca să scormonească, ici-colo, în viața particulară a celor

indezirabili. Soarta îi rezervase un destin întunecat, făcea parte din grupul cel mai discriminat din lume, cel al informatorilor. Dar lui Duke i s-a părul întotdeauna că sufletul cenușiu și pustiu al lui Harry se potrivea cel mai bine cu munca aceea; carnetul albastru al Agenției i-ar fi atârnat poate prea greu în buzunar.

Pe măsură ce Duke urca în cadrul aparatului organizației CIA, Harry rămăsese priponit la aceeași treabă ingrată și sîcîitoare. În cartierul general de la New York, Duke fusese destinat inițial sectorului Domestic-Operations al Serviciului Clandestin. Mai târziu, și în cadrul aceluiași sector, a trecut să lucreze în echipa care se ocupa de problema negrilor (în 1957, cînd cu povestea lui Little Rock și tot restul). În 1961, după cele din Bahía de Cochínos. Fusese transferat la departamentul care controla activitățile anticastriste din New York. Dar indiferent unde era, în mod invariabil Duke îi întinsese o mînă lui Harry, chiar și atunci cînd tipul acesta de „personal auxiliar” începu să iasă din uz odată cu amurgul războiului rece. Harry era un veteran și, în afară de asta, unul dintre supraviețuitorii generației lui Duke.

Aprinse o țigară de foi cu bătrîna brichetă de aur masiv care-l însoțea de mai bine de douăzeci de ani. Dădu drumul fumului și-și trecu privirea peste impecabila încăpere a biroului pe care i-l dăduseră cu un an în urmă, în porumbarul acela, la aproape o jumătate de kilometru înălțime deasupra bulevardului George Washington din Manhattan. Părea mai degrabă o sală de operație, cu pereții lui albi. Cu mobilă de nichelcrom, cu mirosul de dezinfectant și cu o liniște apăsătoare. Nu era, nicidecum, ca birourile întunecoase și neaerisite ale Agenției de odinioară, atît de comode însă, cu cîteva birouri de mahon ca să-ți cațeri picioarele și cu zgomotele acelea grozave ale Hudsonului strecurîndu-se

prin ferestre.

Da, agenția se schimbase, iar el, Duke, îmbătrînea pe zi ce trece și devenea sentimental. Cum îmbătrînise și bietul Harry Tertz, leul de pe vremuri, căruia viața îi tocise dinții și unghiile. Se gîndi cu tristețe că mai rămăseseră abia cîțiva martori ai acelei epoci frumoase și barbare în care CIA îl avea pe Dulles ca patron, iar FBI pe Hoover ca ierarh absolut; între aceștia cîțiva, era unul pe nume Harry și altul de șaizeci și cinci de ani pe nume Stuai Duke. Timp de cîteva minute, rămase într-o stare de deprimare trecătoare. O combătu cu o dușcă zdravănă din sticla de whisky „Jim Beam” pe care o ținea într-unul din sertarele biroului.

Răsfoi din nou referatul lui Harry. Nu, realmente nu era bun de nimic. Îi ceruse „date” proaspete asupra activității lui San Gil, șeful grupului anticastrist *Comando 16 de abril*, și bătrînul pierduse aproape două săptămîni ca să constate ceea ce Duke ar fi putut afla cerînd dosarul San Gil celor de la PGP (Profilul Global al Personalității) din Langley. De fapt, Duke avea acest dosar pe birou: pe copertă se putea citi: CONFIDENȚIAL, și mai jos: SAN GIL Robert CUB-9562-3879 CODEX 01001101010001. Ultimul număr corespundea, desigur, codului de computerizare; penultimul ariei personalității în chestiune, și anume: că Robert (o) San Gil sosise în S.U.A., venind din Cuba la 9 mai 1962, că locuia la New York (numărul 79), că era patronat de sucursala Agenției din Miami (numărul 38). Cuvîntul CONFIDENȚIAL indica nivelul importanței documentului și, deci, a persoanei. Mai erau alte trei categorii în jos, clasificarea FOR OFFICIAL USE ONLY¹ – în sus, clasificările SECRET și TOP SECRET. De exemplu, dosarele șefului Flotei a Șaptea, a secretarului general al ONU și ale liderilor negri

1 Numai în scopuri oficiale (engl.)

americani, în sfârșit, celebritățile naționale și mondiale – se clasificau ca TOP SECRET... Dar Harry adusese mult mai puține date decât cele pe care Duke le aflase prin intermediul dosarului verde de la PGP, adus la zi adresa lui San Gil, prietenii, locurile pe care le frecventa, situația veniturilor, deplasările în cadrul teritoriului Statelor Unite, activitățile politice... Or, ce-i trebuia lui Duke (sau mai degrabă Kaplan) era vreun indiciu care i-ar fi putut ajuta să descopere dacă San Gil fusese amestecat în atacul de la Boca de Pájaro, undeva în Cuba. Cineva (oare San Gil care declarase în presă, cu două luni în urmă, că pregătea „ceva în stil mare ca să trezească din amorțeală guvernul american”?) hotărîse să acționeze pe cont propriu. Atacul, așadar, luase prin surprindere însăși CIA.

Treaba era urîtă. Pînă în noaptea de 17 septembrie 1968 Agenția condusese – sau fusese informată asupra lor – toate acțiunile pe care grupurile de acțiune le organizează, din Statele Unite, împotriva lui Castro; CIA manipula fără nici o greutate colonia cubaneză: controla liderii politici din Cuba de ieri, decanii colegiilor de liber-profesioniști, reprezentanții municipiilor în exil, pe toți cei care scriau la publicațiile de presă și la emisiunile de radio, pe capii marilor grupări (cum ar fi *Asociación de Bahía de Cochinos*) și ai grupurilor și subgrupurilor minuscule în care se fărîmițase o mare parte a emigrației. Dar tot Agenția antrenase, conciliase, echipase și condusese comando-urile teroriste. Nici o acțiune nu fusese plănuită și executată fără participarea directă sau indirectă a organizației CIA. Și iată că vineri, 17 septembrie, loviturile de tun din Boca de Pájaro dădeau prima dovadă că cineva hotărîse să acționeze pe cont propriu. Or, asta era rău, foarte rău. Un *free lancer*²,

2 Ziarist pe cont propriu, neangajat

care să acționeze în afara Agenției era de neconceput, pentru că ar echivala cu a recunoaște ca aceasta (guvernul Statelor Unite, în fond) pierduse controlul asupra oamenilor pe care-i învățase să ucidă. De aceea, când sosi prin telexul de la etajul V din Sheraton Building știrea UPI-ului, a fost ca și cum obuzele ar fi căzut nu în îndepărtata Boca de Pájaro, ci în biroul lui J.J. Tînărul tehnocrat fu cuprins de o criză de furie căci el era, din 1966, însărcinatul cu chestiunile considerate *black cross*³ în tot ceea ce privea *l'affaire*⁴ Cuba. Tot ceea ce era marcat cu o cruce neagră (atentate, sabotaje, infiltrări, sechestre) tot ceea ce-nsemna *dirty woric*⁵ era condus de J.J. ca *Directatore of Operations*⁶.

Dar obuzele căzuseră, J.J. îi telefonă de îndată lui Kaplan (șeful lui Duke, dar subordonat al lui J.J.), iar acesta fu nevoit să-i suporte rafala de invective și să-i promită că va afla cine, cum și tot restul în mai puțin de patru săptămîni. Kaplan, la rîndul său, dădu ordine mai jos: îi trecu afacerea lui Duke. J.J.. Pe de altă parte, zîmbi strîmb în sus: îl informă pe Ralph Aaron – de la U.S. *Intelligence Community* și omul Președintelui în fața Agenției – că se va afla totul în patru săptămîni.

La început, lui Duke i se păru că are timp suficient pentru a investiga ceea ce era de investigat. Cubanezii erau vorbăreți și-și atribuiau cu ușurință chiar și acțiuni la care nu participaseră. Cu atît mai mult trebuia să se afle cineva care să se laude prin vreun bar din Niew York că aruncase în aer jumătate dintr-un sat de undeva de pe coasta Cubei. Poate că barul ăsta avea să fie în Miami; de aceea J.J. telefonase și la Miami. Subordonații lui din Florida aveau să-ncerce acolo să afle tot ce puteau. Cel

3 Însemnate cu o cruce neagră, stigmatizate

4 Afacerea

5 Afacere murdară

6 Direcția operațiunilor speciale

mai probabil era că, într-adevăr, barul ăsta și lăudărosul ăsta să fie la Miami, căci baza naturală pentru o acțiune de tipul acesta erau debarcaderele de iahturi din Florida.

Ținînd totuși seama că Miami era riguros controlat de Companie și că tonul general îl dădea acolo organizația unui anume Jaime Torres (care era în slujba Companiei din 1954, cînd a fost numit ambasador al Cubei la Washington, amănunt pe care-l știau doar vreo cîțiva din Langley și din Sheraton Building) nu era imposibil ca afacerea să fi pornit de la vreun mic grup lezat din New York (al lui San Gil?) și să fi folosit ca bază de operațiuni Haiti, sau chiar Nicaragua.

Dar Duke făcuse greșeala de a-l însărcina cu toată afacerea asta, fără să-i dea prea mare importanță, pe Harry. Acum trecuseră deja două săptămîni din cele patru pe care i le dăduse Kaplan și încă. Nu avea nimic scris în mîină. Era 10 și 20 seara. Trase zdravăn din trabuc, iertă în mod filozofic bietul suflet păcătos al sărmanului și ramolitului Harry Tertz, și se întrebă, nu mai puțin filozofic: „Ei bine, Stuart Duke, prost bătrîn ce ești, acum ce faci?” Și el însuși își răspunse, cu neplăcere „Acum nu-ți-mai rămîne decît o soluție, Mickey Normand”.

Beculețul verde al interfonului se aprinse.

- Da? spuse locotenentul Rodolfo Sarduy.

- Vino pînă la mine. Trebuie să te văd, i se răspunse prin aparat.

- Bine.

Își duse pipa la buze și descoperi că se stinsese din nou. I se părea absolut imposibil să se adapteze la acel instrument incomod care, de altfel, prilejuise o serie întreagă de glume pe seama lui din partea colegilor de la Secția a treia. Dar cardiologul îi interzisese țigările după infarctul care-l ținuse departe de lucru timp de cinci luni, și-i permisesese, în chip de consolare, îndoielnica plăcere

de a arde după prînz și cină cîteva fire de tutun în acel instrument cu care nu se putea deloc obișnui. „Poți fuma mai departe două pachete pe zi”, îi spuse doctorul Núñez, vechiul lui prieten „Dar peste un an s-ar putea să nu mai fiu medicul tău curant, ci să fiu, pentru cîteva ore, medicul tău legist. Și, crede-mă, frățioare, nu-i deloc plăcut să te culci gol pe una din mesele alea reci de marmură de la morgă.”

Renunță să-și mai aprindă pipa. O scutură de marginea scrumierei și-o puse-n buzunarul jachetei verde-oliv. Se ridică în picioare, dădu ocol biroului și din trei pași se afla lîngă ușa. Încăperea în care lucra el putea intra ușor în sertarul unei arhive; dar lui îi plăcea cămăruța aceea și-și apăraseră cu tenacitate dreptul de a rămîne acolo. Căpitanul Riquenes însuși îi sugerase de mai multe ori să se mute în unul din birourile care erau disponibile la etajul II. „Căci, vezi, Rodolfo, ăsta nu e propriu-zis un birou mic, ci o cutie de pantofi mare și, în afară de asta, există două încăperi goale la etajul II...” Dar atîta vreme cît sugestiile lui Riquenes nu erau ordine, el hotărîse să rămînă acolo.

Ieși pe culoar și-o luă spre lift. Era zece și jumătate noaptea și simțea din nou dorința aceea acută de a fuma, pe care pipa nu reușise să i-o potolească. Apăsă pe butonul de apel și un minut mai tîrziu ușa ascensorului se deschise. Liftiera îi dăruî un zîmbet în chip de salut.

- Etajul V, te rog, spuse el, crezînd că-i întoarce surîsul, dar gura i se strîmbă într-un rictus trist.

- Vă simțiți rău, tovarășe locotenent? îi spuse ea. În vreme ce ușa metalică se închidea.

- Arăt rău de tot? întrebă Sarduy oarecum surprins.

- Nu, spuse fata. Mai degrabă arătați obosit.

Cînd ascensorul se opri la etajul V și ușa se deschise fără zgomot, o întrebă, în vreme ce ieșea pe culoar:

- Dumneata fumezi?
- Mă rog, începu ea să-i spună, încurcată de întrebarea aceea ciudată și neașteptată, nu, de fapt...
- Ești un om fericit, fu răspunsul enigmatic al lui Sarduy.

De douăzeci de minute căpitanul Riquenes străbătea încăperea de la un capăt la celălalt. Mergea de la fereastră la ușă, de la ușă la birou, și de aici din nou la fereastră, de parcă nu se hotăra ce să facă să se uite în strada L, să se așeze pe scaunul turnant sau să iasă pe culoar. Dar nici nu-i trecea prin gând că încă nu mîncase. În creierul lui persista fixă o dată 17 septembrie.

Locotenentul Sarduy a trebuit să bată tare pentru ca Riquenes să-și vină-n fire și să-l audă. Nu spuse „intră”, ci el însuși deschise ușă.

Cînd îl văzu pe Sarduy, de pe față i se șterse în parte umbra de contrarietate care-o întuneca.

- Poftim, îi spuse.

De data asta fu Sarduy cel care era cît pe-aci să-l întrebe pe căpitan - doamne, ce față! - dacă se simțea rău. Dar îl cunoștea prea bine pentru ca să nu știe că era vorba de altceva.

Fără să scoată o vorbă, Riquenes îi arătă unul din cele două fotolii de vinil care se aflau în fața biroului său după care se duse să se așeze pe scaunul lui turnant. Locotenentul, stînd comod pe fotoliu, își puse mîinile cruciș și așteptă în liniște ca acesta să înceapă conversația.

Ochii lui Riquenes se închiseră pentru o clipă și locotenentul Rodolfo Sarduy crezu că vede, pentru o fracțiune de secundă, o umbră - de durere, de îngrijorare, de oboseală? - care-i trecu pe față. Îi deschise din nou. Erau niște ochi negri, vioi, febrili, care se micșorau cînd căpitanul aborda vreun subiect care

cerea o maximă concentrare.

Riquenes scoase dintr-unul din sertarele mesei de lucru un dosar de grosime obișnuită și i-l întinse locotenentului.

- Asta e Boca de Pájaro, spuse el.

- Dosarul e complet?

- Da, spuse încet căpitanul. De cât timp, mai puțin de zece ore, ai nevoie ca să-l studiezi?

- Nouă ore, fu răspunsul rapid al lui Sarduy.

Riquenes schiță un zîmbet.

Locotenentul coborî privirea, timp de vreo cîteva minute răsfoi dosarul. Erau vreo patruzeci de pagini de mărime normală, la un rînd, și vreo cincizeci de fotografii.

- Ceva de memorat? vru să știe.

- Nu. Studiază-l doar. În ansamblu.

- Bine, spuse Sarduy închizînd dosarul. Cred că mi-ajung trei ore.

- Dacă vrei, ai la dispoziție cele nouă ore cît ai spus la început, răspunse Riquenes. Să zicem, pînă mîine la șase. La șase te-aștept aici, în biroul meu.

- Bine, spuse locotenentul.

Riquenes se ridică în picioare și Sarduy făcu la fel.

- Nu vreau să-ți fur din timp. Începe să citești chiar acum.

- Pot lua note? întrebă locotenentul.

- Da, poți, dar n-o să fie nevoie.

- Bine, spuse din nou locotenentul lăsînd să-i scape un oftat. Am plecat.

Se-ntoarse și-o luă spre ușă.

- Ascultă, îi spuse Riquenes.

Sarduy se-ntoarse.

- Da, tovarășe căpitan.

Riquenes arăta spre partea stîngă a pieptului.

- Cum merge?

Locotenentul nu pricepu imediat, dar după cîteva secunde zîmbi.

- Pompa?

Riquenes dădu din cap că da.

- Merge. Nici o grijă.

- Așadar, totul e-n ordine?

- În ordine, spuse locotenentul. Afară de asta.

De parc-ar fi scos un scorpion din buzunar, apucă cu vîrful degetelor pipa-i nesuferită.

Riquenes nu înțelese.

- Mi s-a interzis țigara. Acum sînt la două pipe pe zi, precum indienii siux în vreme de pace.

Riquenes surîse. Dădu să-i spună ceva, dar Sarduy i-o tăie

- Dacă vreți să-mi spuneți gluma cu Sherlock Holmes, nu vă mai osteniți, că mi-a spus-o pînă acum toată secția.

MIERCURI

La trei dimineața locotenentul Sarduy văzuse deja de cîteva ori dosarul. Acum ședea în biroul său, dinaintea, mesei de lucru, mușcîndu-și pipa și încercînd să-și ordoneze în minte cele ce tocmai terminase de citit. Reveni asupra ultimei pagini, care conținea transcrierea textului cifrat pe care Serviciul de Contrainformații i-o trimisese lui Bruno cu o săptămînă în urmă și a celui pe care Havana o primise de la Bruno cu cîteva ore înainte.

Walter către Bruno

Necesare informații asupra atac Boca de Pájaro Oriente. De asemeni asupra eventuale acțiuni similare posibil efectua alte puncte coastă insulă. Necesare precizări organizație care efectuat acțiune comando și

date asupra executanți material. A evita riseturi inutile.

Bro către Wal 900 khz Centru pe recepție începând 03.30h. „Plec miercuri New York via Los Angeles punct Nici unul din grupurile de acțiune de la Miami responsabil atac punct CIA asigură pe Torres a nu avea legătură cu atacul punct Suspectez grupuri New York punct Următoarea transmisie simbătă 10 pe lungimea de undă programată punct Salutări...”

Închise dosarul și se uită la ceas 3 și 5.

Nu era foarte comod, dar era mai practic să rămână să doarmă acolo, la birou. Puse deșteptătorul ceasului lui de mână - un Poliot - la 5 și 30, stinse veioza care lumina slab încăperea, se lăsă pe spate, în scaunul lui turnant, și-nchise ochii.

Lumini, voci confuze, o poftă teribilă de-a fuma.

Cinci minute mai târziu, dormea.

Zgîrie cu unghia sticla de pe birou și un şuierat aspru frînse liniștea încăperii.

Nu. N-o să-l sune pe Kaplan. La urma urmei, Kaplan era tot un idiot. Va merge mai sus, îl va suna pe J.J. De îndată ce va avea bine strîns în mână ghemul. Căci nu putea să aștepte cu mâinile-n sân ca netotul ăla incapabil de Stuart Duke să se pensioneze pentru ca el să urce o treaptă. De-aia îl pasiona șahul: era un joc crud, în care sacrificai unele piese ca să ajungi la o poziție bună. El era tânăr, inteligent iar sufletul nu-i era mîncat de sentimentalism ca sufletul lui Duke. Și trabucurile alea puturoase pe care le fuma, - și fotografia aia a lui Dulles pe care o păstra într-un sertar al biroului, și costumele lui vechi și prost croite, și stilul Scotland Yard secolul XIX, și mătreața. Și...

Tresări când telefonul începu să sune.

- Da, domnule? spuse apăsînd pe butonul pe care scria

On⁷.

- Vino pînă la mine, Normand. Te-aștept.

Era el.

- Da, domnule, spuse.

Da, domnule. Nu, domnule. Dar, la urma urmei, el, Mickey Normand, licențiat la Harvard, 35 de ani, prezentabil, era tipul de om de care CIA avea nevoie. Fosilele tip Dulles rămăseseră în urmă. Lumea era alta și altele și armele noului spionaj. Infanteria de Marină îl înăsprise, dar și mai tare îl înăsprise lucrul la centrul secret de probe cu arme chimice, biologice și psihologice din Dugway, Utah. Acolo, ca funcționar auxiliar, văzuse de-aproape fața războiului modern, un război pentru care oameni ca Duke (și chiar Kaplan) nu erau pregătiți aerosoli capabili să producă halucinații, ultrasunete care duc la nebunie, microbi pe care o mutație genetică îi preschimbă în microbi dătători de moarte. Războiul invizibil, total. Și un neghiob tarat ca Duke se încăpățîna, în pragul acelei lumi miraculoase, să spioneze așa cum o făceau cei ca Pinkerton.

Dar neghiobul acela tarat era șeful lui și-l chema la el.

În silă, se ridică în picioare. De pe fața lui palidă și ascuțită dispărură invidia și ura și o mască impenetrabilă îi ascunse sentimentele. Arboră pînă și un surîs.

Era gata pentru întîlnirea cu bătrînul Stuart Duke.

Pilotul avionului Douglas DC-8, aparținînd companiei Național Airlines, ceru instrucțiuni turnului de control prin radiotelefonul de înaltă frecvență. Din turn, controlorul de zbor, care urmărea pe ecranul radarului coborîrea aparatului, îi dădu autorizația să folosească pista nr. 2 și-i comunică datele: plafon 60 de metri și vizibilitate 800.. Avionul DC-8 ieși din pătura de nori și-ncepu să coboare

spre zona de aterizare. Pilotul reduce viteza și pregăti *flaps*⁸-urile de aterizare. Cincizeci de metri... patruzeci de metri... treizeci de metri. Stinse motoarele, ridică un pic prora aparatului și pneurile uriașe atinseră în sfârșit pista.

Er& 10 și 30 a.m. Ricardo Villa (înalt, slab și cu o figură foarte puțin meridională) puse în valiză exemplarul din ziarul „Time” care-i atenuase monotonia călătoriei, își desfăcu centura de siguranță și, când anunțul luminos FASTEN SEAT BELT NO SMOKING⁹ se stinse, se ridică-n picioare și se amestecă în șirul de pasageri care înainta încet, pe culoarul moale al avionului, spre ușa de ieșire.

La Los Angeles era vreme urâtă. Ploaia mărunță, dar sîcîitoare, obligase personalul aeroportului să pună lângă scara mobilă un mic autocar plin cu umbrele. Un angajat negru, cu un impermeabil portocaliu, dădea pe rînd cîte o umbrelă fiecărui pasager. Ricardo o luă pe a lui, o deschise și-o porni pe pistă către clădirea centrală ca să-și aștepte bagajele.

După o jumătate de oră, intra în posesia micului său geamantan de piele și ieși să caute un taxi. Nu mai avea umbrela căci o înapoiase. Sub ploaie, străbătu parcare aeroportului pînă ce zări un *yellow cab*¹⁰.

– Columbia Hotel.

– Da, răspunse șoferul.

Automobilul porni spre orașul colinelor.

Ori de cîte ori venea la Los Angeles, Ricardo trăgea la Columbia sau la Keen's. Amîndouă erau modeste, dar confortabile și centrale. De data asta, nu va petrece acolo decît patruzeci și opt de ore, micul său obiectiv era să-l viziteze pe Léon Ortiz, un potentat ce făcuse parte din guvernul lui Batista și care locuia în Bakersfield, în împrejurimile orașului. Ortiz – bun prieten de-al lui Jaime

8 Eleroane

9 Legați-vă centurile de siguranță nu fumați

10 Taxi

Torres și om cu multe relații în rîndul emigranților cubanezi din orașele de pe coasta Atlanticului – avea să-i deschidă ușile în New York. Nu-l anunțase de venirea lui, dar îi va spune, ca și-n alte dă țî, că-l trimisese Torres.

Mașina se opri în fața hotelului Columbia, pe strada 66. Ricardo plăti cît marcase contorul taxiului, îi dădu un dolar bacșiș șoferului și coborî. Recepționarul îi întinse formularul de cazare și Ricardo îl completă repede. Avea camera 806, la etajul VIII, aripa de est. Urcă cu liftul ca să-și lase bagajele, după care coborî la bar. Era 11 și 5 și nu-i era foame.

Micul bar era aproape gol. Ricardo se așeză la o masă. Ceru un Manhattan, după care se îndreptă spre telefonul de lîngă tejghea.

– Bakersfield 586—6529, *please*.

– Cu plăcere, domnule, îi răspunse operatoarea.

Telefonul sună îndelung. Ricardo tocmai se pregătea să pună receptorul în furcă cînd, de partea cealaltă, cineva ridică.

– Da? spuse o voce de femeie.

– Cu Mr. Leo Ortiz,. Vă rog.

– Cine-ntreabă? spuse vocea.

– Jaime Torres, minți Ricardo.

– O clipă, vă rog.

Aproape în continuare Ricardo auzi vocea lui Léon Ortiz.

– Jaime!

– Nu, Léon. Sînt eu, Ricardo Villa.

– De unde vorbești?

– De la Hotel Columbia, la o aruncătură de băț de Bakersfield. Trebuie să te văd chiar azi, urgent.

– Bine, spuse Léon. Ai vreo problemă?

– O favoare specială pentru Torres. Mi-a spus să vin să te văd.

– Bine, spuse din nou Léon. Ai luat masa de prînz?

- Încă nu. Abia am sosit.
- Atunci mîncăm împreună. Te aștept la unu. Știi drumul.
- La revedere, spuse Ricardo.

Puse receptorul în furcă și se-ntoarse la masa lui. Manhattanul îl aștepta deja. Bău cîteva înghițituri și-și aprinse o țigară. Ciudat, Léon Ortiz vorbea mai bine engleza decît spaniola. Plecase din Cuba în 2 sau 3 ianuarie 1959, dar fusese aproape tot timpul dictaturii lui Batista o piesă cheie pentru acesta. Prin el se cumpăraseră arme atunci cînd se întetise lupta în Sierra, după ofensiva din mai 1953. Dar armele ajunseseră tîrziu, în noiembrie. Două luni după aceea, dictatura lui Batista nu mai exista. La urma urmei, Léon era american, nu cubanez.

Ricardo ceru alt Manhattan și se uită la ceas 11 și 30. La 12 avea să o pornească spre Bakersfield.

Pe suprafața umedă a mesei de lemn lăcuit scrise cu degetul un 5. Se simți trist și deprimat vreme de cîteva secunde, lungi și nesfîrșite.

Cinci ani fără să vadă Cuba. Te pomenești că și el a început să uite spaniola. Nu spaniola în conservă, pocită, din Miami, care în expresii și cuvinte rămăsese la mijlocul drumului între engleză și jargonul din Pila colț cu Colón, ci spaniola lui. Aceea care, chiar acum, în clipa asta, or fi vorbind-o tovarășii lui, Yolanda...

Ploaia nu se opri o clipă toată după-amiaza. Prînzul la grăsanul și fleșcăitul de Léon Ortiz se prelungi datorită prezenței unui individ pe nume Arnaldo Rodiles, un *gusano*¹¹ care emigrase la Paris după ce publicase în Cuba un roman de oarecare succes. Parisul, se vede, nu-i prea priise din punct de vedere economic și se afla acum

¹¹ Vierme, nume dat în Cuba celor care, activ sau pasiv, sînt împotriva Revoluției

la Hollywood unde scria scenariu de duzină pentru Metro, cu un pseudonim care părea dintr-un roman de Spillane. Era întruchiparea pedanteriei și-i făcea o curte nebună fiicei lui Ortiz, o blondă care se așezase la masă și purta un pulover care-i scotea în evidență formele bustului. Rodiles era un amestec de hippy cu general al lui Porfirio Ofaz: fața măslinie, mustățile enorme, păr lung și unsuros și-un batic imprimat prins la gât. Cât timp a durat masa n-a făcut altceva decât să-ncerce să demonstreze că marii scriitori (el era unul dintre ei, firește) iubeau pisicile, în vreme ce oamenii politici aveau înclinație pentru câini.

- De exemplu, Hemingway avea slăbiciune pentru pisici, la fel și Tolstoi, Cehov, Katherine Mansfield. Și Faulkner. Ați văzut fotografia lui Faulkner cu o pisică în brațe? În schimb, oamenii politici - Napoleon, Roosevelt și alții - preferă câinii.

Desigur, vorbea doar pentru Ricardo, căci Ortiz habar n-avea cine erau cei mai mulți dintre oamenii aceia celebri, iar blonda nu făcea altceva decât să arunce ocheadă irezistibile curtezanului ei.

La 4 p.m. Ortiz și Ricardo au intrat într-un soi de bibliotecă, situată la etaj. Rodiles și cu blonda se duseseră în altă parte a casei să vorbească mai departe despre câini și pisici, sau poate să se zbenguiască precum câinii sau pisicile în vreunul din hamacurile din grădină.

Ortiz umplu două pahare dintr-un excelent Martell și se așezară în câte un fotoliu mare și moale în fața biroului de mahon unde grăsanul se baricada numai și numai ca să răsfoiască câte o revistă ilustrată și ca să-și contabilizeze veniturile pe care le încasa pentru cele trei magazine pe care le avea în Los Angeles.

- Nu te-ai căsătorit încă? întrebă Ortiz ca să spargă gheața.

- Încă nu. Mai am timp, răspunse Ricardo cu un zîmbet

rece.

- Hotărăște-te, omule, îi spuse Ortiz bine dispus.

- Mă mai gîndesc, spuse Ricardo.

Tăcură amîndoi o bucată de vreme. Din apartamentul de deasupra începu să se audă sunetul strident al unui disc de muzică beat. Probabil că blonda și Rodiles dansau.

- Ei bine, spuse Ortiz, devenind brusc serios, *what about business?*¹²

Ricardo bău restul de coniac, puse paharul burtos pe brațul fotoliului și spuse

- Torres vrea informații în legătură cu cele petrecute la Boca de Pájaro, în Cuba. Ați auzit vorbindu-se de asta?

- Da, am citit în „Miami Herald”. Dar nu-i afacerea lui Torres?

- Nu. Cineva a jucat murdar. CIA i-a garantat lui Torres că nu-i amestecată în afacerea aceea. Sînteți de acord cu mine că o acțiune de felul acesta, făcută fără consimțămîntul și aprobarea lui Torres știrbește prestigiul „Planului”.

- Înțeleg, spuse Ortiz.

- O să vedeți, spuse Ricardo. Sîntem convinși că nu este un grup din Miami. Am fi știut-o. De altfel, cum bine știți, în afară de „Delta 99” toate celelalte organizații s-au reunit sub conducerea unică a lui Torres. Avem certitudinea că nu cei din „Delta 99” au bombardat satul.

- Cum de sînteți atît de siguri? întrebă Ortiz.

- Sîntem, spuse sec Ricardo.

Ortiz scoase pachetul de Marlboro și grăsanul întinse spre el, aprinsă, bricheta cu gaz.

- Știi bine că eu sînt pentru steaua cincizeci și doi, spuse grăsunul, dînd drumul fumului pe nas. Pe mine personal nu mă interesează deloc „Planul” lui Torres. Mi

12 Ce-ar fi să -vorbm de afaceri?

se pare smintit. Sînt dintre aceia care cred că soluția definitivă a problemei este anexarea. Ideea asta este astăzi, din punct de vedere tehnic, cea mai funcțională.

Făcu un gest cu mîinile, de parcă ar fi încercat să-și dea jos de pe fața-i slinoasă o pînză de păianjen:

- Nu vărsare de sînge, siguranță... Castro are cea mai bună armată din America Latină și nici un grup de exilați nu-l va putea învinge. Mă-nțelegi? Sigur, este un simplu punct de vedere.

- Așa îl și înțeleg. Dar nu sîntem de acord în această privință, răspunse Ricardo, căruia-i trecu prin minte ideea hazlie că, dimpotrivă, din acest punct de vedere erau de acord.

- Știu, spuse oftînd Ortiz și-și mișcă trupul gras și greu în fotoliu. Dar, mă rog, oricum Torres este prietenul meu și în ciuda situației proaste în care se află finanțele mele... Ce mi se cere concret?

Ultimele cuvinte le spuse într-un fel evaziv. Părea evident că se aștepta să fie tapat de niște bani, iar Ortiz era tipul de om care nu voia să se pună rău cu o stea în ascensiune ca Torres.

- Să mă introduceți în grupurile din New York, mister Ortiz. Dumneavoastră aveți relații bune printre cei care fac parte din ele.

Un oftat de ușurare și un surîs au fost răspunsul.

- Doar asta?

- Da, doar asta.

- *Very well*, spuse Ortiz. În ce grupuri?

- Grupurile de acțiune, în primul rînd cel al lui Mingolo Arteaga, al lui San Gil...

- Îi cunosc bine pe Mingolo și pe San Gil.

- Îi pot vedea din partea dumneavoastră?

Ortiz nu răspunse imediat. Își cîntărea răspunsul. Știa că Arteaga și San Gil erau la cuțite cu Torres.

- Cred că da, spuse cu o voce slabă.

- Credeți sau sînteți sigur?
 - Mă rog, spuse el neavînd încotro. Sînt sigur. Am să-ți dau telefoanele, adresele. Dar, firește, dumneata nu...
 - Nu vor ști că lucrez pentru Torres, dacă asta e ceea ce vă neliniștește.
 - Da, asta mă neliniștește, recunoscui Ortiz.
- Se ridică în picioare, încet, cu greutate, și-i puse alte două degete de coniac lui Ricardo.
- Cînd pleci la New York?
 - Mîine dimineață la șapte.
 - Atunci îți scriu chiar acum adresele și telefoanele lui Mingolo și San Gil. Și-ale lui Tatica Romano, dacă te interesează.
 - Nu, de astea nu am nevoie, spuse Ricardo, și bău încet formidabilul Martell, recoltă 1940.
- Un vechi proverb spune că pentru ca să cunoști pe cineva ai nevoie de tot atîta timp cît ți-ar trebui ca să mănînci douăzeci de kilograme de sare, șopti Stuart Duke, privindu-l fix pe Mickey Normand. Personal, nu cred că sînt oameni pe care-i poți cunoaște foarte bine în cîteva luni. Eu nu cred că m-am înșelat în privința dumitale, Mickey: dumneata ești tînăr și ambițios, dar fidel.
- Mulțumesc, domnule, răspunse Normand cu un zîmbet înghețat.
 - Ție îți pot vorbi deschis, spuse mai departe Duke, căci am încredere în tine.
- Normand făcu un gest de aprobare, cu capul său bine pieptănat. Duke se aplecă într-o parte, în scaunul său turnant, și-ntinse mîna dreaptă spre o cutie cu trabucuri care era pe birou. Luă unul, îl mirosi îndelung, după care-l aprinse răsucindu-l de mai multe ori între degete. Un trabuc ieftin de Virginia, își zise în sinea sa Normand, nici măcar o havană.

- Chestiunea este următoarea, atacă bătrînul, scoțînd pe gură fumul albastrui în timp ce vorbea, Kaplan mi-a dat să verific dacă un anume Roberto San Gil, din New York, a avut vreun amestec în atacul de acum două săptămîni asupra sătucului ăluia din Cuba, Boca de Pájaro. Cunoști chestiunea?

Normand se aplecă puțin și-și potrivi ochelarii cu arătătorul.

- Vag, domnule.

- Ce știi? întreabă Duke.

- Că Agenția n-are deloc a face cu el...

- Exact, spuse Ducke. Exact.

Trase cu putere din trabuc. Normand observă cu dezgust că bătrînul udă excesiv vîrfurile, dar neplăcerea nu i se văzu pe față.

- Ei bine, problema e următoarea, spuse bătrînul, pentru prima oară am fost lăsați de-o parte și nu viceversa. Or, asta, cum e lesne de priceput, nu trebuie să se mai repete. Noi sîntem cei care trebuie să știm problemele privitoare la Cuba. Cred că dumneata înțelegeți asta.

- Perfect, domnule, răspunse Normand.

Duke făcu o pauză enormă înainte de a aborda miezul spinos al problemei. Încerca să citească în privirea lui Normand, dar luminile de neon din tavan se reflectau în ochelarii cu rame de metal și dădeau ochilor lui un aspect impenetrabil de monedă de argint. Pînă la ce punct putea avea încredere în el?

- Am făcut o mică greșală de calcul, începu să spună încet. I-am încredințat afacerea lui... mă rog...

Duke păru că se fîstîcește, dar Normand se făcu că nu observă nimic.

- Mă rog, lui Harry Tertz, spuse în cele din urmă, de parcă i-ar fi fost îngrozitor de greu să scoată cuvintele din gură. Ce mai, recunosc că mi-ai atras atenția că

bietul Harry e terminat...

Normand nu spuse nimic. Pe dinăuntru plesnea de satisfacție.

- Am pierdut două săptămîni cu Harry, spuse jenat Duke. Kaplan mi-a dat patru și nu mai rămîn acum decît două. Știu că-i greu dar... Dacă-ți încredințez dumitale chestiunea, e cineva din echipa dumitale care-ar putea obține informația asta? Vreau să spun, cineva în stare să afle dacă oamenii lui San Gil au cu adevărat vreun amestec în cele petrecute la Boca de Pájaro? Doar să afle, Normand. De rest, în caz afirmativ, se ocupă alții...

- Cred că da, domnule.

Pe Duke îl surprinse rapiditatea cu care răspunse secundul său...

- Într-adevăr? șopti.

- Într-adevăr, domnule.

JOI

A doua zi dimineață, Mike Normand se întâlnește în holul hotelului Phoenix, în Queens, cu doi din cei mai buni oameni ai săi, Philip Pawelezak și Charlie Melton. Într-o jumătate de oră i-a pus la curent cu ce voia și mai ales cum voia. Le-a dat adresa lui San, Gil și le-a subliniat că la 11 p.m. îi aștepta tot acolo, la Phoenix.

- Luați cu voi un magnetofon, le spuse Normand, care savura de pe-acum victoria asupra bătrînului Duke, și ser.

Pawelezak și Melton au luat de la biroul lui Normand un aparat Pioneer model CT5151, cu bandă, și șase fiole de ser LS-140. Au servit prînzul, au intrat într-un cinema să vadă un film cu Bruce Lee și, la 5 și 30 după-amiaza, se îndreptau într-un Mercedes de culoarea lămîii spre numărul 19357 de pe Park Avenue.

Era o clădire de beton și sticlă, cu douăzeci de etaje și ferestre mari. Ocoliră blocul și-și lăsară mașina la vreo cincizeci de metri. Se-ntoarseră pe jos. Melton avea-n mână magnetofonul.

Nu era nimeni în hol. Au luat liftul. Etajul VI.

Philip Pawelezak sună la soneria de la apartamentul lui San Gil.

Căpitanul Riquenes și locotenentul Sarduy priveau de la fereastră lumea care trecea pe strada L. De mai mult de cincisprezece minute stăteau așa, fără să scoată o vorbă, după ce discutaseră timp de aproape trei ore, așezați în fața hărții Cubei (scara 1 la 50 000) desfășurate pe biroul lui Riquenes. Era aproape 5 după-amiază.

Reluînd firul discuției - de parcă n-ar fi tăcut atîta vreme - căpitanul spuse:

- Dacă Torres nu-i amestecat în afacerea de la Boca de Pájaro, de ce l-a dat atunci Agenția de-o parte? Sarduy nu răspunse imediat. Își scoase încet pipa dintre buze.

- Din cîte zice Bruno, lui Torres i s-a garantat că Agenția nu are nici o legătură cu atacul de la Boca de Pájaro. Relațiile lui Torres eu CIA sînt foarte strînse, dar, în sfîrșit, poate că Agenția nu vrea să joace toate cărțile cu el și că lucrează, pe ascuns, cu alt grup.

- Dar de ce? L-ar fi putut folosi pe Torres pentru asta. Eu nu cred că CIA este străină de afacere, cu siguranță că nu. De ce nu l-au folosit pe Torres? E tipul de acțiune pe care el și grupul lui îl anunță de mai bine de-un an.

Sarduy își îndreptă ochii spre tavan și se gîndi cîteva secunde înainte de-a răspunde.

- Nu, domnule căpitan, Torres anunța acțiuni de anvergură. Toată povestea aia cu forța de eliberare pe care tot zice că o organizează... Asta-i o acțiune la scară mică, de felul celor pe care le făceau pînă acum cinci ani

„Delta 99”. Firește, CIA știe că Torres e un șarlatan; mi se pare că-l folosesc ca să-i țină grupați și în efervescentă pe cei din exil. Doar *gusanii* din Miami cred în rachete și-n armata lui de fantome.

Riquenes se uita la el.

- Cu atît mai mult, Rodolfo. O lovitură ca cea de la Boca de Pájaro dă vitalitate deterioratului „Plan Torres”. Dacă obiectivul este să-i țină uniți și în activitate pe cei din exil, ce altă modalitate mai bună există decît întărind imaginea publică a lui Torres printr-o acțiune ca cea de la Boca de Pájaro?

- Poate că cele petrecute la Boca de Pájaro n-au făcut decît să scadă creditul lui Torres, domnule căpitan. Gîndiți-vă puțin, Torres a adunat bani timp de un an și jumătate... Cît spunea *Réplica*?

- Două milioane...

- Două milioane. Nu poate apărea acum cu așa ceva, după ce-a anunțat timp de aproape doi ani o invazie și după ce a adunat bani ca s-o organizeze, bombardarea, pe timp de noapte, a unui sătuc de pescari lipsiți de apărare. Ce-l interesează pe el e să amenințe cu rachetele lui, să anunțe iminența invaziei... și să adune mai departe bani.

Riquenes își îndreaptă din nou privirea spre strada L, cu zece etaje mai jos. Bărbați, femei, copii care mergeau și veneau de la școală, de la lucru; viața de toate zilele, oameni care, la drept vorbind, nu se gîndeau în clipele acelea la vreun pericol, ci să ajungă mai repede unde voiau să ajungă, să fie fericiți...:

- Bine, acceptă. Să admitem atunci că Torres nu-i amestecat deloc în afacere. De ce CIA neagă însă că ar fi organizat atacul?

Riquenes aprinse o țigară. Ochii locotenentului Sarduy urmăreau cu invidie fumul albastru care urca spre tavan. Lovi în palmă ușor de cîteva ori, cu pipa și se uită în altă

parte.

- Să pornim de la fapte concrete, domnule căpitan. Torres nu-i amestecat, CIA spune că nici ea; dar noi bănuim că nu-i așa și că CIA este amestecată. Dacă-i așa, CIA joacă murdar cu Torres. Cu ce scop? Poate ca să întărească vreun alt grup, care să-l substituie eventual pe Torres când acesta va fi trecut în umbră.

- Dar nici o altă organizație nu și-a atribuit atacul. Ziarele nu spun nimic. Nici măcar Torres n-a făcut vreo declarație.

- Lui Torres, de bună seamă, îi este frică să recunoască public că există alt grup, sprijinit de CIA, care-i face concurență, domnule căpitan. Probabil că a preferat să lase să plutească o îndoială în ceea ce privește Boca de Pájaro, dacă a fost cheștiunea grupului sau nu. Cît despre CIA, poate că vrea să păstreze în mîneacă o a doua carte. De aceea s-ar putea să-i fi interzis grupului celui alt să facă deocamdată vreo declarație.

- Pare logic.

- Totuși, domnule căpitan, trebuie avute în vedere și alte eventualități.

- Care, de exemplu?

- Că l-au dibuit pe Bruno și că-i dau acum o falsă informație. Poate că-l fac să creadă că Miami n-are nimic cu toată cheștiunea ca să ne dezinformeze. Sau poate că Bruno este, cum să vă spun, mort sau închis și poate că un „muzicant” al Agenției e cel care transmite.

- Ar fi trebuit să descopere cifrul. Bruno nu li l-ar da.

- Sînt sigur de asta. Dar serviciile de descriptologie ale Agenției s-ar putea să fi aflat codul.

- Bruno nu li l-ar da, repetă Riquenes, de parcă n-ar fi auzit ce-i spunea Sarduy.

Cu ochii amintirii, Riquenes îl văzu limpede pe acel Bruno din 1957, care avea abia nouăsprezece ani și care era deja șeful lui într-o celulă a mișcării „26 de julio”.

Fața aceea un pic uimită și tinerească se șterse, și-n locul ei apăru fața tensionată, dar senină, a acelui Bruno de care, în 1964, își luase rămas bun într-o casă a DSE-ului din Tararà; acel Bruno care rupsesse cu tovarășii, cu trecutul, ca să se îndepărteze tot mai mult de Revoluție și pînă la urmă să plece la Miami într-o misiune lungă și grea. Acel Bruno care surîdea, îl îmbrățișa pentru ultima oară, și care a plecat după aceea, lăsînd în urmă tot ceea ce iubea. Avusese apoi rapoarte asupra lui. Drumul, într-o barcă, la noroc, și-n cele din urmă, Miami. Știa cît de greu îi fusese să se cufunde în furnicarul lumii aceleia a exilului, să fie încă unul în masa aceea confuză, plină de ură și de contradicții. Vorbea bine englezește, de mic copii, dar nu fusese niciodată în Statele Unite. Așteptînd să se adapteze, Havana îl ținuse „adormit” vreme de aproape un an (acela al sosirii lui la Miami: 1964). A folosit lunile acelea ca să înceapă să lucreze, să se-nscrie la karate și să stabilească contacte importante cu una dintre organizațiile contrarevoluționare cele mai agresive: MNR-ul. În 1965 i-a venit legătura de la Havana. I-a dat aparatul de emisie și instrucțiuni. (Întîlnirea durase doar o jumătate de oră și a avut loc într-o cafenea din strada 8; Ricardo n-a aflat niciodată numele tovarășului care-i dăduse valijoara cu acel RT-48A, și care i-a urat, cu o strîngere de mîină, mult noroc.) Din acel moment au început transmisiunile lui cu radioul. A fost autorizat de către Centru să meargă mai departe cu regularitate la karate, pînă ce obținu categoria de centură neagră.

Timp de cinci ani, fără să comită nici o greșeală, deși întîmpinîna multe obstacole și trecînd prin multe primejdii, Ricardo ținuse Havana la curent cu o bună parte din planurile care se puneau la cale în exil.

Multe primejdii.

În februarie 1966, bomba care pusese capăt vieții lui

Pedro Orosmán, șeful MNR-ului, l-a rănit și pe Ricardo. Fusesse pusă la Cartierul general al Mișcării, în Sevilla Avenue, conectată la telefon. Orosmán avu nelericita idee să răspundă el însuși la telefonul ăla neașteptat... Nici măcar nu și-a dat seama, probabil, de ce i se întâmplase. Ricardo a stat o lună într-un spital, iar după aceea s-a văzut obligat să dea declarație într-un proces care a făcut epocă la Miami. Bomba nu l-a omorât doar pe Orosmán, ci a dezintegrat și organizația pe care o conducea. Dar în noiembrie al aceluiași an, Ricardo reușise deja să se integreze în rîndurile recent înființatei „Falanga Cubana” care-l avea în frunte pe Winston Macho Barroso. La începutul lui 1968 reușise deja să facă în așa fel ca fracțiunea lui Barroso să se unească cu mișcarea condusă de Jaime Torres. La sfîrșitul lui 1968 Macho Barroso fu găsit mort în apartamentul său din Hialeah, iar Ricardo, fără să se aștepte la așa ceva, deveni șeful „Falangei Cubaneze” și unul din principalii oameni de încredere ai bătrînului Torres. Mai tîrziu a aflat că Torres fusese cel care dăduse ordin să fie lichidat Barroso. Acest Jaime Torres în mai puțin de un an formase cea mai mare organizație contrarevoluționară pe care o cunoscuse exilul din 1959. Așa numitul „Plan Torres” reuni - exceptînd „Delta 99” - toate grupurile anticastrice. *Gusanii* din Miami credeau în Torres și-și puneau în el ultimele lor speranțe. Torres (un fost senator de-al lui Prío, care dădea asigurări că fusese în strînsă legătură cu Casa Albă și cu Pentagonul) promisese să elibereze Cuba în 1970 și toți îl credeau orbește. Doar Ricardo (și Walter) știa adevărul. Torres era un impostor, care se îmbogățea pe seama poveștilor cu Casa Albă și Pentagonul; fabuloasele sale armate existau doar în imaginația lui febrilă. Ricardo însă reușise să se infiltreze înăuntrul grupului select de colaboratori apropiați ai lui mister Torres. Acum, în 1969, poziția lui privilegiată îi

îngăduise să verifice, într-o săptămână, că atacul de la Boca de Pájaro nu fusese pus la cale și nici înfăptuit de nimeni din Miami.

- Tovarășe căpitan.

- Te-asculț, spuse Riquenes.

- Există un amănunt. Să ne-nchipuim că, într-adevăr, a fost unul dintre grupurile din New York.

Sarduy o luă spre birou. Ridică harta. Dedesubt erau trei dosare pe care scria: *Comando 16 de abril, Patria y Justicia* și *Acción Cubana*. Îl luă pe cel pe care scria *Patria y Justicia*.

- Dacă a fost unul din grupurile astea, de unde a plecat iahtul. Din New York nu, evident, spuse el surîzînd.

- Poate din Miami, spuse Riquenes.

- Nici din Miami. Ar ști oamenii lui Torres și ca atare Bruno.

Tăcură amîndoi cîtăva vreme. Locotenentul strîngea între dinți pipa stinsă; Riquenes stătea cu fruntea sprijinită de geamul ferestrei.

- Ei? spuse Riquenes, fără să se-ntoarcă spre Rodolfo.

Rodolfo Sarduy răsuci de cîteva ori pipa între degete.

- Cred, tovarășe căpitan, că nu putem face nimic pînă ce nu sosește mesajul lui Bruno, spuse el.

Riquenes închise pentru o clipă ochii obosiți. Îi deschise.

- Asta cred și eu, spuse în cele din urmă.

Zborul regulat al companiei Pan American sosi la aeroportul Kennedy la 10 și 25 a.m. Era joi, 8 octombrie. O jumătate de oră mai tîrziu Ricardo luase un taxi și la 11 și 30 de minute intră în holul hotelului St. Moritz-on-the-Park. Rezervase camera de la Los Angeles. Recepționarul îi dădu cheia (etajul IV, camera 303).

Era obosit. Făcu un duș calduț și ceru o sticlă de Courvoisier Reserve și-o friptură.

Mîncă cu poftă, se odihni puțin și, la 1 p.m., coborî în holul intrării. De la unul din telefoanele din hotel îl sună pe Roberto San Gil: TRAFALGAR 6-4678. Îi răspunse o femeie. San Gil nu era. Ricardo întrebă dacă vine înainte de 5 și femeia nu știu (sau nu voi) să-i spună,

- La telefon León Ortiz, spuse Ricardo în spaniolă.

- Ortiz? răspunse femeia, vorbind și ea în spaniolă. O secundă, vă rog.

Ricardo surîse. San Gil era acasă.

- Bătrîne, îi spuse o voce răgușită, de cealaltă parte.

- Nu e Ortiz, San Gil, sînt Ramón Sierra. Dumneavoastră nu mă cunoașteți, Ortiz m-a trimis la New York anume ca să vă vad.

Ricardo îi explică în cîteva cuvinte, că Ortiz avea nevoie urgentă de o favoare din partea lui. Nu era vorba de bani, de ceva mai lipsit de importanță. Putea să-l vadă imediat? Da, el, „Ramón”, avea adresa.

San Gil îi dădu întîlnire la cinci.

San Gil puse telefonul în furcă. După care ridică din nou receptorul și formă CHELSA 2-5693.

- Alo? i s-a spus.

- Fico?

- Nu, Pedritin.

- La telefon Roberto. Fratele tău e pe-acolo?

- Da. Așteaptă puțin.

Roberto San Gil începu să bată în receptor cu unghia degetului arătător.

- Ce s-a-ntîmplat? spuse după puțin timp o voce de cealaltă parte a firului.

- Ortiz vrea să mă vadă, spuse San Gil.

- E la New York?

- Nu. M-a sunat un anume, San Gil răsfoi în agenda pe care o avea pe măsuta de lîngă telefon... Ramón Sierra. Îl cunoști?

- Niciodată n-am auzit de numele ăsta, spuse Fico Tablada.

- Vrea să mă vadă, din partea lui Ortiz.

- Pentru ce?

- Nu știu. Mi-a spus că era o treabă urgentă. Ce crezi?

- Nu-mi trece acum nimic prin minte, spuse, în cele din urmă Tablada.

- Ciudat că Ortiz cere o favoare prin altcineva.

- Da, aprobă Tablada, e ciudat.

- I-am dat întâlnire la cinci.

- Unde?

- Aici, la mine.

Fico Tablada se uită la ceas unu și douăzeci.

- Te sun de îndată ce pleacă tipul, spuse San Gil. Nu te mișca de-acolo.

Mai erau patru ore pînă la întâlnirea cu San Gil. Hotărî să vadă ceva din New York. Unica formă de a arunca o privire asupra orașului, în așa scurt timp, era să se urce în observatorul din Empire State.

Luă un taxi din fața hotelului și-i spuse șoferului unde voia să meargă. Nu era pentru prima oară cînd venea la New York, dar întotdeauna îl surprindea cumva mulțimea aceea copleșitoare care nu încăpea pe trotuare, fluviile umane care se topeau continuu în stațiile de metrou, traficul de nedescris al vehiculelor, zgomotul asurzitor al claxoanelor.

Pe măsură ce taxiul avansa spre bulevardul 5 colț cu strada 34, părea că intră în inima haosului. (Citise undeva că prin fața celor optzeci de mii de metri pătrați ai bazei Empire-State-ului circulau zilnic peste nouăzeci de mii de automobile și aproape trei sute de mii de persoane.)

Mașina își făcu drum încet prin oceanul de vehicule. În sfîrșit șoferul reuși să ajungă la trotuarul din dreapta, în

fața intrării principale a uriașului acela cu o sută două etaje.

Cincisprezece minute după aceea, Ricardo urca spre nori cu unul din cele șaptezeci și patru de lifturi ale clădirii.

Ziua era senină. Fără vreo grabă se alătură – după ce plăti cinci dolari – grupului de vizitatori care invadau observatorul.

Ghidul începu să explice ceva despre Trade World Center – mai înalt decît Empire – care era în construcție, și după aceea vorbi cu o voce monotonă și lipsită de emoție despre acel B-25 care se lovise într-o dimineață cețoasă de clădire și despre o altă întâmplare cînd un stol uriaș de păsări migratoare s-a făcut praf lovindu-se de etajul nouăzeci.

Ricardo nu l-a mai ascultat și s-a întors cu fața spre oraș. De acolo, New York-ul părea omenesc. Durerea, lupta pentru viață a furnicarului aceluia care se mișca neîncetat pe arterele Manhattanului, diferențele abisale de clasă și de rasă dispăreau de la înălțimea aceea. Rămînea doar o urzeală uriașă de structuri de oțel și beton care se întrețesea de-a lungul insulei, fără întrerupere, de la Hudson River pînă la Harlem River, de la Brooklyn pînă la Queens.

Dar Ricardo văzuse – pipăise – magma vie care palpita acolo jos; fusese în mijlocul lor, între bărbații și femeile acelea. Văzuse multe. Trăise. Luase pulsul acelei țări, bolnave de mînie, trufie și frică.

A ajuns la nr. 19357 de pe Park Avenue la ora 4 și 40, aproximativ. A lăsat să plece taxiul și-a mai așteptat zece minute. La 5 fără zece a urcat la etajul VI.

I-a deschis ușa soția lui San Gil (aceeași persoană care răspunsese la telefon, evident). O față vulgară, niște sîni moi sub capot. L-a poftit înăuntru și un miros de

margarină l-a izbit pe Ricardo.

San Gil intră în salon înainte ca Ricardo să se fi așezat. Era un bărbat vînjos cu aspect de măcelar și cu o voce de sergent; asta și fusese în realitate în Cuba sergentul senatorului Alipio Collazo. Citi cu atenție scrisoarea de recomandare pe care Ortiz i-o dăduse lui Ramón Sierra (Ricardo).

Conversația n-a fost plăcută. San Gil vorbea măsurându-și, prudent, cuvintele. Era limpede că nu avea deplină încredere în acel Sierra de care nu auzise niciodată vorbindu-se. Când Ricardo abordă tema (Ortiz voia să știe dacă era adevărat că afacerea de la Boca de Pájaro o organizaseră oamenii lui Jaime Torres din Miami) San Gil nu mușcă momeala.

- De ce crede Léon că eu aș putea ști ceva în legătură cu asta?

- Nu m-a trimis să vorbesc doar cu dumneavoastră, se grăbi să spună Ricardo, ci și cu Mingolo Arteaga.

- Înțeleg, spuse, căzînd pe gînduri, San Gil.

- Mai e și altceva, spuse Ricardo. Să vedeți. La Miami toată lumea crede că tot tîmbălăul îl pregătiseră oamenii lui Torres.

- Se crede asta? întrebă plin de curiozitate San Gil.

- Toată lumea, spuse categoric Ricardo. Ortiz nu.

- Și ce crede Léon? întrebă San Gil.

- Mă rog, spuse Ricardo, de parcă ar fi fost vorba de o întrebare stînjenitoare, domnul Ortiz crede că... în sfîrșit...

- În sfîrșit, ce? întrebă San Gil.

- Domnul Ortiz crede că treaba au făcut-o oamenii lui Arteaga.

- Ai ăstuia? spuse San Gil fără plăcere. Uite ce este, prietene, ultimul perdaf pe care l-a tras Mingolo Arteaga a fost în cincizeci și opt.

- Atunci cine? întrebă cu candoare Ricardo. Oamenii lui

Torres...?

Fața unsuroasă a lui San Gil se lumineă

- Dumneata îl cunoști bine pe Torres, domnule Sierra?

- Nu foarte bine, într-adevăr, șopti Ricardo.

- Eu da, spuse San Gil. E un fricos și jumătate.

Ricardo se gândi amuzat că, cel puțin. În privința asta, San Gil avea dreptate.

În clipa aceea cineva sună la ușă.

- Deschid eu, îi spuse San Gil nevaste-sii.

- Domnul San Gil, întrebă surîzînd Philip Pawelezak.

- E aici, da, spuse San Gil uitîndu-se pe rînd la cei doi bărbați.

- Dumneata ești? întrebă Pawelezak.

- Și dac-ar fi așa? întrebă San Gil într-o engleză cât se poate de stricată.

Fără ca surîsul să-i dispară de pe buzele-i fine, Pawelezak scoase din buzunarul hainei un Magnum, trase cocoșul și-i lipi țeava între sprîncene lui San Gil. Toate astea într-o secundă.

- În cazul ăsta v-am invita să stăm puțin de vorbă... Și adăugă în spaniolă

- Domnule...

Duke ar fi dat o sută de dolari ca să surprindă în ochii lui Mickey Normand o străfulgerare de victorie cînd îi predase, cu o zi înainte, cazul lui San Gil. Dar Normand știuse să-și ascundă bine jocul, de asta nu-ncăpea îndoială, și acum bătrînul Duke era, într-un fel, în mîinile lui. Se văzuse obligat să aibă încredere în el, dar avea, în ceea ce-l privește pe Normand, inima plină de rezerve.

Era trecut de opt seara. Se afla în salon, acasă, în strada Cold Spring, în nord-estul Manhattan-ului. La televizor dădeau un serial stupid de contraspionaj și cei doi nepoți ai lui Duke se zbenguiau în fața aparatului în vreme ce eroul ghiveciului ăluia de film se bătea pe o

străduță din Harlem cu cinci sau șase negri.

Își aprinse cel de-al optulea trabuc din ziua aceea, dar de data asta fumul i se păru amar.

Nu s-ar putea spune că-l ura pe Normand. Deși era sigur că Normand îl ura pe el; sau, ceea ce era și mai rău, îl disprețuia. Nu. El nu-l ura pe Normand. Nu-l ura, așa cum nu ura viperele, ori tarantulele. Sînt ființe care nu trezesc sentimente; de ele se fuge, atîta tot. Dar iată că el, Duke, nu putea fugi de Normand. Dimpotrivă, avea nevoie de el.

Întotdeauna a avut bănuiala că pe Normand i-l puseseră ca secund pentru ca să-l supravegheze. Deși poate nu exact asta. Părerea generală despre veterani în Agenție era proastă; erau văzuți, în cel mai bun caz, ca niște piese inofensive de muzeu. În numai cincizeci de ani, Agenția fusese luată în stăpînire de noua generație. Acea nouă generație avea, indiscutabil, un spirit mai flexibil; era, adică, mai cinică.

Dar era oare Mickey un cinic? Poate ceva mai rău încă.

Duke simți fără să vrea un fior cînd își aminti de fața ascuțită a lui Mickey Normnad.

Fu greu și dură mult.

Ricardo stătea întins, cu fața în jos, pe parchetul cernit, avînd mîinile legale la spate cu o cravată de mătase.

Mai întîi, unul din tipii aceia îl buși-n nas cu țeava unui Browning.

- Da' ăsta cine-i? spuse cel care intră în salon cu un Magnum, mergînd în spatele lui San Gil, care era livid la față.

- Tocmai a sosit, fu tot ce-i veni lui San Gil în minte să spună.

Celălalt tip îndreptă Browningul spre Ricardo și spre nevasta lui San Gil, care se făcuse albă ca varul.

- Oameni de-ai tăi? întrebă cel care avea Magnum-ul,

împingându-l pe San Gil spre un fotoliu.

- Nu-l cunosc, spuse San Gil.

- Nu-l cunoști, ai? spuse cel cu Magnumul. După care, adresându-se celui cu Browningul: Zice că nu-l cunoaște.

- La podea, întins, spuse cel cu Browningul.

Ricardo dădu să spună ceva.

- La podea, nemernicule, și-l lovi în obraz cu pistolul.

Ricardo căzu în genunchi, dar nu-și pierdu cunoștința.

Un fir de sînge începu să-i curgă pe nas și picăturile pătară parchetul.

- Adu o sfoară sau o cravată, îi spuse cel cu Browningul, nevastei lui San Gil. Ea nu se mișcă. Părea ținută în podea și ochi-i dilatați priveau pe rînd cînd la San Gil cînd la cei doi bărbați, de parcă n-ar fi înțeles.

- Fă ceea ce ți se spune, zise San Gil.

Ca un automat, femeia se-ndreptă cu spatele spre cameră.

- Și să nu cumva să-ți vină vreo idee genială, *miss*.

Un minut mai târziu femeia apăru din nou în salon, cu o cravată lată, roșu cu alb.

Cel cu Browningul i-a luat-o din mîină și i-a spus lui Ricardo:

- Cu fața-n jos, copilaș.

Ricardo făcu întocmai. Îl ustura îngrozitor fața și capul îi vîjîia.

Cîteva secunde după aceea simți că-i legau strîns mîinile la spate.

- Pentru tine-i asta, spuse cel cu Browningul, adresându-se lui San Gil, scoase niște cătușe cu magnet, din acelea pe care le folosesc polițiștii în Bronx.

- Întoarce-te.

San Gil se-ntoarse. I-au pus cătușele la mîini.

- Iar dumneavoastră, *miss*, spuse cel cu Browningul, veniți cu mine.

Femeia refuză, dar tipul o împinse spre cameră.

- Ce vreți să-i faceți? gîfii San Gil.

- Liniște, spuse cel cu Magnum.

Acolo înăuntru, cel cu Browningul o închise pe femeie într-un șifonier. După care bătu la ușă și spuse:

- Fără gălăgie, ne-am înțeles?

Femeia nu i-ăspunse.

- Bine, spuse cel cu Browningul. Începem?

Cel cu Browningul deschise cu grijă valiza pe care o pusese pe sofa. Scoase magnetofonul și o cutiuță de metal cu fiolele de LS-140. Ca și cum ar fi pregătit instrumentarul pentru o operație, puse magnetofonul aproape de fotoliul în care cel cu Magnumul îl obliga pe San Gil să se așeze. După care începu să pregătească o seringă din plastic.

- Ce vreți să-mi faceți? spuse San Gil.

- Moare de frică, comentă cel cu Magnumul.

- Ascultă, îi spuse cel cu Browningul, care umpluse cu un lichid albastru seringă.

- Mai trebuie să vină cineva?

San Gil nu răspunse.

- Bine, spuse cel cu Browningul, nu cred că-mi spui adevărul. În orice caz, dacă bagă cineva cheia în ușa asta, îți zbor creierii. E clar?

Îi făcură injecția lui San Gil. Așa-i era de frică că se supuse docil în fața acului. Corpul lui de taur tremura ca o gelatină.

- Nu mă omorî, șopti el.

Nici unul din cei doi n-a catadicsit să-i răspundă.

Ricardo se întoarse ușor, ca să-ncerce să vadă ce se petrecea. Văzu că cei doi se așezaseră în fața lui San Gil, fumînd. Așteptau ceva, era evident. Cu siguranță că așteptau ca injecția să-și facă efectul.

- Nemernicul ăsta se droghează, spuse cel cu Magnumul. Cu siguranță. Te pomenești că nu-i face nimic. O fi imunizat.

- Dar ăsta-i drog pentru elefanți, spuse celălalt.

Cine erau? întrebarea revenea întruna în mintea lui Ricardo. Dar nu și într-a lui San Gil, el știa cine erau. Căci știa că grupul lui acționase singur, fără să anunțe Agenția, în atacul făptuit cu cinci săptămîni în urmă; erau de la CIA.

San Gil simți ceva ca și cum ar fi avut o muscă închisă în cutia craniană. Un zumzet, un gîdilat ușor. După care începu să respire cu greutate și să transpire.

Ochii lui începură să vadă lucrurile, mobila din salon, de altă culoare, de altă mărime, după care... *îi apărură o salivă amară pe limbă, o amețeală tot mai puternică, o spirală care urca după el, din străfundul masei păstoase și albastre în care începu să plutească, și simți că venea cu capul în jos, avea senzații reci, calde și umede și, foarte departe, o față prelungă parcă văzută într-o oglindă de bîlci, o față care se chircea, se-ntindea de parcă era de cauciuc și o voce tot îndepărtată care începea să-l întrebe și...*

Fu greu și dură mult. Ricardo recunoscuse îndată simptomele drogului adevărului; fața lui San Gil păli, începu să transpire: închise ochii iar capul îi căzu pe piept.

Începu interogatoriul.

Era totuși ceva de care cei doi tipi nu ținuseră seamă limba.

Sub efectul drogului, San Gil începu să răspundă la întrebări în spaniolă.

9 și 30 p.m.

Mickey Normand bău o înghițitură de gin & tonic și aprinse un Tareyton cu filtru. Stătea la o masă, în barul hotelului Phoenix, care subvenționa revista „Playboy”.

Cîteva *bunnys*¹³ fîşneţe umblau încolo şi-ncoace printre mese, parfumate şi aproape goale, cu urechile lor lungi de pluş şi cu pămătufurile albe la fund.

La unsprezece avea să ştie dacă, într-adevăr, San Gil era omul lui. Dacă nu era San Gil, atunci rămîneau alte opţiuni cele două nume care erau pe lista pe care i-o dăduse Duke Mingolo Arteaga şi Tatica Romano, şeful „Acţiunii Cubaneze” şi, respectiv, al celeilalte organizaţii *Patria y Justicia*. De-ar fi San Gil ar cîştiga timp.

Şi se gîndi, surîzînd uşor, la plăcuta surpriză pe care i-o păstra pentru marele final bătrînului Duke.

- Cred că asta-i tot, spuse cel cu Browningul. San, Gil adormise, dar pe sofa erau două benzi de 3/4 pline cu o poveste lungă şi interesantă.

Ricardo îşi contractă muşchii cînd auzi vocea unuia dintre cei doi (cel cu Browningul?).

- Şi cu ăsta?

- Dezleagă-l, spuse celălalt (cel cu Magnumul?). Îmi place cravata asta.

Creierul lui Ricardo înregistrase pînă la ultimul cuvînt confesiunea incoerentă a lui San Gil. Şi-acum, pirogravate parcă, nouă litere îi zvîcneau în pulsaţiile sîngelui: *Stigmatul*.

Spaniola cît se poate de stricată a unuia dintre cei doi - cel cu Browningul? - fusese de-ajuns ca să-l poată interoga pe San Gil. Dar nici unul dintre ei n-avea o idee limpede despre ceea ce ascultaseră. Cu toate astea, auziseră (şi Ricardo odată cu ei, cu sufletul la gură) planul complet al operaţiunii *Stigmatul*, al cărui prim pas fusese făcut la Boca de Pájaro şi al cărei ultim pas avea să se facă chiar în duminica aceea (patru zile mai tîrziu) în portul Cienfuegos.

- Ridică-te, îi spuse unul dintre cei doi lui Ricardo.

Încet, Ricardo se ridică-n picioare. Sîngele i se uscaseră pe nas și avea un colț al buzei umflat.

Cel cu Browningul îi desfăcu nodul cravatei și mîinile lui Ricardo rămăseră libere.

- Nu s-a șifonat. E de mătase, spuse. Frumoasă.

Ricardo începu să-și frece mîinile. Cei doi tipi țineau pistoalele îndreptate spre el.

- Cu care-ncepem? spuse cel cu Browningul, punându-și cravata în buzunarul dinăuntru hainei:

- Cu Frumoasa Adormită, spuse cel cu Magnumul.

Luă geanta, puse-năuntru magnetofonul, banda și fiolele care rămăseseră; seringă și-o băgă în buzunar. După care scoase un tub de metal negru, lung de vreo 10 centimetri și-l înșurubă încet la țeava Magnumului.

- Gata, spuse surîzînd.

Se-ntoarse spre San Gil.

Ricardo nu auzi împușcătura, dar văzu cum corpul lui San Gil zvîcni brusc spre spate, tîrînd după el telefonul. La doi metri căzu o marionetă grăsană dezarticulată, c-o jumătate de craniu zburat de un glonte 44. Pe pereți, pe perdele, pe covor, se vedeau bucăți de masă encefalică și cheaguri de sînge înnegrit.

- Următorul, spuse cel cu Magnumul.

Ricardo se uita în ochii lui, dar ochii aceia erau goi, în ei era tot atîta emoție cîtă putea fi în ochii omului care duce cărucioarele, în tunelul iubirii dintr-un bîlci.

Să moară?

Așadar, în felul acela, într-un apartament din West Side din New York avea să moară? Paradoxal era că avea să moară nu ca Ricardo Villa, și pentru că era cine era, cu adevărat, ci într-un război murdar de bande, în chip de complice al lui Roberto San Gil. Iar *Stigmatul* n-avea să ajungă nicicînd la Walter. Ricardo Villa, fără să plece ochii, așteptă împușcătura.

Și se-auzi o împușcătură.

10 și 25 p.m.

Normand ceru cel de-al treilea și ultimul gin & tonic și aceeași *bunny* blondă care i-l adusese în celelalte rînduri i-l aduse într-un pahar care-avea pictat pe el un alt „iepuraș” blond (dar ăsta într-adevăr complet gol).

Cînd fata se aplecă deasupra mesei ca să pună paharul și să-l ia pe celălalt, Normand își agăță privirea ochilor lui cenușii de sînîi ei.

- Te-am văzut undeva? întrebă fără să surîdă.

- „Playboy”, numărul din martie, din '65, pagina centrală, spuse ea.

- Și cu mult mai puține haine decît acum, adăugă Normand.

- Oh, da, domnule, cu mult mai puține. Îi întoarse spatele și plecă legănîndu-și șoldurile.

A murit în picioare.

Glonteale îi intră prin spate și-i străpunse inima.

Căzu cu toată greutatea, fără un geamăt.

Cel cu Browningul se-ntoarse și trase de două ori, așa cum trag profesioniștii. Primul glonte se-nfipse-n perete; al doilea deschise în umărul nevastei lui San Gil o floare de carne și sînge.

Ricardo văzu totul *au ralenti*¹⁴, ca într-un film.

O văzu ieșind din cameră, scăpată știe Dumnezeu cum din șifonierul unde fusese închisă; o văzu ridicînd cu ambele mîini un pistol 45, care probabil că era al lui San Gil și-o văzu trăgînd; auzi împușcătura și-l văzu căzînd pe tipul cu Magnumul, străpuns de plumb.

Cel cu Browningul se-ntoarse două-mpușcături și nevasta lui San Gil căzu, doborîită, pe covor.

Dar cel cu Browningul nu avu timp să se mai întoarcă și spre Ricardo, cu o lovitură de karate, seacă și fără pic de zgomot, acesta îl puse la podea, fără simțire.

Rămase un minut în picioare, încercînd să-și ordoneze ideile. În sfîrșit se aplecă, deschise geanta și scoase banda de magnetofon. După aceea luă Magnumul pe care mortul încă-l mai ținea strîns în mînă, și se apropie de tipul cu Browningul, care zăcea fără cunoștință. Îi dădu două palme zdravene peste obraji.

Încet de tot acesta deschise ochii. La un centimetru de nas avea silențiatorul, lung și negru. Simți mirosul pătrunzător de praf de pușcă.

- Cine ești? spuse Ricardo.

Omul nu răspunse. Ricardo trase cocoșul revolverului.

- Cine naiba ești, nemernicule? spuse strîngînd din dinți,

- CIA, gemu omul, după care-nghiți în sec.

- Nu-i adevărat! spuse Ricardo.

- Jur că da.

- Ce-a fost cu San Gil? De ce toate astea? întrebă Ricardo.

Ochii dilatați ai tipului priveau fix țeava Magnumului.

- Nu știu. Am îndeplinit ordine, murmură.

- Ba știi, spuse Ricardo.

- Jur că nu. Nu știu.

Ricardo coborî revolverul și-i băgă silențiatorul în gură.

- Nu știu, bîigui acela.

Nu se-nțelegea aproape ce spune; simțea, probabil pe limbă gustul iute al pulberii.

- Dă-mi o dovadă că ești de la CIA, spuse Ricardo acceptînd.

- Drogul, spuse tipul și avu o icnitură (ca și cum i-ar fi venit sa vomite).

Ricardo îi scoase silențiatorul din gură.

- Ce-i cu drogul? LSD. Acid lisergic. Povestea asta să i-o

spui altcuiva.

- Nu-i LSD. E LS-140. Doar Agenția îl are.

Ținând pistolul îndreptat mai departe spre fața celuiilalt, Ricardo scoase din valiză, cu o singură mână, cutiuța de metal care mai avea încă două fiole. Scoase una din ele și-și aruncă repede privirea pe ea, într-adevăr, LS-140. Nu se pricepea prea mult la toxicologie. I-o fi spunând adevărul tipul?

- Cum te numești? întrebă Ricardo.

- Milton Kaufmann, minți acesta.

- Ai vreun document? Carnet? Portofel?

- Doar o batistă și niște bani. Cam se obișnuiește. Caută dacă vrei.

Ricardo se gîndi că, într-adevăr, tipul n-avea să umble cu un carnet al Agenției la el.

- Bine, spuse Ricardo ridicîndu-se-n picioare.

Omul se ridică și el în picioare. Tremura tot. Își acoperi fața cu âmîndouă mîinile.

- Nu fi laș, îi spuse Ricardo. N-am să te omor, doar dacă nu cumva, cînd am să plec, îți vine-n minte să ieși imediat pe culoar. Ai înțeles?

Ricardo o luă încet, cu spatele, spre ușă. Tipul de la Agenție își ținea mai departe mîinile la față.

- Dacă ieși înainte de 5 minute, ia-ți adio de la viață, închise ușa și făcu cîțiva pași pe culoar. După care coborî în fugă cele șase etaje.

Era 10 și 30 noaptea. Locotenentul Sarduy era la el în birou și tocmai stinsese lumina ca să se ducă acasă și să-ncerce să-și ostoiască puțin oboseala din ziua aceea.

Închise ușa după el și se-ndreptă spre ascensor.

După cinci minute era în stradă. Volkswagenul lui era la mai puțin de zece metri de clădire.

O jumătate de oră după aceea se-ndrepta, cu 60 km la oră, spre Bauta, unde locuia.

Timpul zboară, își zise. Da, timpul aleargă vertiginos. Cinci ani nu-s nici mult nici puțin, totul depinde de ceea ce se cheamă viață: cât ai făcut, cum ai stors fiecare minut, ce-ai câștigat și ce-ai pierdut. Din acest punct de vedere cinci ani erau aproape o veșnicie pentru Ricardo Villa.

S-o fi schimbat? Întrebarea era superfluă, pentru că el nu-l cunoștea pe Ricardo; doar pe Bruno, care pentru el, care începuse să lucreze cu căpitanul Riquenes când Bruno transmitea deja de un an, era doar niște cifre, un semnal de joasă frecvență în fiecare săptămână, un dosar plin de referate deosebit de importante asupra activității contrarevoluționare din Miami.

Asta era Bruno.

Dar dincolo era un om, o față, un sacrificiu uriaș. Dincolo erau niște nervi încordați pînă la durere, o voce, inima unui tovarăș care-și punea viața în primejdie. Dincolo era Ricardo Villa, pe care nu-l văzuse niciodată.

Nici măcar o fotografie de-a lui n-a văzut. Și nu-i știa nici povestea. Sistemul natural și logic de compartimentare cu care se lucra, nu prevedea ca el, Sarduy, să știe ceva despre trecutul lui Ricardo Villa. Așa se numea în realitate? Nici de asta nu era sigur. Pentru el era Bruno, pur și simplu.

Dar omul acela, atît de departe – singur precum cosmonautul în cel mai absolut gol al spațiului tăcut –, luptătorul acela anonim și el erau uniți prin ceva mai mult decît niște semnale de joasă frecvență îi unea aceeași credință în victorie, aceeași iubire pentru pămîntul care-i văzuse născîndu-se, aceeași fidelitate față de sîngele vărsat pentru ca pămîntul acesta să fie cîndva locul frumos în care să alerge liberi fiii comunismului.

Săptămînă după săptămînă, ascultase semnalele care-i veneau prin eter. Era ca și cum i-ar fi simțit zvîcnirile

pulsului; era ca și cum ar fi știut că era viu. Dacă zvîcnile acelea ar tăcea, dacă lui Bruno i s-ar frînge cîndva viața, și el, Rodolfo Sarduy, ar muri puțin.

Sîngele îi făcuse frați. Legăturile de neînvins ale sîngelui aceuia roșu.

Fără să-și dea seama, apăsase pe accelerator și acum Volkswagenul lui alb alerga în goană pe Quinta Avenue.

Deodată senzația aceea dulce de putere pe care o avusese în barul hotelului Phoenix dispăru. Ceea ce-i strîngea acum, lui Mickey Normand, ca într-un clește inima, era o senzație înghețată și dură de mînie și de neputință. Dinaintea lui, în holul hotelului, era Charlie Melton care-i spunea că San Gil era mort, de-adevăratelea; dar nu numai el, ci și nevasta lui, și mai ales Pawelezak, împrăștiați cu toții pe covor, într-un apartament din Park Avenue, ca un fel de măcel al Sf. Valentin din vremurile de demult. Și-i mai spunea că un cretin de bitang necunoscut fusese martor la măcel și că, doamne, luase banda cu mărturia lui San Gil.

Buzele subțiri ale lui Normand tremurau și mîinile lui albe ca de ghips se vedeau crispate pe brațele fotoliului.

Balanța se înclina în mod periculos în favoarea lui Duke.

În ciuda urîtei amintiri a țevii Magnumului în dreptul ochilor, Charlie reuși să surîdă ușor.

- L-am fotografiat, șopti el.

- Ce spui? zise încet Normand.

- Că l-am fotografiat. Micronikonul montat în aparatul meu Rolex i-a luat cel puțin zece instantanee frumoșele.

Și Charlie își acoperi fața așa cum făcuse în apartament cu cîteva clipe înainte ca Ricardo să fi ieșit cu revolverul într-o mîină și cu banda în cealaltă. Într-adevăr, Normand văzu că, așa cum ținea mîinile, cadranul Rolexului GMT al lui Charlie Mellon se afla în

dreptul feței lui.

S-a ridicat în picioare dintr-un salt.

- Hai, spuse și ieși în stradă, urmat de Charlie.

Ricardo nu stătu decît o jumătate de oră la „St. Moritz-on-the-Park”, cît să-și ia geanta, să restituie mașina, să plătească ce avea de plătit și să plece ca din pușcă în căutarea unui taxi care să-l ducă pînă la aeroportul Kennedy.

Ajunse la aeroport la unu fără un sfert, dar nu era nici un zbor spre Miami pînă la șase dimineața. Ce putea face? Treaba era urîță și nu era deloc indicat să rămînă în New York nici un minut în plus. Dacă închiria o mașină la Hertz și se ducea la Miami pe șosea? Nu, prea mult timp pierdut. Nu i se părea bună - nu putea spune de ce - nici cealaltă variantă să ia un avion către orice alt oraș și de acolo să se-ntoarcă la Miami. Dacă tipii care-l omorîseră pe San Gil erau într-adevăr de la CIA, îi întindeau deja cursa ca să-l prindă. Poate că cel mai bine ar fi să facă ceea ce vor crede că n-o să facă să rămînă patru ore la New York și să plece la șase dimineața la Miami.

S-a hotărît pentru această ultimă variantă. Cumpără un bilet pentru zborul de la șase după care luă un *yellow cab* din aeroport.

- Încotro, îi spuse șoferul.

- Du-mă undeva unde se mănîncă bine.

VINERI

La 2 și 30 dimineața fotografiile făcute cu micronikonul lui Charlie Melton erau deja developate în laboratorul de la etajul II al clădirii 1 a Agenției (Sheraton Building). La 2 și 45 erau gata copiile pentru instalațiile de radio-foto IBM de la etajul V. La 2 și 55, în bunkerul din

Langley, se primea semnalul de la New York. La 3 și 5 memoria de imagini a instalației Digitronics transforma în fotografii semnalele primite. La 3 și 10, computerul Berison-Lehner stabilea, cu o viteză de sub 0,03 secunde la mie codul 0101100011101010010, pe baza trăsăturilor din fotografie. La 3 și 20 analiștii din centrul de acțiune al PGP-ului (Profil Global al Personalității) stabiliseră că este vorba de dosarul lui Ricardo Villa Solana. La 3 și 25 acest dosar, clasificat cu CONFIDENȚIAL și cu cifrele de arie CUB—12364—3838, intra în procesul de radio-foto IBM. La 3 și 30 se primeau la etajul V din Sheraton douăzeci și șase de semnale rapide, corespunzând celor 26 de pagini ale dosarului. La 3 și 50 erau dezvoltate negativele. La 4 și 15, într-un mic birou, destinat anume unui asemenea scop, la etajul III al clădirii, Mickey Normand studia dosarul omului care luase banda și plecase cu ea.

Ricardo Villa Solana. În dosarul, care fusese trimis de la Langley, apărea ca avînd legătură cu activitățile anticastriste din Miami și Key West, ca propagandist al fracțiunii celei mai recalcitrante a MRC-ului. Dar din 1968 devenise unul din cei mai apropiați colaboratori ai lui Jaime Torres. Lucra ca traducător pentru editura Diamond & Meyer din Miami, specializată în cărți de autori spanioli și hispano-americani în tipografiile Diamond & Meyer se edita, în afară de asta, pentru Florida, ziarul „Alerta”, al lui Gustavo Montes, un adept fără rezerve al lui Jaime Torres. În rest, Villa Solana, treizeci și doi de ani, un metru nouăzeci, păr castaniu, ochi cenușii...

Mickey Normand aprinse un Tareyton și se uită din nou la fotografiile lui Ricardo cele care erau în dosar (două, de carnet făcute în 1965) și cele pe care le făcuse Charlie cu micronikonul – în astea apărea privind spre aparat (fără să știe) cu un Magnum cu silențiator în mîna stîngă.

Ce făcea acest Villa Solana la Roberto San Gil? Charlie

spunea că San Gil îl asigurase, pe el și pe Pawelezak, că nu-l cunoștea. Atunci?

Dar ceea ce era sigur era că o ștersese cu banda, trebuia găsit. Se uită la ceas: 4 și 20. O mai fi încă la New York sau o fi plecat deja la Miami?

Ridică receptorul și-i ceru centralistei să-i dea legătura cu aeroportul Kennedy. Două minute mai târziu știa că nu era nici un zbor spre Miami până la șase dimineața.

- La ce oră a plecat ultimul avion spre Miami, *miss*? o întrebă pe fata de la Informații.

- *Just a minute, please*¹⁵.

Consultă listele și după o jumătate de minut răspunse:

- 11:40, sir.

- *Thanks*¹⁶.

Puse receptorul în furcă și-l sună pe Charlie Melton, acasă. Răspunse chiar el.

- Normand la telefon.

Vocea păstoasă a lui Charlie se învioră.

- V-ascult.

- La ce oră a plecat tipul ăla de-acolo'?

Charlie avu la dispoziție doar zece secunde ca să se trezească de tot, să descopere că „tipul ăla” era tipul care-o ștersese cu banda, și că „acolo” era apartamentul lui San Gil.

- După 11, cred.

- Crezi, sau ești sigur?

- Mă rog, sînt sigur, spuse el, fără să fie foarte sigur.

- Bine. Stai lângă telefon. Te sun peste zece minute.

Normand închise telefonul fără să-și ia rămas bun.

Mai era încă o posibilitate. Sună iarăși la aeroport și ceru din nou să i se dea legătura cu Informațiile..

- Miss, spuse cu cea mai dulce și mai amabilă voce posibilă, sînteți atît de drăguță să-mi spuneți dacă un

15 Un minut, vă rog.

16 Vă mulțumesc.

anume domn Ricardo Villa Solana a luat avionul de Miami, Florida, de la 11 și 40? Știți, sînt agent de asigurări și... oh, dar e-o poveste lungă și plictisitoare. M-ați putea ajuta să-mi găsesc clientul?

- *Just a minute, please.*

Fata pase receptorul între umăr și obraz și sună la ghișeu pentru zborurile naționale - National Airlines - de la unul din telefoanele pe care le-avea în față. După două minute îi spuse lui Normand

- Nu este nici un Ricardo Solana, domnule.

- Mulțumesc, *miss*.

- *You're welcome, sir*¹⁷.

Normand închise telefonul. Acum avea mai multe cărți în mînă una, că Ricardo Villa n-a părăsit New York-ul și că o va face în zborul de la șase; a doua, că va părăsi New York-ul peste trei zile, poate săptămîna următoare; a treia, că a luat, sub alt nume, avionul de la 11 și 40 (deși, dacă stăteai bine să te gîndești, asta era cel mai puțin probabil, căci din Park Avenue pînă la aeroport nu era mai puțin de-o oră de drum și după Charlie, Villa ieșise din apartamentul lui San Gil după unsprezece); a patra, că ar fi luat un avion spre altă localitate (Orlando, Jacksonville, în sfîrșit...) a cincea, că a plecat din New York cu autobuzul sau cu mașina...

În primul caz totul era hotărît. Ar fi de-ajuns să fie așteptat la 6 la aeroport și să fie invitat cordial să facă o plimbare. În cel de-al doilea caz, chestiunea se complica, deoarece ar trebui să-l caute prin tot New York-ul și să-l găsească, ceea ce, n-avea să fie ușor fără autorizație de la Duke (sau, de mai sus, de la Kaplan) datorită numărului de oameni care trebuiau mobilizați; rămînea încă, firește, acțiunea cea mai pasivă să-l aștepte la aeroport. Dar dacă pleca cu *Greyhound*-ul¹⁸ sau cu

17 Cu plăcere, domnule.

18 Firmă de autobuze.

mașina? În schimb, în cel de-al treilea și-al patrulea caz trebuia să-l caute la Miami.

Stinse țigara apăsînd-o cu putere în scrumiera de aluminiu care se afla pe birou. Bine. În orice caz nu pierdea nimic dacă-l trimitea pe Charlie la aeroport și...

Rămase cu plivirea fixă la scrumieră. Ochii îi sticliră și buzele i se întredeschiseră într-un surîs. Îi venise o idee. Poate...

Sună din nou la aeroport, la Informații. Aceeași voce de femeie spuse

- *Information, good morning*¹⁹.

- Sînt persoane care au sunat și s-au interesat de zborul spre Miami de la 6 a.m., vorbea dinadins cît putea de repede. Și uitați nu-l găsesc pe clientul meu Ricardo Villa Solana la... Cred că v-am explicat ceva în legătură cu niște asigurări și niște bunuri... în sfîrșit, - vă deranjez mult dacă mi-ați putea spune... Ar fi greu să vedeți dacă Mr. Villa a rezervat bilete pentru avionul de la 6 spre Miami?

- Mai spuneți-mi o dată-numele, please.

- Ricardo Villa Solana. Ricardo, *like*²⁰ Richard, Villa, *with double P*²¹, Solana.

- *One moment, please*²².

Normand numără nerăbdător secunde. Ținu telefonul cu umărul și-și aprinse altă țigară. Trase, nervos, de două sau de trei ori din ea.

- *Sir?*

- *Yes?*

- *Correct, sir, Mr. Richard Villa Sowlana Flight number 505 for Miami, at 6 o'clock*²³.

- Ce noroc! spuse Normand.

19 Informațiile, bună dimineața.

20 Ca.

21 Cu doi de l.

22 Un moment, vă rog.

– Mă bucur că v-am fost de folos, spuse fata.
Vînătoarea începuse.

23 Exact, domnule, Mr. Richard Villa Solana: Zborul cu numărul 505 către Miami, la ora 6.

... Și atitudinea sa consecventă...

Dar mai-nainte de-a sfîrși
toată această fericire, pierde-o-nfruntînd-o,
i-ai măsura, ca nu cumva să-ți
depășească firea: întrece-o,
vezi dacă-ncape întinsă în tot cuprinsul
tău.

CESAR

ANII

Miami, Fla. Bine Richmond Uts la sud-vest, Biscayne Bay la est, Opa-Locka la nord-est... Și mai ce? În centru Flagler, tăiat de Bulevardul 47. Flagler, artera vitală a „orașului de jos” o stradă largă, dreaptă, iluminată în timpul nopții de jocul multicolor al reclamelor luminoase. La stînga Foam Rubber Center la dreapta Billy Temple Motorcycle Co.; la stînga: Loans \$30,00—600,00 (*on your signature only*²⁴); la dreapta Sholtz Insurance Agency la stînga: Masters of Miami (Featuring High Fidelity) la dreapta: Peaks: Studies of Dancing (Tap Modern Ballet Acrobatic Havraian Modern Jazz Son Styling); la stînga... Bănci, agenții de asigurări, pompe funebre, marochinării, cinematografe, baruri, case de amanet, garaje, magazine de fierărie, farmacii, restaurante, studiouri fotografice, discoteci. Dar Flagler e mai ales strada marilor magazine din Miami: Kress, Burdine’s, Baker’s Richard’s Flagler. Refugiații cubanezi umblă zi și noapte pe strada asta

24 Numai cu semnătura dumneavoastră.

curată și mîndră. Ochii se dilată; inimile bat mai repede; gurile se deschid ca să dea drumul ah-urilor uimite, oh-urilor involuntare; nasurile se turtesc de vitrinele magazinului Burdine's blănuri somptuoase, rochii strălucitoare (model exclusiv), pantofi eleganți. Luminile albastre, verzi, galbene, pe care decoratorii le-au așezat cu abilitate ici-colo, pun și mai mult în evidență luciul pantofilor de lac, smulg sclipiri ireale mătăsurilor... Să se uite la vitrinele de pe Flagler a devenit una din puținele distracții pe care le au cubanezii exilați care n-au făcut rost de-o slujbă, care trăiesc încă din cei șaiszeci de dolari pe care li-i dă *Cuban Refugee Center Employee*, care se îngrămădesc claie peste grămadă în chichinețele insalubre de lîngă rîu sau din zona căreia cineva i-a spus – cu evident umor negru – Paradisul. Cu mîinile băgate în buzunarele goale, bărbații străbat Flagler-ul încet, însoțiți de nevestele lor palide. Să vadă. Să vadă. Să-și umple ochii de picupuri, magnetofone, aparate pentru bucătărie, frigidere, arme de foc, echipamente sportive, mașini de spălat vase, cosmetice, covoare, flori artificiale, ceasuri, mobilă, iahturi, perdele, jachete, jucării, automobile, detergenți, conserve, biciclete, genți. Să viseze la lumea aceea de obiecte făcute pentru toate comoditățile, pentru toate gusturile, pentru toate orele, pentru toate uzurile, pentru toate capriciile. Obiecte în mii de culori și forme și mărimi obiecte din plastic, din sticlă, din porțelan, din aluminiu, din lemn, din aur, din ghips, din argint, din oțel, din crom, din piele, din platină, din cositor, din lînă, din bronz, din tablă, din cauciuc. Obiecte pentru mîini, pentru brațe, pentru picioare, pentru păr, pentru față, pentru urechi, pentru ochi, pentru spate, pentru sex, pentru gură. Obiecte fragile, obiecte rezistente, obiecte eterne, obiecte pliante, obiecte incasabile, obiecte ductile. Obiecte de auzit, de văzut, de gustat, de mirosit, de pipăit. Obiecte care nu

numai că se vînd ci se pot și închiria, se pot ipoteca, se pot da cu comision, ori cu o rentă, se pot scoate la licitație ori se pot schimba pe altele. Prin spatele celor care privesc (în vreme ce degetele pipăie, în fundul buzunarelor, puținul mărunțiș, cei doi sau trei dolari mototoliți) trec mașinile iuți și silențioase ale celor care cumpără, de toate mărcile, de toate culorile, de toate prețurile, de toate mărimile. La volan va fi întotdeauna un floridan, a cărui privire batjocoritoare se va opri, o clipă doar, asupra acestor spinări care se înconvoaie în fața vitrinelor ticsite cu produse de primă, secundă, terță, cuartă, cvină, sextă necesitate.

Miami. Fla. Bine. Strada refugiaților cubanezi (pe care au luat-o aproape cu forța, dîndu-i afară pe yankei) este strada 47. Acolo se simt mai în elementul lor. Au înflorit acolo, în mai puțin de doi ani, copii spălăcite ale magazinelor care existau în Havana anului 1958. La *Primera de Muralla*, *La Casa de los Tres Centavos*, *La Antigua Chiquita*, *La Gran Via*, *J. Valles*, *Los Reyes Magos*, *El Oso Blanco*. Voci cubaneze, rîsete cubaneze, mustăți cubaneze, dosuri cubaneze – băgate ca într-o teacă în pantaloni pescărești culoarea pielii –, gesturi cubaneze. În strada 47 e cu puțință *ligar un punto*, *sacarse un terminal*, *darse el corte cuadrado*, *echarse un láguer*, *amarrar un bisne*, *meterse un café*, *ponerse en onda*, *organizar un guiro*, *hacer la media*, *picar un chester*, *Meter un tackle*, *correr una bote*, *pegar un tarro*, *dar un sablazo*²⁵. În discotecă se ascultă Olga Guillot, Fernando Albuérne, Celia Cruz; la radio se aud comentariile vitriolice ale lui Artalejo, glumele răsuflăte ale lui

25 În argou cubanez a agăța pe cineva, a cîștiga la loterie, a se tunde drept, a bea o bere, a face o afacere, a bea o cafea, a se pune la curent, a organiza o petrecere, a aștepta pe cineva sau ceva, a cere o țigară, a spune o minciună, a bîrfi, a pune coarne, a da o lovitură.

Trespatines și Nananina; la televizor apare fața plină de pudră a lui Norman Díaz. Barurile se umplu de conversații gălăgioase și de zgomotul zarurilor jucătorilor de cubilete. Uneori spiritele se încing, cuvintele devin mai acre, intră în scenă mamele și se aude de îndată o voce pițigăiată care cere scatoalce, și-o alta care spune, cu ton împăciuitoare „aici nu s-a petrecut nimic, oameni buni”. În strada 47, *hamburger*-ul a fost înlocuit cu pâinea cu *bisté*²⁶ *pop corn*’s-urile de *chicharrones de viento*²⁷, *Coke*-ul de *malta*²⁸ cu lapte. Acolo nu se vorbește englezește, deși se spune *cofitera*²⁹, *dawtanear*³⁰, *hamanhuevo*³¹. Nu există cămăși cu palmieri și plaje, goale, ca în vremurile în care Miami era a floridanilor; apar pantofii cu vîrf ascuțit, pălărioarele cu pană, șepcile tip Lasserie, pantalonii de dril culoare natur, *guayeberas*³² scrobite, caninii de aur, șorturile cu o jumătate de număr mai mici (iar bărbații întorcînd capul ca să strige „Mamă, ce picioare!”). Aerul se umple de strigăte, de palme date cu putere în spate, de fluierături. O masă eterogenă, în care se amestecă trădătorul cu *chulo*³³, demodata fată cuminte cu tîrfa din Colón, doctorul fără diplomă cu malagambistul de treizeci de ani, batislianul cu autenticul³⁴, cîntărețul mediocru cu politicastrul, șarlatanul cu mercenarul, aventurierul cu găinarul, gogomanul cu șmecherul, fosta doamnă Pérez cu iubita lui Rodríguez, catolicul cu dinții în afară cu gangsterul. O ciudată fuziune de eșecuri și patimi, de

26 Biftec.

27 Jumări din porc sau din altceva (langustă etc.).

28 Malț.

29 Cafetieră.

30 A flana.

31 Omletă cu șuncă.

32 Jachetă confecționată dintr-un material subțire.

33 Întreținut al unei prostituate.

34 Membru al Partidului Autentic.

speranțe și uri; un chist în pământ yankeu; un furnicar de organizații care-și dispută firimiturile pe care le împarte guvernul; un du-te-vino de lideri care „acuma chiar că o să schimbe destinele...”; o luptă pe viață și pe moarte între vechii impostori ai Cubei de ieri și noii impostori ai „Republicii în exil” un „dă-te la o parte să m-așez eu” între două beri și o partidă de domino în maiou; o presimțire neagră că unica și ultima ocazie s-a pierdut în nisipurile de la Girón; o credință alimentată doar cu edițiile săptămânale ale „Patriei” și programele „Vocii” pe care nimeni nu le ascultă; o scîrbă de-a trăi; o ranchiună surdă față de țara care-i ține de-o parte, care-i alungă de lîngă ea de parcă ar fi întruchiparea tropicală a ciumei; și, în afară de asta, certitudinea îngrozitoare că doamna aceea dintr-o familie atît de bună prețuiește mai puțin decît un negru, că domnul acela reputat nu-i bun decît ca să distribuie benzina în garajele din Coral Gable. O alterare a vechilor valori – pentru că Pérez Hernández nu era nimeni în Havana, iar acum nu-l salută pe Hernández Pérez care avea o fabrică de cîrnați în Santiago de Las Vegas – un dor straniu de mîncare cu iz cubanez. Și-n amintire, imaginea unei Cube pe care o jinduiesc, dar care nu mai există. Se duc și vin, de pe un trotuar pe altul, bărbații și femeile acelea fără chip, fără identitate. Falsa veselie ascunde o groază de nespus că a greșit cumva drumul, o poftă teribilă să vorbească de la balcon la balcon cu vecinii, să joace o partidă de cubilete la băcănie, să-ntrebe ce-a ieșit la Castillo, să pună pariu la colțul străzii pe numerele de mașini, să-ntrebe ce știu de bărbatul celei de la 23, să se uite pe gaura cheii cînd se dezbracă aia de la parter, să fie cu fundul în două luntre, să ia autobuzul de noapte și să-i dea un sfanț orbului care cîntă, să-și dreagă mahmureala cu o supă chinezească în Plaza del Vapor, să fie din nou „Pepe en La Habana”, să joace o partidă de biliard în casa de joc

de pe Consulado, să-și „curețe sabia” în Pila sau la Tanti Nena, să-l șperțuiască pe polițist ca să nu-l atingă cu o amendă, să-i ia caimacul... servitoricii proaspăt sosite de la Camajuani, să tragă o marihuana în garajul de autobuze din Vibora, să-l ungă pe judecător, să aibă un post fictiv la Ministerul de Finanțe, să-nșele la cântar cu două uncii, să tipărească bancnote false, să treacă mărfuri de contrabandă la vamă, să bea Hatuey, să danseze la Cazinoul Spaniol, să vîslească în Miramar, să cumpere la El Encanto, să joace bingo la Tropicana, să citească *Cavalerul Cutezător*, să joace la loterie, să meargă la cinema Capitolio, ca să vadă filme deochiate, să-și caute ibovnic, s-agațe bărbați pe Galiano, să-l escrocheze pe *guajiro*³⁵ să fure găini, să meargă la Vedado Tennis ca să se pipăie pe-ntuneric cu cea mai mică dintre fetele Tarafe.

Miami. Fla. Bine. Ghiveci de obiceiuri din Llegayoón, Las Yaguas și Los Pocitos cu cele din Nuevo Vedado, Miramar și Biltmore. Fuziune de speranțe vagi, vise rele, revanșe, tranzacții, escrocherii, matrapazlîcuri, fanfaronade, minciuni, vitejie de doi bani, învîrteli, afaceri proaste și frică. Și-n vîltoarea uraganului de hîrtii, muiate în ură, în fiecare lună curg rîuri de cerneală care anunță că a apărut omul indicat, noul lider, adevăratul șef, căpetenia mult așteptată, vajnicul căpitan, conducătorul incoruptibil, adevăratul *caudillo*, acela cu har. Se iscă o mișcare spasmodică în masa derutată a exilului și, pentru o clipă (o lună, o săptămînă, poate o zi), renasc speranțele de-a se-ntoarce pe poarta cea mare. Dar speranțele se risipesc, omul dispare și totul revine la ce-a fost: aceeași implacabilă luptă între bande, același schimb de insulte între pamflete, aceeași concurență între fracțiuni, grupuri, comandouri, brigăzi,

35 Țăran cubanez alb.

sectoare, totul pe un fundal tulbure de împușcături în noapte.

Bine: Miami, Florida, unde am sosit la 12 martie 1964, după ce am navigat în derivă aproape o săptămână într-o șalupă de 15 picioare.

Trei zile după greva din aprilie 1957 am plecat de-acasă și-am părăsit lucrul. Bătrînul mi-a dat o sută de pesos, și-am făcut rost de-o cămăruță într-o pensiune din strada Benjumeda. Așa am reușit să scap. Mulți dintre tovarășii de celulă muriseră; alții se izolaseră și vreo câțiva, foarte puțini, reușiseră să ajungă în Sierra Maestra. În Havana rămăseserăm mai puțin de cinci, în mijlocul cercului polițienesc ce se strîngea tot mai tare.

Lavastida a fost cel care-a aranjat totul pentru ca să mă pot alătura gherilei. Era singura mea șansă. Într-o marți mi-a spus că vineri aveam să plecăm la Santiago de Cuba cu mașina tatălui lui. Trebuia să ducem o mică încărcătură de ceasuri elvețiene și mostre de pînzeturi. Aparent mergeam să vindem ceasurile și pînzeturile unor negustori cu amănuntul din Santiago, Holguín și Tunas.

În noaptea aceea am sunat-o pe Yolanda. Ne-am dat întîlnire în parcul din San Marino, ca întotdeauna.

Ne-am întîlnit la opt seara.

6,00 p.m.

– Ce spui?

M-am aplecat puțin spre ea ca s-o pot auzi.

– Ziceam: e mult de cînd nu mergi acolo? spuse, încercînd să ridice vocea peste zgomotul asurzitor.

– La Fomento? aproape am strigat. Da, de mult.

– Ah... întoarce... dată...

Vîntul și zgomotul motorului au înghițit ultimele cuvinte. Ea surîdea acum, iar eu am dat din cap că da, fără să știu în realitate ce voise să-mi spună. Vreme de

cîteva minute m-am făcut că mă uit la cer după stolul de pescăruși care cu o clipă înainte se învîrteau în jurul șalupei. Fără nici o nevoie – căci soarele atingea linia orizontului – mi-am pus mîna, streășină, la ochi. Cerul era roșu și gol.

M-am uitat la ea. Se întorsese cu fața spre apus.

5,10 p.m.

– Mă bucur că te-am întîlnit.

Își alunecă una din mîinile ei subțiri pe nisip degetele lăsară, încet, cinci brazde uniforme.

– Și eu, am spus, privindu-i mîna, care se oprise deodată.

O ridică brusc și-și prinse pe cap pălărioara de foaie de cort albastră pe care vîntul era cît pe-acî să i-o zboare. Încercă der mai multe ori să-și strîngă sub ea cîteva suvițe rebele de păr castaniu, în vreme ce eu o priveam – pentru prima oară după atîta vreme – cu atenție.

– Cîți? Cinci ani. „Nu-mă-uita”, așa i se spune în Pinar del Río plantei care face florile astea lila.

– Ce-i asta? am întrebat-o.

– O floare de „nu-mă-uita”.

Stăteam pe bancă în'părculețul din San Mariano, la cîteva zeci de metri de Edison. Se făcuse întuneric. Floarea aceea lila dormea între filele cărții ei de Fizică III. Mi-o arătase, poate, ca să-i poată pronunța numele: „nu-mă-uita”, „nu-mă-uita”.

Nu fusese ușor. Primele dăți în care o condusesem pînă acasă refuză repetatele și insistentele mele invitații la cinema.

O cunoscusem la băcănia chinezească a lui Luis Estévez, unde mergea toată școlărima de la Edison să mănînce înghețată de fructe.

„Cum te cheamă?”*

„Lucreția Borgia”, mi-a spus, mîncîndu-și cu poftă înghetata, cred că de tamarind.

„Eu sînt Papeye Marinarul, încîntat”.

Am urmat-o vreo cîțiva zeci de metri.

„Stai pe-aici?”

„Da, nu foarte departe”.

- Atunci, îi spun acum, n-ai vrut să-mi spui cum te cheamă.

- Eu în schimb știam cum te cheamă.

- Știai? Dar cum?

- Așa, Așa...

- Ce-nseamnă asta „așa, așa”?

Ea rîse

- Mi-au spus spionii mei, dragă.

Amîndoi am rîs.

Atunci, în sfîrșit, o sărut. Un sărut stîngaci, înecat, umed, în vreme ce cartea de Fizică se rostogolește pe iarbă iar mîinile mele îi caută sînii prin bluză.

5,25 p.m.

Cînd a terminat complicata operație, pălărioara îi rămase fixată bine pe cap și nu-i mai cădea pe frunte nici o şuviță de păr castaniu. Își puse cu grijă ochelarii cu lentile de culoare închisă și se uită la mine.

Surîse.

- Am îmbătrînit?

- Ești la fel, am șoptit.

- Să nu exagerăm.

A stat cîteva clipe și s-a uitat la mine prin sticlele fumurii, dar surîsul i se șterse încet de pe buze pînă ce acestea se uniră din nou. Am privit iarăși spre mare. Am luat un pumn de nisip și-am lăsat să-mi curgă încet printre degete.

- Te-ai căsătorit? am întrebat eu, uitîndu-mă la movilița de praf auriu care se forma sub mîna mea.

Se auzi zgomotul stins al șalupei cu turiști din Bacuranao, care se apropia încet de chei.

- Mai bine povestește-mi de tine, îmi spuse.

„N-am multe de povestit”, spuse ea. „Am optsprezece ani, studiez la Institut, m-am născut la Fomento, La...”

Am izbucnit în râs.

„Nu se poate”

„Ce?” a întrebat ea.

„Și eu m-am născut tot la Fomento. Eram mic când am venit la Havana”

Izbucni și ea în râs. Aruncă cornetul de la înghețată, M-am grăbit să-i ofer batista ca să se șteargă pe degete.

„Pot să te conduc pînă acasă?”

„Pînă la colț”

„Unde stai?”

„Acosta colț cu Juan Dalgado.”

„Eu pe Heredia colț cu Libertad.”

„E departe.”

„Nu contează. Te conduc pînă acasă”, i-am spus.

7,00 p.m.

- Ce-i asta? am strigat către bătrînul care conducea șalupea.

Se-ntoarse spre mine eu fața lui roșie de strălucirea soarelui la apus.

- N-avea nici o grijă, sînt veteran...

Ne-am uitat unul la altul și-am surîs amîndoi. M-am adresat din nou bătrînului, strigînd:

- Ascultă, te întrebam ce-i aia care se vede acolo.

- A, sînt corali, răspunse bătrînul fără să se mai întoarcă de data asta spre mine, n-avea grijă, n-o să ne ciocnim de ei.

Erau niște umbre cu niște forme complicate care ieșeau la suprafața apei. Părea coca unui vapor

scufundat.

- Sînt corali, am spus eu, ca și cum ea nu l-ar fi auzit pe bătrîn.

Sufla un vînt puternic, uscat. Începu să-și lege peste pălăria de foaie de cort un batic imprimat. Cum era cu brațele-n sus, sînii îi tremurară o clipă sub pulover. Sfîrși de legat baticul sub bărbie. Colțurile libere fluturau în vînt și-i biciuiau fața. Trăsăturile feței începeau să se estompeze, să se șteargă sub umbrele înserării. Soarele dispăruse complet și acum nu ne mai lumina decît o strălucire albă care venea dinspre orizont.

- Ne-ntoarcem? am șoptit eu, aplecîndu-mă pînă aproape de obrazul ei.

Nu mă auzea.

- Prietene, hai să ne-ntoarcem, i-am strigat eu bătrînului. Adevărul e că nu merită să mergem mai departe, nu se vede nimic.

Nu știam de ce spuneam asta. Dincolo de mare, de apus și de coasta care se zărea departe - unde străluceau cîteva lumini - ce trebuia să vedem?

Șalupa începu să se-ntoarcă cu greutate, pînă ce se îndreptă cu prora spre coastă.

Ea stătea mai departe nemișcată, privind spre mare. Viziunea fugitivă a sînilor ei tari îmi întîrzia în memorie.

- Îți place marea? i-am spus eu la ureche, știind că spuneam ceva prostesc.

Se-ntoarse brusc cu fața spre mine. Gurile noastre au fost, pentru cîteva secunde, aproape de tot.

„Da” spuse, și n-am mai auzit-o, am văzut doar mișcarea imperceptibilă a buzelor ei, și pînă la mine ajunse, deodată, răsuflarea dulce a altor vremi.

„Îmi place marea.”

- *Passport?* îmi spune funcționarul de la pașapoarte.

Surîse. Am o barbă de cinci zile, sînt ars de soare.

Nimeni nu i-a explicat că am fugit din Cuba într-o barcă de apă dulce, că eram să mor de sete în Marea Caraibilor, că m-a dus pînă la coastă un grănicer US Navy? Sau trebuia cumva să fi fugit cu pașaport în regulă?

- *Sorry*, spune omul.

Un tip bun pentru reclamele de bere obraji rubiconzi, păr alb, și puternic ca un taur. Mi-a spus că-i pare rău. De ce anume-i pare rău? Că am sosit în Statele Unite sau de aventura mea în apele Golfului, pline de rechini?

Se uita la mine cu simpatie. Dacă nu mă-nșel, s-a scuzat pentru prostia lui. Cum poate avea un naufragiat pașaport? Scoate dintr-o cutie de metal un cartonaș alb. Îmi explică că-i fișa de *Parolee*. Începe să mi-o completeze (cu *capital letters*, cum cer instrucțiunile).

- *Family name?*

- Villa.

- *Given name?*

- Solana.

- *With o ne L?*

- *Yes, just one.*

- *United States address?*

Adresa din Statele Unite? Ce adresă pot da? Îi spun că n-am rude în S.U.A.

- *Friends?*

Prieteni? Nu, nici unul.

Funcționarul nu are nici o reacție. Sînt mulți cei care vin în Statele Unite fără să aibă nici cea mai mică idee unde o să locuiască. Măcar eu vorbesc bine englezește și sînt tînăr. Bănuiesc că asta i-a trecut prin minte, căci îmi face cu ochiul.

- *All right, Mr. Villa. Have you money?*

Bani? Da, am reușit să scot din Cuba trei sute de dolari.

O jumătate de oră mai tîrziu, cu fișa de *Parolee* în mînă, ies de la Oficiul de Imigrație. Trebuie să mă prezint

a doua zi la Cuban Refugee Center-Employee (mi-am notat adresa) să cer legitimația de *refugee* care-mi va da dreptul la șaizeci de dolari pe lună, o factură și... Și mai ce? Nimic altceva, cred.

Acum important e să mă bărbieresc, să mă spăl, să-mi cumpăr ceva haine și să caut un hotel ieftin. O iau pe strada 26. Nimeni nu se uită la mine în ciuda înfățișării mele. E drept, hainele nu-mi sînt rupte, doar un pic șifonate. Trebuie să fie vreo frizerie pe aproape.

La vreo treizeci de metri mai încolo, Carl's Barber Shop. Intru. Sînt trei scaune, dar numai unul e ocupat.

- Pe-aici, domnule, îmi spune într-o englezească cu ceva piper mexican un frizer îmbrăcat într-un halat alb, imaculat, chel și cu niște mustăți negre și dese.

- Tuns și ras, spun în spaniolă, ca să tatonez.

Se uită la mine cu o expresie care mi se păru de neplăcere. Pesemne că vreun cubanez a plecat fără să-i plătească.

- Mexican? Întreb în vreme ce el îmi pune la gît un șervet alb scrobit.

- *Yes, sir.*

Mi-a răspuns în englezește, ceea ce e un indiciu clar că nu vrea să vorbească cu mine. Nu mă dau învins.

- Sînt în căutarea unui hotel ieftin, spun, în timp ce el, cu o mișcare cam bruscă, lasă pe spate scaunul.

- Pe-aici pe-aproape nu e nici unul, răspunde, de data asta în spaniolă.

A început să-mi săpunească barba un miros delicios, de spumă de cacao (dacă se poate spune așa).

- Nu trebuie să fie neapărat pe aici pe-aproape. Mi-e totuna unde e.

O bună bucată de vreme nu face decît să-mi frece fața cu săpunul.

Închid ochii.

- Este unul destul de bun în strada 47. Hotel Silvia.

Vocea pe care o auzisem acum nu era a frizerului mexican. Era o voce cubaneză. Deschid ochii, întorc capul și-l văd pe cel care-a vorbit: e un bătrîn proaspăt bărbierit care sta în celălalt scaun.

- Mulțumesc, spun. E departe de-aici?

- Oarecum, răspunde omul.

Mă-ntreabă c-o ușoară strâmbătură:

- Proaspăt sosit?

- Azi-noapte.

- Spania sau Mexic?

- Cu șalupa.

Lasă să-i scape un fluierat.

- A fost greu?

- Destul de greu.

Frizerul a pierdut patruzeci de minute eu bărbieritul și tunsul meu. Bătrînul isprăvisese de mult, dar l-am văzut că se-așază pe unul din scaunele rezervate celor care așteaptă, ca să fumeze o țigară. Evident, voia să-mi vorbească.

- Cît? i-am spus mexicanului, uitîndu-mă-n oglindă.

- Trei optzeci, plus *tax*, domnule.

- Cît în total?

- Patru dolari.

I-am dat patru dolari, exact. Pe ceilalți trei sute îi aveam în portofelul de piele.

Nu mi-a mulțumit Bătrînul s-a ridicat în picioare și amândoi am ieșit în strada 26. Am pornit-o în direcția traficului.

- Mergeți încolo? i-am spus.

- Îhî.

Ca să-i satisfac curiozitatea a trebuit să-i povestesc aventura mea. I-am explicat că am plecat noaptea „prin Varadero, într-o șalupă cu un motor afară de bord. Am vîslit pînă n-am mai putut. Cînd am socotit că ne-am îndepărtat suficient de coastă am pus motorul în

funcțiune. Am navigat timp de două zile, mulțumită rezervorului de benzină pe care avusesem precauția să-l iau cu mine. A treia zi s-a terminat combustibilul și-am rămas în derivă. A patra zi mi s-a terminat apa. Noaptea, aproape de Andros, m-a găsit un grănicer din marina americană. Am dormit la închisoare. A cincea zi, dimineața, m-au interogat cei de la FBI și mi s-au făcut fotografii. A șasea zi am fost pus în libertate (după ce au verificat că sînt „solvent” – căci aveam trei sute de dolari). A șaptea zi n-am putut face ca Dumnezeu (să mă odihnesc): a trebuit să mă prezint – așa mi s-a spus; la Poliție – la Oficiul de Imigrație.

– A șaptea zi e azi.

– Înțeleg, îmi răspunse. Și unde-ai dormit în a șaptea zi?

– Într-un parc, i-am răspuns surîzînd.

Am mai mers vreo două sute de metri.

– Poți lua un autobuz de-aici, pînă la strada 14 și acolo...

– Am să iau un taxi.

Mi-a dat mîna și mi-a spus că-l Cheamă Ernesto Travieso și că venise la Miami în 1960. Nu mi-a spus din ce trăia, dar judecînd după haine nu-i mergea rău.

– Ricardo Villa Solana, i-am spus. Știți unde mă puteți găsi: Hotel Silvia, dacă sînt camere.

O așteptam în fiecare zi cînd ieșea de la Institut. Mă lăsa s-o conduc pînă la barul Victoria, la zece metri de casă, dar nu voia să se oprească să stăm de vorbă și nici să mergă la cineima.

Prima noastră escapadă a fost cea din parcul de pe San Mariano. (Floarea liliachie de „nu mă-uita”, cartea de Fizică, sărutul lung, tulburător...) Începînd de atunci ne-am văzut aproape în fiecare seară; acum mi se amestecau în minte locurile și datele, dar cred că am fost

pentru prima oară la ea, acasă în mai 1956.

Ne iubeam, cred, dar nu ne cunoșteam. A trebuit să vină greva din Școlile Medii din Vibora pentru ca eu să aflu cu adevărat cine era ea iar ea să afle cu adevărat cine eram eu.

A fost într-o marți. Deși a trecut atîta timp, n-am uitat că a fost într-o marți, 17 noiembrie, pentru că în ziua aceea am împlinit eu nouăsprezece ani.

Se crease un Comitet de Grevă și Mișcarea „26 de julio” a numit un delegat pentru fiecare școală. Am fost însărcinat să merg ca reprezentant al liceului Edison la o ședință care urma să aibă loc acasă la Papo Molina, cel de la școala Maristas (Papo Molina a fost torturat și asasinat în 1958, în ajunul Crăciunului).

Am sunat-o pe Yolanda și m-am scuzat, deși era foarte, foarte greu de acceptat o asemenea scuză, dat fiind că era ziua mea. Dar m-a crezut. Nu-mi aduc bine aminte, dar cred că i-am spus că trebuia să mă duc la nașă-mea Margot care era bolnavă. (În paranteză fie spus, nașă-mea era sănătoasă tun în ciuda celor șaptezeci și cinci de ani.)

La opt seara am ajuns la nr. 179 al străzii Juan Bruno Zayes, unde locuia Papo Molina.

Am bătut la ușă.

Amîndoi eram cît pe-acî să scoatem un țipăt de surpriză. Mi-a deschis Yolanda.

5,30 p.m.

Șalupa se apropia tot mai mult de chei.

- Te-ai căsătorit, Yolanda? am întrebat din nou, scuturîndu-mi nisipul care-mi rămăsese lipit de palme.

Nu reușeam să-i văd ochii pe după ochelari, dar știam că mă privea fix.

- Da, m-am căsătorit.

Se ridică, sprijinindu-se cu mîinile pe nisip, și merse

pînă la malul mării. Își ridică fusta peste genunchi și intră cîțiva pași în apă. Avea coapsele bronzate și rotunde. M-am ridicat în picioare, mi-am dat jos tenisii și-am luat-o spre apă. Foarte aproape se afla o bucată roșiatică de scoică. Am ridicat-o.

- Da, spuse, hai!

Mi-am strîns cămașa și, legănîndu-mi pantofii în mînă, am pornit-o alături de ea spre chei.

- Cu cîți ani sînt mai mare decît tine? am întrebat.

Am așteptat cîteva secunde, făcîndu-mă că cercetez cu luare aminte bucățica aceea strălucitoare de scoică.

- Am douăzeci și cinci de ani. Nu asta voiai să știi? Iar tu douăzeci și șase, așa e?

Nu m-am uitat la ea. Am aruncat cu putere bucățica de scoică spre apă. A ieșit pe mal și-a început să-și stoarcă pe nisip marginea udă a fustei.

- Dăm o raită cu șalupa?

Și-a scuturat puțin nisipul de pe picioare și și-a pus papucii de cauciuc.

După marțea aceea, nu ne mai ascundeam unul altuia activitățile revoluționare. Cum e firesc, am lucrat mai departe în grupuri diferite și, uneori - cînd îmi cerea ea -, o însoțeam cînd ducea vreun bon de colectă la Institutul din Havana sau la cel din Marianao. Ea nu participa niciodată la misiunile pe care le îndeplineam eu. Lucrul nostru era altfel mai riscant, mai periculos. O singură dată mi-a ținut la ea acasă niște exploziv. Acela cu care a fost aruncată în aer stația telefonică a Companiei de Telefoane de pe Santos Suárez.

Eu terminasem bacalaureatul în septembrie, în acel an (1956), dar nu intrasem la Universitate. Aveam nevoie să lucrez și-am obținut prin părinții mei un post de 100 de pesos pe lună, ca auxiliar de comerț la Publicidad en Transporta S.A.

Yolanda și cu mine făceam planuri. Cine nu face când e tinăr? Voiam să ne căsătorim, să avem copii, să fim fericiți. Dar cine nu se gîndește să se căsătorească, să aibă copii, să fie fericit? Mai târziu aveam să aflăm că fericirea este doar una din fețele vieții, la fel ca suferința și îndeplinirea datoriei. Fericirea, așa cum ne-o închipuiam atunci, nu există.

7,20 p.m.

Cînd șalupa începu complicata manevră de tragere la țarm era de-acum întuneric. Am sărit pe chei și-am ajutat-o să coboare.

- Șefule, spuse bătrînul cînd dădeam să plecăm, sînt cinci pesos.

Yolanda și cu mine ne-am uitat unul la altul și-am izbucnit în rîs.

- Așa e viața, spuse ea.

Am scos o bancnotă de cinci pesos din buzunarul cămășii și i-am întins-o bătrînului. Am reluat drumul pe cheiul acela mic în penumbră, călcînd cu grijă pe scîndurile umede și inegale.

Sus pe cer era o lună tulbure, decupată în noapte. Am mers prin nisipul care păstra încă din căldura soarelui. În depărtare clipeau luminile restaurantului din Bacuranao. Plaja era goală. Deodată m-am oprit și-am luat-o pe Yolanda de după mijloc. Am tras-o ușor spre mine și-am strîns-o-n brațe. Lăsă mîinile-n jos, pe lîngă trup. Privea-n pămînt.

- Dă-mi drumul, șopti ea.

Am dat s-o sărut, dar și-a ferit obrazul.

- Nu, te rog.

Luna s-a ascuns în spatele norilor grei, întunecați. Am rămas așa, față-n față, sub noapte.

- Haide! spuse.

Am lăsat brațele-n jos și ne-am îndepărtat. Am luat-o

spre restaurant.

Erau camere la „Silvia”. Proprietarul se dovedise a fi un cubanez destul de șmecher ca să-și scoată banii la timp după 1959. A trebuit să plătesc anticipat pe-o săptămână: 56 de dolari, 8 dolari pe zi.

Hotelul se afla foarte departe de centru, era mic și deloc comod, dar prețul nu era prea ridicat. Mi s-a dat o cameră la etajul II (hotelul avea treizeci de camere, dar pe a mea scria pe ușă un exagerat 209). Era cât se poate de mică: pereți cu tapet de hârtie bej, un pat îngust, un scaun, un paravan de aluminiu, o noptieră, tot de aluminiu, și o veioză cu lumină de neon la capul patului. Ca unică podoabă o ramă aurită cu o reproducere a tabloului lui Remington: *Jefuirea unui tren de mărfuri*.

Am făcut un mic inventar al finanțelor pe care le aveam: îmi mai rămneau 210 dolari. Nu era mult, dar măcar nu trebuia să am grija chiriei pentru o săptămână. Mai trebuia să-mi cumpăr niște îmbrăcăminte, să merg la Cuban Refugee, iar după aceea să caut de lucru.

Chiar proprietarul hotelului mi-a indicat un loc, nu departe, unde se mânca destul de bine și la prețuri relativ mici: restaurantul Hong-Kong, pe strada 47 colț cu Bulevardul 2, la vreo cincizeci de metri de hotel.

Era ora 12 și-mi-era foame, dar am hotărât să mă duc mai întâi să-mi cumpăr ceva de îmbrăcăminte.

Nu foarte departe am dat peste o prăvălioară a unui polonez, plină de hanorace pentru schi și costume de baie, umbrele de plajă și umbrele de ploaie. După ce ne-am târguit o bucată bună de vreme am ieșit din prăvălie cu două perechi de pantaloni, trei cămăși, lenjerie de corp, ciorapi, o pereche de pantofi cu talpă de cauciuc, o geantă, un jersey și-o haină de sport ecosez (ceva demodat) pe care am plătit mai puțin de cincizeci de dolari. M-am întors la „Silvia”, am urcat în cameră și m-

am schimbat. Mîncarea la Hong-Kong era destul de proastă, dar ieftină. Cu trei dolari am mîncat de prînz (*arroz frito* special, *chopsuey* și-o bere).

M-am întors din nou la „Silvia” și m-am așezat pe una din cele două sofale vechi din hol, ca să răsfoiesc un exemplar, nu mai puțin vechi, din „The Miami News”. Am început să caut vreo ofertă de serviciu care mi-ar fi putut conveni deși, la drept vorbind, orice îmi convenea, avînd în vedere că din capitalul meu îmi rămîneau doar vreo sută cincizeci de dolari:

Era aproape patru după-amiaza. În holul hotelului nu se afla nimeni și dincolo de teighea căsca zgomotos Felix Martinez, proprietarul. Era un tip deosebit. Părea mai degrabă spaniol decît cubanez: obraji roșii, păr de culoarea paiului, ochi deschiși. Am lăsat exemplarul din „The Miami News” unde-l găsisem (adică pe covor) și m-am apropiat de el.

De dimineață văzusem că lîngă stelajul cu chei era o fotografie a lui Kennedy și lîngă ea un anunț tipărit în spaniolă și-n engleză NU NE INTERESEAZA POLITICA. INTERESUL NOSTRU ESTE SA VA SERVIM. M-am sprijinit în coate de teighea și l-am întrebat

– Puteți face o excepție cu mine?

Se uită la mine fără să priceapă. Zîmbind, i-am arătat anunțul

– Cînd cineva caută de lucru la Miami vorbește inevitabil de politică, nu crezi?

Aprinse o țigară ca să se mai trezească puțin, după care, ochii lui albaștri și inexpressivi se uitară la mine. Ca vîrstă putea avea vreo cincizeci probabil, judecînd după pungile care i se formau sub pomeți.

– Vrei să-ți dau un sfat? îmi spuse tărăgănat.

– De bună seamă, am replicat.

– Nu lucra cu cubanezi. Lucrează cu americani.

– De ce spui asta?

- Eu știu ce spun, răspunse.
- Nu ești cubanez?
- Eram, spuse. La trecut... cum se zice?
- Pur și simplu la trecut...
- Acum sînt american.
- Văd.

Am simțit deodată o poftă nebună să fumez, dar cutia de Camel pe care mi-o dăduseră la Postul de Poliție mi se terminase.

- De cîtă vreme ești în Statele Unite?
- Din 1959. Am plecat de-acolo în iulie.
- Și de ce mă sfătuiești să lucrez doar cu yankeii?

Se uită cu asprime la mine.

- Eu nu ți-am spus „yankei”, prietene, eu ți-am spus americani. Nu-i totuna. Ascultă, cînd ai sosit? Nu-s nici două zile, îmi închipui.

- Într-adevăr, două sau trei zile.

- Încă nu ai timpul necesar ca să-ncepi să-i vorbești de rău pe americani. Aici o fac mulți. Nerecunoscătorii. Dacă fi eu în locul lui Johnson, știi ce-aș face? Păi i-aș trimite înapoi în Cuba. Așa aș face. Ne vorbești de rău după ce-am făcut ce-am făcut pentru tine? Păi, zdup în Cuba cu tine!

Scutură din cap.

- Așa că vezi. De-aia nu vreau să discut politică.

- Înțeleg, am spus.

Stinse țigara într-o scrumieră de sticlă care se afla pe tejghea.

Ai rude aici? mă întrebă.

Nici una.

- Dar prieteni?

- Asta m-a întrebat și cel de la Imigrare. Cunoscuți da. Oameni care au venit înaintea mea. În sfîrșit, dar nu prieteni. N-am de gînd să-i sun.

- Faci foarte bine, îmi spuse el. Știi? Ai avea o mare

surpriză când ai afla cât de repede îşi pierde aici lumea memoria. Nimeni nu vrea să-şi amintească de nimic. Fac pariu că dacă îl suni pe unul dintre cunoscuţii ăştia îţi întoarce spatele.

- Tot ce se poate, am spus.

- Cu siguranţă, a precizat.

Am mai vorbit încă vreo jumătate bună de oră. Am întrebat despre grupurile de acţiune din Miami.

- Mulţi şarlatani, mulţi neobrăzaţi, mulţi impostori. Oameni de curaj, foarte puţini, ăsta-i adevărul. Sentîlnesc la hotelul McAllister, dau banchete, promit şi nimic. Mie mi-e totuna la urma urmei, n-am de gînd să mă-ntorc de-ar fi să fie la preşedinţie chiar mulatrul, cu cocorul³⁶. Treaba mea e-aici, în Statele Unite.

- Dar nu toate grupările sînt la fel. Adică, mă gîndesc, am comentat eu. Trebuie să fie vreunul care să aibă nişte legături solide cu guvernul.

- Toţi zic că au porţile deschise la Casa Albă, toţi se văd cu amirali, iau prînzul cu funcţionari de stat, se culcă cu fiica şefului CIA... Pur şi simplu bla, bla, bla, bla. După părerea mea singurul care are ceva concret în mîna este şchiopul de Orosmán, ştii, cel cu M.N.R.-ul.

- Movimiento Nacional Revolucionario? Fac mult şi vorbesc puţin. Îmi place felul ăsta de oameni. Unde-l pot găsi?

Omul zîmbi.

- Ascultă, mergi cam repede.

- Sînt grăbit, am spus.

Cîteva clipe n-am scos nici o vorbă.

- Nu-i uşor să-l vezi pe şchiop. Are un restaurant aproape de Lummus Park în Ocean Drive, Miami Beach.

- Dumneata îl cunoşti?

- Oarecum, răspunse omul evaziv.

36 Cocorii erau păsările preferate ale lui Batista.

- Suficient ca să...

- Nu, mi-o tăie. Nu suficient.

Am rămas tăcut cîteva clipe. Am coborît privirea, după care am făcut un gest de dezamăgire.

Hazardul sau destinul? Nici unul nici altul: doar viața. Ea ne-a despărțit în aprilie 1958. Eu am plecat în Sierra, iar trei luni după aceea Yolanda pleca în exil. În Venezuela. N-am mai știut unul de altul pînă în după-amiaza aceea de septembrie a lui 1959. Nu-mi amintesc unde ne-am întîlnit. Cred că-n dreptul cinematografului Radiocentro. Îmi amintesc, asta da, lacrimile curgîndu-i prin barba mea și degetele agățate de uniformă mea verde-oliv. Ea venise din Venezuela în aprilie și mă căutase cu tenacitate. Nu știa că eu mă căsătorisem în martie, cu o fată din Placetas, pe care o cunoscusem în Sierra de Gibara Irmina. Nici azi nu pot spune de ce ne-am căsătorit. Căsătoria a durat cam un an, ne-am despărțit așa cum obișnuiam s-o facem în Sierra înainte de vreo bătălie cu o strîngere de mînă și-o privire tristă.

- M-am căsătorit, am spus.

Fața ei nu trăda nimic.

- Mă bucur.

Am rămas tăcut. Am invitat-o să bem ceva, dar n-a vrut să accepte. A plecat și nu ne-am mai întîlnit pînă în ziua aceea, în 1963, la Bacuranao.

5,35 p.m.

Șalupa se apropia tot mai mult de noi. În urma ei, zece sau doisprezece pescăruși zburau deasupra unui siaj de spumă, se așezau pe valuri, făceau uuuuuigh, uuuuuigh, mișcau moale din aripi. Am aprins o țigară și-am aruncat chibritul în apa verzuie care spumega lovindu-se de pilaștrii cheiului. Am privit spre cer. M-am făcut că nu observ că ea se uita la mine cu multă curiozitate. Am

scos batista, n-am făcut nimic cu ea. Am împăturit-o cu grijă și-am pus-o din nou la loc.

Șalupa se lovi de chei, care se cutremură ușor. În fața cîrmei, stătea în picioare un bătrîn cu bască și șort.

- Asta nu lucrează decît pînă la cinci, spuse ridicînd capul spre noi.

Ea se uită la mine consternată, iar eu am ridicat din umeri. A început să bocănească cu papucii de baie pe scînduri. Vîntul îi zburli părul care îi ieșise din nou în șuvițe castanii ondulate, de sub pălărioara de foaie de cort. Surîse. Își scoase ochelarii, se apropie de marginea cheiului și-i întinse bătrînului, care-o privi fără să priceapă, încercînd să-și țină echilibrul la pupa șalupei ce se legăna ușor.

- Ce vrei, fetițo?

- Ți-i dau ca amintire dacă ne dai ca amintire o mică plimbare.

Bătrînul se uită la mine, iar eu n-am reușit decît să schițez un zîmbet vag și să fac o mică strîmbătură de nedumerire.

- Da? spuse ea.

Bătrînul își scărpină fruntea cu dosul mîinii. Deodată, fără să se uite la Yolanda, întinse pînă la ochelari o mînă cu niște degete aspre, îi luă și-i făcu să dispară iute sub bască.

- Haidem, spuse.

7,45 p.m.

- Nici o grijă, spuse pipăind peretele în căutarea întrerupătorului. Am ceva de mîncare.

- Aprinse lumina și-am intrat în mica încăpere a căsuței. Patul era nefăcut și pe el cîteva piese de lenjerie intimă, pe care Yolanda le strînse iute și le făcu nevăzute într-un geamantan.

Am închis ușa și m-am așezat pe pat. Am aprins o

țigară. Ea scoase un reșou dintr-un dulap în perete.

- Să te-ajut? am spus.

- Acuma nu, spuse ea punînd reșoul pe noptieră.

Am scuturat scrumul pe jos. M-a privit o secundă.

- Nu te-ai recăsătorit, nu-i așa?

Am dat din cap în semn că nu.

- Îmi închipuiam.

- De ce?

- Așa ceva e firesc, spuse, arătînd spre scrumul de pe jos, la bărbații necăsătoriți.

- Iartă-mă, oi fi vrînd să spui la burlaci.

- Burlac la douăzeci și șase de ani?

- O navă care se scufundă, am spus surîzînd.

- Mă rog, dacă tu spui asta.

Scoase din dulap o pungă de plastic plină cu ouă și-o tigăiță; apoi o cutie cu biscuiți sărați și două sticle de vin.

- Fii bun, pune reșoul în priză.

M-am aplecat pe lîngă noptieră, cu firul de la reșou în mîină, căutînd priza.

- Acolo, lîngă piciorul patului, spuse. Facem o omletă, dacă n-ai nimic împotrivă, nu prea avem grăsime.

Au mai trecut încă trei zile pînă să-l cunosc pe Tony Méndez, cel care-avea să-mi deschidă drumul către schiopul Orosmán. Au fost trei zile lungi, apăsătoare, pe care le-am folosit în diverse chipuri. M-am dus la Cuban Refugee Center-Employee (Bulevardul 1 colț cu strada 5, în NE). Mi-au făcut vaccinul antipoliomielitic, mi-au făcut radiografii, mi-au promis waiver³⁷

-ul pentru după două săptămîni, mi-au dat carteluța albastră pentru factura magazinului din strada 26 NW colț cu 23 Court, iar Crucea Roșie mi-a dat o cutie cu vată, aspirină, o mașină de bărbierit din plastic și

37 Dispensa.

leucoplast. Cel mai important a fost, fără îndoială, cecul de șaizeci de dolari.

Am citit, cu o râvnă teribilă, „Miami Herald” și „Miami News”; dar nu era nicăieri o slujbă care să-mi convină.

Era într-o vineri. Se făcuse a șasea zi de când eram la Miami. La 8 seara, după ce-am mâncat la Hong-Kong (în paranteză fie spus, eram sătul de mîncarea chinezească) m-am așezat în holul hotelului s-ă fumez o țigară. Nu mai vorbisem nimic cu proprietarul. Ne limitam doar la obișnuitul schimb de saluturi. După o jumătate de oră de când eram acolo sosi.

Să tot fi avut vreo douăzeci și cinci de ani; era înalt, bine făcut și elegant îmbrăcat. Lăsa să se simtă o ușoară aromă de colonie bună și fuma un trabuc subțire, roșu pe dinafară, cu un țigaret de plastic.

Cu zece mnute înainte de-a fi intrat în hotel, auzisem în stradă un zgomot aspru și răgușit de motor de mașină de curse. Se așează în fața mea să răsfoiască un număr dintr-o revistă de automobilism, „Warm Road”.

Norocul meu a fost dublu; pentru că mi-a cerut foc și pentru că mi-a trecut prin minte să-i spun (în englezește) că „Miami Herald” anunța un Ferrari cu doar trei mii de dolari. Fraza fu magică. Cu siguranță că el nu citise rubrica de anunțuri cu atîta luare aminte ca mine în ultimele trei zile. Dar, evident, îl atinsesem la inima care funcționa ca un motor V-8, de mare putere.

– Într-adevăr? mi-a spus cu un mare interes.

– Am citit ieri.

– Doar trei mii?

Mi-a dat înapoi chibriturile și s-a așezat pe sofaua pe care stăteam.

– Cubanez? mi-a spus.

– Da, i-am răspuns în spaniolă.

– Și eu.

Mi-a întins mina:

- Tony.
- Ricardo.
- De cînd ești aici?

Îmi vorbea la persoana a doua singular și mi s-a părut potrivit să fac la fel.

- Mai puțin de-o săptămînă.
- Pe unde?

Am zîmbit:

- Pe mare. Am adaptat un motor de Chevrolet la o șalupă și, mă rog, iată-mă-s.

- De Chevy?
- Îhî.

- Ce an?

- '56. I-am coborît puțin capacul și i-am curățat tubul de benzină.

Mă pricepeam puținel la mecanică, dar nu atîta cît încercam să-l fac pe el să creadă; de bună seamă, povestea cu motorul de Chevy era o scorneală, dar mușcă momeala.

Se tot uita la ceasul lui de mînă. Făceam eforturi să nu las conversația să lîncezească și treceam de la delcouri la Indianapolis, de la Le Mans la întîmplarea aceea cînd Fangio n-a putut să concureze, la Havana, pentru că fusese sechestrat. Am stat mai bine de-o oră de vorbă, pînă ce, deodată, spuse

- Nu mai vine. S-o ia naiba.

M-am uitat la el oarecum mirat. Surîse și se crezu obligat să-mi explice că era vorba de-o „fetiță”, care-i dăduse plasă.

- Vin des aici, îmi spuse pe un ton confidențial. Lui Martinez nu-i place să i se folosească hotelul drept casă de întîlniri, dar îl plătesc bine, ce naiba!

Tăcu.

- Bem ceva? îmi spuse în cele din urmă.

- Îmi pare rău. N-am bani de cheltuit pe băutură. N-am

încă slujbă.

- Invit eu.

- Dacă-i așa...

Mi-a arătat cu mîndrie MG-ul lui decapotabil pe care a trebuit să i-l laud. Patru viteze, trei litri la kilometru, 220 pe șosea... Dacă oamenilor le-ar circula prin vene altceva decît sînge, lui Tony Méndez (acesta îi era numele de familie) i-ar curge benzină de înalt octanaj.

Într-un băruleț din Miami Beach am consumat aproape trei sticle de ginebra. Tony s-a-mbătat; eu am băut mai încet ca să nu-mi pierd de tot luciditatea.

Cînd era „bine făcut” i-am amintit din nou că n-aveam slujbă.

- Asta-i treaba mea, frate, îmi spuse cu limba grea și moale, ca un spălător de vase, din cauza alcoolului.

Îmi explică cum putu că tatăl lui era proprietarul unui magazin de ocazie.

- Te-aranjez eu, cubanezule.

A trebuit să-l duc în spinare pînă la mașină și-apoi să conduc eu. Tot drumul l-am făcut întrebînd în stînga și-n dreapta și cu frica-n sân că poliția ne oprește și mă prinde conducînd fără permis. Am ajuns la „Silvia”. L-am trezit pe Martinez și împreună am reușit să-l urcăm pe Tony pînă în camera mea.

A trebuit să-mi petrec noaptea pe-un scaun, auzindu-l cum sforăie și vorbește încet. Spre norocul meu, dimineața, cînd s-a sculat, era tot atît de afabil ca și-n timpul beției. Nu și-a uitat promisiunea. Mi-a spus din nou:

- Te-aranjez eu, a-ntîia, cubanezule.

4,10 p.m.

M-am apropiat. Trebuia să fie ea. Stătea pe plajă, cu brațele în jurul picioarelor strînse și cu bărbia sprijinită de genunchi.

- Yolanda.

Se-ntoarse încet, își scoase cu vârful degetelor ochelarii mari fumurii și mă privi. Se ridică-n picioare aproape dintr-un salt. Rămase așa fără să știe ce să facă, cu ochelarii în mână.

Se aruncă de gîtul meu.

Am stat așa un minut, îmbrățișați, fără să spunem nimic. Se îndepărtă ușor de mine. Lăsă să-i cadă ochelarii în nisip. Amîndoi ne-am grăbit să-i ridicăm de jos și ne-am ciocnit ușor unul de altul.

- Ricardo, șopti perplexă, Ricardo.

8,05 p.m.

Sfîrși de servit omleta în niște farfurii de carton și se îndreptă spre baie.

- Te rog pune reșoul în dulăpior și destupă una din sticle. Fac un duș, în cinci minute.

Cînd s-a închis ușa de la baie, mi-am aprins o țigară. M-am grăbit să pun reșoul în dulap pe raftul de sus. Am luat un cuțit și m-am apucat să scot dopul uneia din sticlele de vin.

Am lăsat sticla pe noptieră, după care m-am așezat pe pat.

- Te pot întreba ceva? am spus eu cu voce tare de tot

Dinăuntru ieși o voce înecată în zgomotul robinetului ce curgea.

- Ce spui?

- Dacă te pot întreba ceva, am spus eu puțin mai tare.

- Mă rog.

M-am ridicat în picioare și m-am apropiat. De ușă:

- De ce n-ai venit cu soțul tău?

- Ce spui?

- De ce n-ai venit cu soțul tău?

Vreme de cîteva secunde n-am auzit decît sunetul apei.

- Pentru că e mort, spuse în cele din urmă.

M-am lăsat din nou pe pat. Aproape de mine era geamantanul ei. Am ridicat capacul încercând să nu fac zgomot. Un miros proaspăt, greu de definit, m-a făcut să-mi dilat imperceptibil nările. Mirosea a curat, a ceva nemaipomenit de plăcut și de agreabil. Sunetul apei a încetat deodată. Am lăsat capacul geamantanului.

Ușa se deschise și Yolanda. Ieși, cu un capot gri închis pe ea, învăluită într-un parfum suav.

- Ai turnat vinul?

- Nu, i-am răspuns, dar sticla e destupată.

Am umplut două pahare. Ne-am așezat unul în fața celuilalt, dinaintea noptierei, eu pe pat, iar ea pe singurul scaun, care se afla în căsuță.

- De când lucrezi? i-am spus.

Ea s-a aplecat în față sprijinindu-și coatele pe noptieră.

- De mult. Am început să lucrez în 1960.

Sorbi puțin vin.

- Spune-mi un lucru de ce-ai divorțat de... Cum se numea?

Am zâmbit:

- Irmina.

- Îhî, spuse ea. Irmina.

- A fost o greșeală că ne-am căsătorit. De ce a murit soțul tău?

Evident, nu se aștepta la întrebare.

- Un accident? am spus.

- Nu exact, Ricardo, răspunse ea, uitându-se în ochii mei. A plecat din țară în 1960.

9,40 p.m.

Se ridică și începu să adune farfuriile. Băusem o sticlă de vin și-o începusem pe cealaltă. Eu îi urmăream mișcările cu privirea.

- Ei bine, spuse. Acum e rîndul tău.

Se-ntoarse cu spatele la mine și-ncepu să așeze lucrurile în dulăpior. Pe sub capot coapsele se zăreau tari și bronzate de soare.

- De ce nu te-ai recăsătorit?

- Chiar te interesează? i-am spus. Dar tu. De ce nu te-ai recăsătorit?

Se-ntoarse spre mine. Răspunsul fusese atît de brusc că eu însumi am rămas surprins.

- Iartă-mă, am șoptit. Am băut mai mult decît se cuvenea.

M-am ridicat în picioare și m-am dus pînă la ușă. Am deschis: noaptea, afară, era în continuare umedă, pe cer nu era nici o stea, nu se vedea marea, se auzea doar pulsul ei senin.

- Poate, am spus eu fără s-o privesc, poate n-am întîlnit...

- La fel ca toți, m-a întrerupt ea, un bărbat din doi spune același lucru. Iar cei care nu o spun o gîndesc și ei.

M-am întors spre ea:

- Cred că te-nșeli.

Tony, nu m-a aranjat a-ntîia, dar a reușit ca tatăl lui să mă angajeze ca vînzător, cu optzeci de pesos pe săptămîină. Am început să lucrez într-o luni, și-n vinerea aceleiași săptămîini am restituit legitimația de refugee. Eram de-acum solvent și nu voiam probleme cu FBI.

Prin Tony am cunoscut-o pe Wanda, o fată pistruiată, cu niște dinți mari de iepure și ochi frumoși albaștri. Era americană. Wanda locuia într-un apartament din strada 65 în SW, îl împărțea cu fata lui Tony, Alice, o brunetă cu țîțe mari, dar cu niște picioare bicisnice, ca toate americancele.

În iunie - trei luni după sosire - cîștigam deja nouăzeci și cinci de pesos și puteam plăti un apartament de mărime obișnuită în SW. Am plecat de la „Silvia” și m-am

instalat la nr. 18564 pe Bulevardul 92.

Porțile spre M.N.R. se deschiseră mai târziu...

Într-o după-amiază, când în parcajul de pietriș al Rouse Car's-ului, tatăl lui Tony mi l-a prezentat pe Jack Moreno, unul dintre oamenii cei mai apropiați ai șchiopului Orosmán.

Omul îmi dădu mîna. În ciuda aceluia „Jack” părea scos cu două minute mai înainte dintr-o casă de biliard din Zanja. Favoriți mari, ochelari de-un verde închis ca cei pe care-i foloseau oamenii lui Orlando care voia ca toată lumea să știe că făceau parte din „Secreta”, medalia Sf. Barbara, pantalon de dril, *guayabera* roz.

- Un bărbat întreprinzător, mă recomandă tatăl lui Tony.

Tipul surîse, arătînd o cantitate considerabilă de aur împărțită între canini și-un incisiv.

- În seara asta avem o întrunire la Viscaya, spuse.

- MNR? am vrut să știu.

- Noi, da. Cine altcineva?

În seara aceea m-am dus la Viscaya. La intrare m-a oprit un mastodont blond care vorbea o engleză a la Jorrín, de ți se făcea părul măciucă, dar l-am invocat pe Jack Moreno. Tipul a stat puțin pe gînduri și pînă la urmă m-a lăsat să trec.

Nu eram mai mult de-o sută de persoane. Ne-am așezat pe niște scaune pliante dinaintea unei mese prezidențiale care a rămas goală o bună bucată de vreme. La ora 9 seara a apărut Pedro Orosmán.

Îl înconjura un nor de adjuncți și gorile. Dar la masa prezidențială nu s-a așezat decît Orosmán, „Jack” Moreno, încă doi tipi pe care nu-i cunoșteam și un bătrîn care fuma pipă și care după aceea a fost prezentat ca fiind senatorul Victor Pipper.

În vreme ce Orosmán vorbea cu vocea lui aspră și

așezată, mi-a venit o idee care mi s-a părut grozavă. Am scos un toc și în carnetul de telefoane am început să notez fraze din discurs. Timp de o oră Orosmán a atacat fără milă „pe toți ăia care-și zic antifideliști sau anticaștriști și care în fond sînt antiamericani și antidemocrați”. Menționa, cu nume și prenume, pe cîțiva din liderii fracțiunilor care se autointitulau de „ultradreapta” și-i califica drept „șarlatani de bulevard”. „Noi, spuse în încheiere, nu promitem nimic. Vom face. Vom face. Vom face...” înainte de a se fi terminat aplauzele am ieșit din Viscaya, am luat un taxi și mi-am făcut apariția în apartamentul Wandeii. Era trecut de unsprezece noaptea și ea trebuia să se scoale de dimineață. Mi-a deschis somnoroasă, înfășurată într-un capot.

I-am dat un sărut și i-am spus aproape imediat:

– Ai mașină de scris?

– Ce naiba?

I-am astupat gura ușor:

– Ai...?

– O vechitură...

Dinăuntru se auzi vocea lui Alice.

– *Who is it, Wanda?*

– Richard, spuse Wanda.

– Dă-mi-o și ți-o aduc mîine, am zorit-o.

Era o Underwood, destul de veche, dar putea fi folosită. Am luat un taxi și m-am dus la mine acasă. La trei dimineața isprăvisem micul articol. Vreo patru pagini.

Am ieșit în stradă și l-am sunat pe Tony: nu era acasă. M-am gîndit c-o fi la „Silvia”. Am sunat. Nu mă-nșelam.

– E urgent, Martinez, i-am spus proprietarului.

– Bine. Îl anunț.

„Silvia” nu avea telefon în camere. A trebuit să aștept ceva pînă să coboare Tony la recepție.

– Tony?

- Da, zi despre ce e vorba, spuse mahmur.
- Ești în continuare în bune relații cu Savoy, cel de la *Las Americas*?

Întrebarea l-a surprins.

- Și la ora asta mă deranjezi pentru așa ceva?
- E o treabă cât se poate de importantă, Tony.
- Da.
- Bine. Am nevoie să-l suni chiar acum..
- La patru dimineața? Ești nebun?;
- Ai telefonul de-acasă?
- Da, îl știu...
- Sună-l. Spune-i că am nevoie să bage în primul număr un articol...
- Al cui?
- Al meu, am spus.
- Al tău? Ascultă, ești beat?
- Nu-s beat. Trebuie să-mi faci favorul ăsta. Te sun peste cincisprezece minute. Articolul are patru pagini. Spune-i.
- Bine. Și să te ia naiba.

Am închis.

După douăzeci de minute am sunat din nou.

- Ei!
- Să i-l duci la redacție. După nouă. M-a întrebat dacă anunți sfârșitul lumii, pentru ca să-l suni la ora asta...
- Cam așa ceva, i-am spus. Mîine îți povestesc.

Nu anunțam sfârșitul lumii. Făceam un scurt și acid rezumat al discursului lui Orosmán, dar dres cu un sosuleț de scandal.

La nouă și jumătate m-a primit Savoy. A citit articolul. După care s-a uitat la mine fix.

- Nu-i nimic nemaipomenit...
- Dar acceptați că este...
- Da, e bun. Douăzeci de dolari?

Nu intrau în calculele mele așa că mi s-a părut că-i

bine.

- Treci peste patru zile pe la casierie.

Și-a notat numele meu într-un blocnotes.

Două zile am stat în așteptarea articolului. În sfârșit; marți, 18 iunie, a apărut. Pagina a doua. Îl semna R. Villa Solana, se intitula „Marea speranță: Pedro Orosmán și-al său MNR.”

A trecut o săptămână pînă să am vești de la șchiop. Într-o dimineață și-a făcut apariția un Mercedes negru în parcajul Rouse Car's-ului. Tatăl lui Tony a dat fuga să-i deschidă portiera lui Orosmán însuși. Șoferul și gorila îl însoțeau. I-am văzut apropiindu-se de mine. Tatăl lui Tony, radiind de fericire, a făcut prezentările.

- Așadar, tu ești Villa Solana, mi-a spus el privindu-mă prin ochelarii lui verde închis.

- Da, domnule.

- Foarte bun articolul.

- Mulțumesc, domnule. Mă studia, zîmbind șmecherește.

10,30 p.m.

- Tata a murit, spuse ea.

- Și tata, acum doi ani, am spus.

- Ce-ai făcut în tot timpul ăsta?

- Nimic important.

- Ce lucruri nemaipomenite ai făcut atunci?

- Am lucrat. În sfârșit.

- La ce?

- Am terminat Academia Militară în 1961. După care am fost ici-colo.

- Și acum ce faci?

- Îmi câștig viața cum pot.

- Vii mult la plajă, îmi închipui.

- Să nu crezi asta. Sînt ani de cînd n-am venit. Dar tu?

- Vin mereu cu fetița.

- Fetița ta?
- Da. Are trei ani.
- Cum o cheamă?
- Ca pe maică-sa.
- Mi-am închipuit. Și de ce n-a venit cu tine?
- Voiam să mă odihnesc vreo două zile, singură.

11,45 p.m.

Stăteam pe nisip, cu spatele rezemat de căsuță.

- E-aproape douăsprezece, am spus.
- Începe să se facă frig.

M-am apropiat de ea puțin mai mult și i-am trecut brațul pe după umeri. Ea se strânse puțin de parcă aș fi ars-o cu mîna.

Am rămas o vreme tăcuți, ascultînd zgomotul monoton al valurilor.

- E-adevărat ce-am aflat, Ricardo?

M-a surprins întrebarea.

- Ce ți s-a putut spune despre mine?
- Diverse...
- Ce?
- Că te-ai îndepărtat de Revoluție.
- Cine ți-a povestit asta?
- N-are importanță. Prieteni comuni.

Am închis ochii. Altcuiva, altcuiva, i-aș fi spus ceva cam în felul ăsta, cum că „nu era ceea ce credeam eu”, sau orice altceva. Dar pe ea n-o puteam minți și nici nu-i puteam spune adevărul. Făcînd un efort, i-am zis:

- Ești de partea Revoluției, nu-i așa?
- Tu, nu?
- Te-ntreb pe tine.
- Cum îmi poți pune o asemenea întrebare?

N-am răspuns. Mi-am retras ușor brațul de pe umerii ei și m-am ridicat în picioare. Am ajutat-o să se ridice și ea. Am luat-o de mîna.

- Vino, i-am spus, îndreplându-mă spre ușa căsuței.

- Tu înțelegi că nu te iubesc? a șoptit ea.

Am obligat-o ușor să intre. Am închis ușa și-am stins pe pipăite lumina.

M-am apropiat de ea prin întuneric și i-am spus la ureche:

- Ridică mâinile.

Încet, încet de tot, le-a ridicat. Atunci, aproape dintr-o singură mișcare, i-am scos capotul pe cap.

Cînd am îmbrățișat-o mi-am dat seama că, pe sub capot, ea fusese tot timpul complet goală.

În iunie am plecat de la Rouse Car's și-am început să lucrez într-un loc bine plătit de care-mi făcuse rost Orosmán; traducător la casa editorială Diamond & Meyer. Am continuat să scriu, dar acum îmi publicam articolele în favoarea MNR-ului în „Alborada”, săptămînalul organizației.

În momentul acela erau în Miami nici mai mult nici mai puțin de cincizeci de organizații contrarevoluționare, toate în luptă unele cu altele. În ansamblu, MNR-ul se evidenția nu numai ca gruparea cea mai activă, dar și cea mai tăcută. Mișcarea Națională Revoluționară organizase un atac împotriva Misiunii cubaneze la ONU, bombardase în Bahamas un vas comercial grecesc, ce se îndrepta spre Santiago de Cuba, și se pregătea - economicește și materialicește - să debarce o forță de cincizeci de oameni pe coasta din Las Villas. În afară de asta, MNR-ul avea un grup care opera în Escambray, sub conducerea lui Benito Parúa.

Nu mi-a fost greu. Dar nici ușor, să-l determin pe Orosmán să facă din mine al său „consiglieri”. Lucru care, cum e firesc, a stîrnit unele gelozii printre cei mai vechi și mi-a atras mai ales dușmănia lui Orlando Conde Santos, tipul care avea în cadrul MNR-ului misiunea de-a

se ocupa de banda lui Parúa în Escambray.

În octombrie 1964, lucrurile ajunseseră, între Conde și mine, la asemenea stare de tensiune încît, unul din noi devenise de prisos. Orosmán nu se-nclina nici spre unul nici spre altul. Am decis să trec la atac.

În 26 octombrie s-a ținut la cartierul general al MNR-ului - o casă cu nr. 14 562, în Sevilla Avenue - o întrunire la care aveau să se hotărască amănuntele în legătură cu acțiunea ce trebuia să sprijine grupul lui Parúa și care urma să pătrundă în Insulă prin Las Villus.

Înainte ca Orlando Conde să vorbească m-am ridicat și, înțorcîndu-mă spre Orosmán, i-am spus:

- Mie mi se pare că nu merită osteneala să trimitem pe nimeni să sprijine un grup care nu mai există.

Zece capete s-au întors spre mine. Fața lui Conde păli.

- Nu te-nțeleg, Ricardo, spuse Orosmán.

- Ceea ce vreau să spun e că în Escambray nu mai e nimeni. Iar acest Parúa, dacă într-adevăr există, e mort sau e-n închisoare de multă vreme.

Conde s-a ridicat în picioare dintr-un salt:

- Ce dovezi ai că...

L-am întrerupt.

- Tu n-ai dreptul să vorbești aici, Orlando, pentru că nici nu știi ce se petrece în Escambray. Tot timpul n-ai făcut, decît să-nșeli pe toată lumea; cu Escambray-ul tău mă șterg la fund!

Conde era foarte puternic și, cînd au reușit să ne despartă, mie-mi curgea sînge din nas și aveam un ochi umflat, dar nici el n-a ieșit teafăr.

I-a fost de ajuns lui Orosmán. Era atît de prost că argumentele acelea i se păruseră satisfăcătoare. S-a porit împotriva lui Conde. L-a înjurat de mamă și l-a dat afară din ședință. Conde nu l-a înfruntat pe Orosmán pentru că Raciélito și Bombón. Echevarría - cei doi mastodonți care nu-l pierdeau din ochi pe șchiop - l-au

convins, doar cu cîteva priviri semnificative, să renunțe.

Cînd totul se potoli, Orosmán veni spre mine.

- Dar tu, Ricardo, ce sugerezi în legătură cu Escambray?

Cîștigasem băătăia.

Experiența mi-a slujit în două sensuri; mai întîi pentru că am urcat cîteva trepte în scara de valori a lui Orosmán; apoi, pentru că mi-am dat seama că trebuia să mă pregătesc din punct de vedere fizic.

În ianuarie m-am înscris într-un *dojo* de karate din Purdy Avenue. Îl conducea un japonez născut la San Francisco, pe nume Ryo-Mond. Elevii îi spuneau Raymond, dar numai dincolo de *dojo*; în timpul antrenamentului trebuia să-i spunem sensei. Lecțiile erau de trei ori pe săptămîină, seara, cîte patru ore și costau 150 dolari pe lună. Ieftin, dacă ținem seama că practica de karate era, în general, foarte scumpă în Statele Unite (poate exceptînd New York-ul unde înfloriseră sute de *dojo*-uri în Harlem și Bronx).

Faima mea de tip energic și bun de gură (dar și de acțiune) a crescut încet-încet printre cei din MNR. Poziția mea a început să se-ntărească, și-n februarie 1965 Orosmán însuși mă numi șef al operațiunilor în cadrul mișcării.

4.50 a.în

Am deschis ochii. Primul lucru pe care l-am văzut au fost doi ochi la cîtiva centimetri de-ai mei, care mă scrutau; niște ochi cenușii, cu cîte-un punctișor roșu. Ici-colo, în iris. Ea stătea întinsă lîngă mine și mă privea cum dorm. Am surîs și ea mi-a răspuns tot cu un surîs.

- Nu-ți place să fii privit?

Am început s-o mîngîi pe spate ușor, pînă ce a simțit un fior.

- Locuiești singură?

Ea a-nchis ochii.

- Cu fetița.

Acum o mîngîiam pe păr.

- De ce te-am întîlnit așa de tîrziu? i-am spus.

Ea deschise ochii, se-ntoarse puțin și se culcă lîngă mine.

- Plec astăzi, spuse.

Nu i-am răspuns imediat.

- Păcat, am spus într-un sfîrșit.

- Ne mai vedem? a întrebato ea.

- Nu știu.

M-am ridicat în coate și-am sărutat-o pe buze. A fost un sărut lung, liniștit.

- Tu iubești viața, Yolanda?

- Asta-i ceva de care nu m-am lămurit încă, spuse. A rămas tăcută. M-a privit brusc.

- Da, ascultă, de care viață vorbești tu?

- De viață, am spus. De viața asta.

- Revoluția, vrei să spui?

- Să spunem că da.

- Da, o iubesc. Tu nu, așa-i?

Se ridică în capul oaselor și se rezemă de perete. Își acoperi sîinii cu cearșaful.

- Nu te superi dacă-ți spun un lucru?

M-am așezat bine și-am început să pipăi în jur căutîndu-mi cămașa. Am scos pachetul de țigări și chibriturile.

- Ești foarte naiv, știi?

Am aprins o țigară. Mîinile îmi tremurau puțin.

- De ce naiv?

Am dat drumul fumului din gură și-am privit spre tavan.

- Crezi că nu mi-am dat seama că eviți să-mi vorbești de...

Nu găsea cuvintele.

- De Revoluție?

M-am uitat la ea. Fața i se schimonosise puțin.

- Cum e cu putință, Ricardo? I-am dat tinerețea; i-am dat totul. Cum e cu putință ca acum să-i întorci spatele, așa cum a făcut soțul... cel care era soțul meu? De ce-ai luptat atunci?

Îmi venea să plîng și-am încercat s-o iau de mîină, dar ea și-a tras-o.

- E ca și cum ai fi murit, spuse și-ncepu să plîngă amar.

- E prea tîrziu, am șoptit.

Am ridicat brusc capul. Simțeam o durere ascuțită, foarte ascuțită în piept. M-am ridicat în picioare și-am început să mă-mbrac repede. Cu cămașa încă descheiată, m-am îndreptat spre ușă. Ea s-a uitat la mine, cu fața scăldată-n lacrimi.

- Ricardo.

M-am oprit în pragul ușii și m-am întors s-o mai privesc o dată.

- Îți folosește la ceva dacă-ți spun că n-am încetat să le iubesc pînă astăzi?

- Da, i-am răspuns. Îmi folosește. M-am întors cu spatele și-am ieșit din căsuță.

5,10 a.m.

Se lumina de ziuă. Bătrînul cu șalupe era pe chei, în picioare. Avea pe nas ochelarii pe care i-i dăduse Yolanda.

- Bună, i-am spus.

- Bună, a răspuns.

Înfășură o frînghie veche și destrămată în jurul unui piron îndoit care era bătut într-unul din malurile cheiului.

Pe coverta șalupei întinse se o bucată de foaie de cort udă. Dedesubt se mișca, ritmic, ceva.

- Ce-i asta? i-am spus.

- Asta? spuse, arătînd cu degetele spre pînză.

S-a urcat dintr-un salt în șalupă, s-a aplecat peste coverta prorei și-a dat la o parte pînza. Sub ea se afla un *pargo* nici mare nici mic, care agoniza.

- O porcărie, spuse, și pentru asta am stat două ore în larg. De la patru.

Am rămas cu privirea la agonia lentă a peștelui. Respirația întretăiată producea un zgomot ușor ca un fluierat; peste ochi îi cobora o membrană, apoi se ridica repede și apărea o corneă albă de tot, o pupilă albastră, fixă. Moartea veni brusc peștele rămase liniștit. Ultima bășicuță se sparse aproape în clipa în care pelicula membranoasă se închidea pentru totdeauna peste ochiul rotund, tare.

Am ridicat privirea spre bătrîn, care acum își aprindea o țigară, cu spatele la vînt.

- Dumitale ți-e frică? i-am spus așa, deodată.

- De ce? a întrebat bătrînul, întorcîndu-se către mine.

Fraza era absurdă. Gîndisem cu voce tare.

- De moarte, am spus.

- Mă rog, răspunse bătrînul, ca și cum i-aș fi pus o întrebare între altele, asta depinde.

- De ce? am șoptit.

Bătrînul trase lung din țigară.

- De multe lucruri, spuse în cele din urmă.

- Asta-mi ziceam și eu, am șoptit după câteva secunde. Depinde de multe lucruri.

Primul meu an în Statele Unite l-am sărbătorit într-un fel mai degrabă trist. Elisabeth și cu mine. (cred că nu v-am vorbit încă de Lizi, dar nici nu merită prea mult) ne-am dus să mîncăm la un mic restaurant din Miami Beach, iar după aceea am fost la cinema. Îmi cumpărasem un Buick '59, în stare destul de bună, și asta ne-a permis să facem o mică plimbare prin împrejurimile Universității. Am făcut dragoste, fără prea mult entuziasm, pe

bancheta din spate a mașinii, într-o mică deviere a șoselei care duce spre aeroport.

Un an.

Și fără nici o veste din Cuba.

Dar avea să vină în 20 aprilie.

Era aproape unsprezece dimineața. Mă sculasem cam târzior și-mi puneam la zi lucrul de aproape o săptămână pentru Diamond & Meyer. Erau niște pagini plictisitoare de geometrie analitică.

*There is a process called addition by which two vectors of the set can be combined, the result which, called the sum, is also a...*³⁸

Sună telefonul.

- Da?

- Ricardo Villa Solana? mi s-a spus în spaniolă.

- Da, am spus. La telefon.

- Ați pierdut o canadiană tercot la cinema Capitol?

Mi s-a tăiat respirația, în vreme ce asimilam faptul că ascultasem cu câteva secunde mai înainte mult așteptata parolă de la Havana.

- Într-adevăr, am spus încet, tercot, cu manșete negre.

- Vă aștept mâine la zece dimineața la Ace's Bar, în strada 8. Eu vă cunosc; dumneavoastră nu. Așezați-vă la o masă departe de bar și cereți un pahar de whisky. Am să fiu acolo.

- Mulțumesc, a spus.

- Mulțumesc, am gândit.

Am îmbrățișat-o.

- Când? mi-a spus.

- Vineri.

Eram în parcul din San Mariano.

³⁸ Este o operație numită adunare prin care doi vectori ai unei mulțimi pot fi combinați, rezultatul fiind numit sumă este de asemenea o...

- *Peste trei zile, șopti ea.*

- *Da, peste trei zile.*

Lacrimile îi cădeau pe umerii mei. Am strîns-o cu putere lîngă mine.

- *Ea este mai presus de noi.*

- *Cine? spuse înecată-n lacrimi.*

- *Ea, am răspuns, închizînd ochii, Revoluția.*

- *Poate cînd totul va fi trecut...*

I-am sărutat ochii înlăcrimați.

- *Da, am spus. Poate atunci.*

Aș fi vrut să-i semăn viața în pieptul meu, dar eram deja departe unul de altul, atît de departe cum numai o piatră și o stea pot fi.

...comunism, să fie înălțat...

Și-atunci vei auzi cum meditez
și-aiunci vei pipăi cum umbra-și e umbră-
mi dezbrăcată
și-atunci vei mirosi cum suferit-am

VALLEJO

VIAȚA

VINERI

Cinci și jumătate. Telefonul sună tare, prelung. Pentru o femeie întinse mîna spre noptieră pînă ce dădu de telefon. Ridică receptorul.

– Da?

– Bună dimineața. Cinci și treizeci, spuse telefonista de serviciu.

– Mulțumesc.

Puse receptorul, pe pipăite, în furcă. Se-ntoarse puțin pe cealaltă parte. Începea să fie răcoare dimineața și trebuiseră să se-acopere cu o pătură. Scutură ușor brațul bărbatului care dormea lîngă ea.

Andrés... Andrés.

Îi?

– Cinci și jumătate.

Pleoapele îi erau grele.

– Aprinde lumina, spuse.

Femeia se sculă. Aprinse lumina și-și puse un capot,

Pun radiatorul? spuse.

– Da, dar adu-mi cafeaua.

Ca prin ceață, înaintînd lent spre conștiință, grijile îi

ieșeau la iveală tot mai limpede și somnul începu să-i dispară încet-înceț. Căpitanul Andrés Riquenes se ridică în capul paselor și se frecă la ochi.

Nu dormise decît patru ore. În noaptea trecută rămăsese cu Sarduy și stătuseră de vorbă îndelung despre cele petrecute la Boca de Pájaro, încercînd să vadă ce trebuie făcut înainte de sosirea mesajului lui Bruno.

Nevasta lui se-ntoarse-n cameră cu o ceașcă cu cafea.

S-a tot învîrtit prin Manhattan, pînă la 5. Șoferul era încîntat pentru că taximetrul arăta 22,80 dolari.

La 5 și 20 se dădu jos din taxi la aeroportul Kennedy.

Aeroporturile au și ele orele lor de veghe și de somn și, deși aeroportul Kennedy nu se trezește, pentru că nu doarme, este o oră, între 5 și 6 dimineața, în care-ți amintește de metrou: valuri de bărbați și femei care se duc și vin către toate locurile planetei: Atlanta și Singapore, Denton și Londra, Wisconsin și Oslo.

Megafoanele anunțau, la douăzeci sau treizeci de secunde, sosirea sau plecarea cîte unui avion. Ricardo se cufundă în furnicarul de oameni care se mișca dintr-o parte într-alta pe cei doi kilometri ai holului aeroportului. Se îndreptă spre ghișeul pe care scria National Airlines, ca să confirme locul în zborul de la 6 spre Miami.

Făcu coada, nu era mare. Cînd îi veni rîndul dădu biletul și funcționarul de la National îi puse ștampila.

- *Any baggage?*

- Doar o valiză de mîină, spuse Ricardo.

Căută firma luminoasă a unui baruleț și-o luă într-acolo. În fluviul uman nu băgă de seamă imediat că un bărbat mergea foarte aproape de el, sproape umăr lîngă umăr. Doar cînd se simți și de partea cealaltă strîns la fel, își dădu seama ce se întîmpla.

Doi bărbați mergeau lîngă el, strîngîndu-l ușor.

- Bănuiesc că-ți aduci aminte de mine, spuse unul dintre ei încet, fără să-l privească. Ultima oară când ne-am văzut țineai țeava unui revolver îndreptat spre mine. La fel cum fac eu acum. Mergi mai departe și nu-ncerca să faci pe deșteptul.

Ricardo îl recunosc pe unul din cei care-l omorâseră pe San Gil în Park Avenue.

- Încotro mergem?

- Ia-o spre ușa aia.

Dădură colțul și-o luară spre ușa de ieșire nr. 6, cea care dădea spre parcaj.

- Fără să te grăbești, îi spuse Charlie Mellon.

Au ieșit.

Mașina se afla la capătul parcajului. Era un Mercedes Benz de culoarea lămâii. Au ajuns pînă acolo. În ziua aceea nu era aproape nimeni și Charlie își scoase 38-ul cu silențiator pe care-l avea înfășurat într-un ziar. Puse țeava în dreptul șalelor lui Ricardo.

- Urcă, drăguțule.

Celălalt deschise una din portierele din spate și Ricardo plecă capul, ca și cum ar fi vrut să intre în mașină.

Dar se-ntoarse pe călcîie și-i trase un pumn, cu încheieturile degetelor, drept în față, lui Charlie. Pistolul sări în aer iar Charlie căzu pe spate în pietriș.

Celălalt scoase un pistol dar n-avu timp nici să-l ridice. Ricardo îi aruncă valiza în piept acela se-nvîrti pe loc și căzu proiectat pe Mercedes. Din același impuls Ricardo o luă la goană printre mașinile parcate, coborînd, cît putea, capul.

Charlie fu acela care trase. În patru labe, luă pistolul de jos, îl ridică și trase două împușcături spre Ricardo, care se strecura cu toată viteza afară din parcare. Silențiatorul înecă zgomotul împușcăturilor.

- Sarduy?

- Da, tovarășe căpitan.
- Erai deja treaz?
- Mă sculasem, da.
- Plec la birou. Ne vedem acolo la șapte fără un sfert
- În regulă.

Riquenes puse jos receptorul.

Gloanțele nu-l ajunseră. Se opri din fugă și intră, mergînd cît putea de repede, în holul aeroportului. Aruncă o privire spre Seiko 5 și 59 de minute. Străbătu mulțimea fără să se oprească, lovindu-se de oameni și scuzîndu-se în șoaptă.

Căută din ochi ghișeul unde era National Airlines.

Se-ndreptă într-acolo.

Se uită o dată sau de două ori înapoi, dar în mulțime nu reuși să vadă pe nici unul dintre tipi. Era imposibil să-ndrăznească să tragă acolo. Nu mai avea valiza, dar ceea ce pierduse erau doar niște îmbrăcăminte și silențiatorul. Magnumul, banda cu mărturia lui San Gil „banii și actele le-avea în buzunar.

Îi veni rîndul la ghișeu.

- Este vreun zbor acum spre Los Angeles?

Funcționarul consultă listele, sună repede în cîteva locuri, după care spuse

- Șase și un, sfert, TWA, ghișeul treizeci și șase.
- Mulțumesc.

Ghișeul 36 era destui de departe. Încercînd să meargă tot timpul prin mulțime reuși să ajungă pînă acolo. Ochii lui căutau cu neliniște fața lui Charlie sau a celuiilalt tip: nimic.

Scoase un bilet pentru Los Angeles. Nici măcar nu se deranjă să ceară o reducere, pe baza biletului de la National pentru Miami.

- *Any baggage, sir?*
- Nu, spuse. Nici măcar bagaj de mînă.

– Șase și-un sfert, poarta de ieșire douăzeci și trei.

– *Thanks.*

Se uită la ceas: 6 și 6 minute. Mai avea încă șapte minute.

Se hotărî să meargă pînă la poarta 23. Își pipăi Magnumul sub haină – deși știa că nici el nu putea trage acolo; și-apoi îi luaseră silențiatorul.

Aprinse o țigară și-o porni amestecîndu-se într-un. Grup de călugărițe care mergeau în direcția aceea. Erau belgience ori franțuzoaice. Spre norocul lui au mers aproape pînă la poarta 23.

Se strecură printre pasagerii care așteptau în fața porții de ieșire. Descoperi doi ofițeri ai Forței Aeriene care fumau și stăteau de vorbă despre tenis de cîmp. Se apropie și le ceru foc. Zăbovi puțin încercînd să-și aprindă țigara cu bricheta pe care i-o dăduse cel mai înalt dintre cai doi. Trebuia să cîștige cîteva minute.

Restitui bricheta cu un surîs și întrebă:

– Are întîrziere?

Unul dintre, ofițeri își aruncă privirea pe ceasul de la mînă:

– Nu cred. Ne încadrăm în timp. E șase și unsprezece mînote.

– E anunțat pentru și-un sfert, nu?

– Așa au zis.

– Compania TWA e punctuală, spuse Ricardo. Lotuși National... îmi aduc aminte că o dată, la Washington, a avut o întîrziere de două ore. Și fără vreme rea. Nu, domnule.

Era una din conversațiile acelea triviale din sălile de așteptare și Ricardo le purta de minune.

– Cumnatul meu lucrează la Forța Aeriană. Germania. Poate că-l cunoașteți: Martin Gustin. Deși, desigur, Forța Aeriană e-atît de mare. Îl cunoașteți? E căpitan.

– Martin Gustin? spuse mai mult din politețe unul dintre

ei. Nu cred că-l cunosc.

Ricardo auzi, cu sufletul la gură, anunțându-se zborul la megafoane. Poarta se deschise și pasagerii începură să iasă spre pislă. Ricardo rămânea încet în urmă. Mai exista o posibilitate: să tragă în el de pe terasă în clipa în care ieșea.

Mai erau doar cinci persoane. Nu mai stătu pe gânduri. Își făcu loc și-o luă la goană cu toată viteza.

Șirul de pasageri care se îndrepta spre avionul turbopropulsat al companiei TWA se opri când văzu pe omul acela alergând cât putea pe pista asfaltată. Alerga în zigzag; cât îl țineau picioarele.

- Ascultă, dumneata! strigă unul din funcționarii traficului aerian.

Ricardo ajunse la scară și urcă treptele de metal cate patru deodată.

Stewardesa se uită la el uluită când, în sfârșit, Ricardo intra, abia respirînd, în avion.

El surîse către ea stupid, zicîndu-i cu accent din sud:

- I-am făcut-o lui Jerry! Am pus- pariu pe 10 dolari că mă urc primul în avion fiind ultimul care iese din aeroport.

- Am văzut, spuse fata fără să fi înțeleg pe de-a-ntregul.

Ricardo îi făcu eu ochiul.

Riquenes se urcă în Volkswagen-ul lui. Era șase și un sfert. Îl dureau un pic mușchii gîtului, poate de-atîta fumat cu o noapte înainte.

Locuia în Carro. Urcă prin La Rosa, traversă Ayestarán și ieși în bulevardul Rancho Boyeros.

Îl aștepta o zi plină, nu glumă.

La 6 și 30 Charlie îl sună pe Normand. Îi povesti amănunțit ce se-ntîmplase. Inclusiv faptul că Ricardo o

luase la goană pe pistă și că nici el și nici Kovak nu putuseră trage în el de pe terasă.

Furtuna care a urmat a fost groaznică. Nervii lui Normand au explodat și i-a strigat lui Charlie – care îndură totul în tăcere, neclintit – cele mai teribile insulte. Charlie l-a lăsat să se descurce.

Cînd tensiunea a încetat, Normand i-a spus mușcând cuvintele

- Du-te chiar acum la Chang. Ai la tine fotografiile nemernicului ăluia. Dă-i-le lui Chang. Și dă-i bani. Destui cît să meargă la Miami pentru cinci zile. Nu cred că ăla o să stea mai mult la Los Angeles. Nu merită să sunăm să-l aștepte acolo. Merge la Miami cu siguranță. Dacă în cinci zile nu-i la Miami, spune-i lui Chang să-l caute pe Josef Devi din Miami. Am să vorbesc chiar mîine. Ca să-i mai dea niște bani dacă are nevoie. Spune-i lui Chang c-o să-l sun după șapte.

Închise telefonul.

Formă numărul lui din Bronx.

Vineri, 9 octombrie, la șapte dimineața, trei oameni ai lui Normand percheziționară apartamentul lui San Gil din Park Avenue. Una dintre primele surprize fu să descopere că nevasta cubanezului era vie. Pierduse mult sînge, dar respira slab. Urmînd instrucțiunile lui Normand, unul dintre ei, Max Gruliow, sună de-acolo la poliție iar după aceea la serviciul de urgență al spitalului Jefferson Center; la urmă telefonă la biroul lui Mickey Normand.

Un pic palid, nervos din cauza telefonului pe care îl primise cu cîteva minute înainte de la Charlie și din cauza lipsei de somn, Normand asculta în tăcere ce-i spunea Max de la celălalt capăt al firului.

- Ai anunțat poliția?

- Da, domnule, și Jefferson Hospital.

- Ascultă bine, Max, zise Normand după cîteva

secunde, spune-le tipilor de la Salvare s-o ducă la Westchester Hospital, în Queens. Cunoști locul?

- Da, domnule. Spitalul Agenției.

- Exact. Mergi și tu cu ei în ambulanță. Aceași poveste ca și pentru polițai Afacere CIA. Top secret. Ai înțeles?

- Cred că da.

Normand se străduia să gândească repede.

- Acolo vorbește imediat. Așteaptă...

Scoase un carnetel de telefoane dintr-un sertar al biroului și răsfoi în el. Îl deschise la K. Căută cu degetul arătător în șirul de nume. Găsi numele pe care-l căuta.

- Cu doctorul Willy Kluger. Ai reținut numele?

- Doctor Willy Kluger, repetă Max.

- Exact. Aranjez eu ca să te aștepte. Altceva, Normand vorbea repede dar fără să încalece cuvintele, lasă pe unul din oameni cu cadavrul lui Pawelezak. Să nu răspundă la nici o altă întrebare în afara celor care sînt în programul pe care ți l-am dat. Afacere CIA, secția Newport și din asta să nu iasă. Ai înțeles?

- Înțeles. 113

- Dacă vreunul dintre polițai vrea să rămînă și el pentru că n-are încredere, de-acord. Dar omul tău să nu se miște de lîngă cadavru. S-aștepte pînă vin eu. E clar totul?

- Da, domnule.

- Dacă-l duc la morgă, postezi acolo omul și mă suni. De rest mă ocup eu. Lasă-l să-și îndeplinească formalitățile să-și facă fotografiile, să ia amprente, dar un om cu cadavrul lui Pawelezak iar tu cu femeia la spitalul din Queens. Fii atent la mine, Max, totul trebuie să iasă așa cum îți spun eu. OK?

- În regulă, domnule, spuse Max.

Cînd puse receptorul în furcă Normand aruncă o privire către agenda lui și-și notă în ea imediat telefonul doctorului Kluger. În timp ce telefonul suna, Normand

dorea din tot sufletul ca Kluger să nu fie acasă: asta ar însemna că era la spital.

Dar vocea somnoroasă a lui Kluger se-auzi în aparat:

- Kluger?

- Da.

- Mike Normand la telefon. Ascultă-mă bine. Te-ai trezit?

- Da, spune.

- În clipa asta chiar te-mbraci și pleci spre Westchester. Ai înțeles?

- Aud, aud, spuse Kluger suspinând cu tristețe.

- Peste vreo jumătate de oră o să fie acolo unul din oamenii, mei, cu o femeie grav rănită sau pur și simplu rănită. Nu știu. Fii atent la ce-ți spun, Willy: nimeni nu poate vedea femeia asta. Trebuie s-o izolezi pînă ce-am s-o pot vedea. Un salon aparte sau așa ceva. Te descurci tu.

- Înțeleg, spuse Kluger.

- Invocă numele lui Stuart Duke. E-o afacere de-a lui. Dacă e nevoie unul de mai sus, îl invoci pe Kaplan. Sau zi că-i vorba de un caz de-a lui J. J. Ai notat numele astea?

- Îl cunosc pe Kaplan, spuse Kluger.

- Celelalte două nume... Notează-le. Acum.

- Așteaptă, spuse Kluger.

Luă pixul care era pe noptieră și notă pe coperta unui „News-week” ceea ce-i dicta Normand.

- Mai întâi îl invoci pe Stuart Duke. E important. Doar în caz că numele ăsta nu funcționează îl invoci pe Kaplan, sau pe J. J. Pe mine nu mă poți menționa. E clar?

- Clar, mister Normand.

- Nu te mișca de la spital pînă ce n-am sosit eu.

- Bineînțeles.

- Și-un ultim lucru, Willy, femeia asta trebuie să vorbească. Ai înțeles?

- Am să fac tot posibilul.

- Și imposibilul, spuse Normand.

- *All right*. Și imposibilul.

- Pleacă în clipa asta.

Normand puse telefonul în furcă.

Aprinse o țigară. Transpira în ciuda aerului condiționat pus la maximum.

Încet, ridică receptorul și formă MONUMENT 3—8976. Sună o dată, de două ori, de trei ori. Formă din nou numărul. După primul apel, cineva răspunse.

- Chang?

- Da. Așteptam telefonul dumneavoastră.

- Ți-a dat Charlie fotografiile, biletul și banii?

- Da.

- La nouă dimineața vei fi în drum spre Miami. Notează: strada 121 numărul 23.864, North East, apartamentul 12-A.

- La nouă. Peste două ore: 121, numărul 23.564 North East, 12—A.

- Ți-a explicat Charlie despre ce este vorba?

- Mi-a explicat.

- Chang...

- Da?

- Am încredere în eficacitatea ta.

La 10 și 40 turbopropulsorul TWA ajunse la Los Angeles. Ricardo nu trase nici la Keen's și nici la Columbia; alese un hotel de-a treia, departe de centrul orașului. La 5 dimineața o sună pe centralistă și-i spuse să-l sune la 7 a.m.. După care stinse lumina și adormi îndată.

N-a fost un vis ciudat poate c-a fost cel mai firesc dintre coșmaruri, avînd în vedere evenimentele din ajun. S-a văzut pe sine într-o străduță întunecată și singuratică din Brooklyn (da, era Brooklyn și mirosea a abator). Sîngera abundant din nas și mergea greu, trăgînd,

aproape secătuit de forțe, de-o sfoară de care era legat cadavrul unui bărbat.

După aceea peisajul se schimbă acum era pe una din șoselele din Vestul Mijlociu, și-aluneca printre coline dulci și pășuni nesfârșite. Era ziua, ploua și el era întins pe asfalt, iar apa îi șfichiuia, rece, obrazul. Voia să se ridice, dar nu reușea decât să miște degetele și să deschidă și să-nchidă ochii. O să treacă peste vreun minut sau două vreun camion ori vreo mașină, și-o să-l calce fără doar și poate.

Deodată, nu mai era în șoseaua aceea din Vestul Mijlociu acum alerga ca-ntr-un film dat cu încetinitorul, printr-un peisaj care i se părea vag familiar era undeva în Cojimar, dar nu vedea marea. Și ea era acolo, stînd pe resturile unui pilon vechi, la aproape o sută de metri de el. Surîdea și-i făcea semne să se-apropie. El mișca brațele și picioarele, dar avansa foarte încet, de parcă ar fi alergat împotriva unui vînt de gelatină. Probabil că era Yolanda și-l striga cu un surîs pe buze. Era mai, mai s-o ajungă; întindea degetele ca să-i atingă fața cînd ea se pierdu și-n locul ei apăru un tip cu pistol. L-a împușcat drept în față.

Se trezi transpirat tot. Telefonul suna insistent. Ridică receptorul era centrala care-l anunța că era deja ora șapte. Bombăni ceva și puse telefonul în furcă.

Îl durea tot trupul și se simțea sfîrșit de oboseală. În baie își privi fața în oglindă avea buza umflată și o vî-nătaie întunecată aproape în dreptul nasului. Făcu un duș, își puse din nou aceleași haine și-și ascunse revolverul sub sacou. Coborî în hol, bău o cafea cu frișcă și de la Recepție sună la aeroport. Primul zbor spre Miami era anunțat pentru ora 2. Era vineri. Sîmbătă, la 8 și 30 Havana avea să primească textul. Cifrat cu informația asupra atacului de la Cienfuegos.

Doar că n-avea să fie așa de simplu cum credea el.

Era 8 a.m. La aceeași oră, la New York, Yen Chang lua un avion al companiei National Airlines, îndreptându-se spre înSORITUL oraș floridean.

La douăsprezece fără un sfert, în aceeași vineri, 9. Normand stătea în anticamera biroului lui Stuart Duke. Secretara bătea în liniște la mașină, cu spatele la el. Hotărîse să ia taurul de coarne. Oricum, bătrînul avea să afle, mai devreme sau mai lîrziu.

De dimineață, la 8, trecuse pe la spital și doctorul Kluger, cît se poate de ursuz și cu ochii roșii de nesomn, îl informase că nevasta lui San Gil era în afară de orice pericol (și mai ales în afară de circulație reușise s-o mute, după ce i-a scos glonte din umăr, într-unul din saloanele din aripa de est, partea din spital destinată rudelor membrilor Agenției). Kluger mințise la Internări în legătură cu identitatea femeii o înscrisese ca fiind cumnata lui și asigură că-și trăsese un glonte cu o pușcă de vînătoare. Normand îl liniști spunîndu-i că în seara aceea chiar femeia avea să fie transportată la o clinică particulară din Queens.

- Va fi îri stare să vorbească în seara asta? întrebă Normand.

- Va fi în stare să vorbească de îndată ce va trece efectul anesteziei, spuse Kluger.

- Bine, Willy, trebuie s-o faci să doarmă din nou dacă se trezește. Dar am nevoie de ea să-mi vorbească la opt, înțelegi?

Afacerea era urîlă, dar Kluger îi datora atîtea lui Mickey Normand că nu putea refuza.

- În jur de șapte și jumătate, am să fiu aici s-o iau. Nu te mișca din spital.

Kluger dădu să protesteze vag, dar Normand îi întoarse spatele și plecă.

La zece fu la morgă unde dădu peste omul pe care Max

Groliow îl trimisese ca „valet” pentru cadavrul lui Pawelezak. Directorul morgii din East Manhattan era un omuleț insignifiant, cu o față ștearsă sub niște ochelari mari bifocari și câteva fire de păr blond ici-colo pe craniul lucios. Era extrem de impresionat de toată mișcarea aceea misterioasă de oameni ai CIA, și se închipuia pe sine însuși în vîltoarea unei complicate trame de conspirații și secrete de stat. Mai să-i piară glasul atunci când „valetul” i-l prezentă pe Normand ca fiind „șeful cel mare”.

Lui Normand nu i-a fost greu să-i explice omului afacerea, mai ales că nu i-a explicat nimic. S-a limitat la a-i vorbi în termeni cît se poate de vagi asupra „securității naționale” și omulețul fu cît pe-aci să-i facă drepti. Normand l-a asigurat că la patru după-amiază aveau să sosească corpurile lui San Gil și Pawelezak și-l autoriză (aproape îi ordonă) să le facă autopsia.

La 11 și 30 Normand îl sună pe Charlie Melton și-i spuse să se ocupe de tot ce era în legătură, cu Pawelezak: s-anunțe familia, să-l depună la o casă mortuară bună, să aibă grijă de toate amănuntele înmormîntării. De asemenea, chestiunea nevestei lui San Gil: să vorbească la o clinică particulară din Queens și să fie la 7 și 30 cu o ambulanță la spitalul Agenției.

Acum era douăsprezece fără cinci. Normand stinse o țigară exact în clipa în care un bîzîit ușor îi indica că Duke îl suna din biroul lui.

– Puteți trece, mister Normand, îi spuse secretara.

– Sonia nu apare, spuse Joseíto Menocal, cît se poate de nervos.

– Ce-ai mai putut afla? întrebă Fico Tablada, dînd drumul fumului de țigară, pe mas.

– Ce naiba, Fico, Roberto a fost ucis. Asta interesează acum.

Tablada derulă în minte conversația pe care o avusese cu o zi înainte cu Roberto San Gil.

„Ortiz vrea să mă vadă.”

„E la New York?”

„Nu. M-a sunat un anume... Ramón Sierra. Îl cunoști?”

„N-am auzit niciodată numele ăsta.”

San Gil rămăsese să-i sune după șapte, dar nu-l sunase. La 10 Fico era deja impacientat și i-a telefonat lui Joseíto Menocal, spunându-i să dea o raită prin Park Avenue. La douăsprezece, Joseíto l-a sunat: nu i-a deschis nimeni ușa la San Gil

A doua zi dimineața, devreme de tot, Joseíto s-a dus din nou în Park Avenue și a văzut atunci toată tevatura de polițiști și ambulanțe. Amestecat printre toți cei ce se-ngrămădeau la ușa blocului, văzuse când scoteau pe targă trupul sfîrtecat de gloanțe al lui San Gil și pe acela al unui alt tip, a cărui față nu-i era cunoscută.

A zburat pînă la Fico Tablada.

Marea necuhoscută era acum Sonia, nevasta lui San Gil: unde se afla?

- Cred că grăsanul de Ortiz va trebui să ne dea unele explicații, bombăni Fico. Cît e ceasul?

- Nouă și treizeci, spuse Joseíto.

- Te-aștept la douăsprezece la aeroport. Dacă ajungi tu mai întîi scoți două bilete pentru Los Angeles.

Era 12 fără cinci. Stuart Duke era singur în biroul lui, morfolind în gura un trabuc și gîndindu-se la ce avea să-i spună Mickey Normand. Ceva grav, fără îndoială, pentru că Normand telefonase de foarte devreme cerînd un *meeting* supraurgent cu el pentru ora 12.

Se lăsă pe spate în scaunul lui turnant, cu spetează înaltă și puse degetul pe butonul de emisie, fără să apese însă pe el.

Se simțea ușor neliniștit de cînd secretara îi

comunicase, la prima oră, că Normand va fi acolo la prînz, pentru o chestiune de maximă urgență. Și neliniștea asta, pe care nu reușise s-o controleze, îl supăra. De ce să se simtă așa de încordat? Odinioară nu s-ar fi gîndit la *meeting*-ul urgent decît în clipa în care ar fi apăsă pe buton pentru ca secretara să-l invite pe cel care dorea să vorbească cu el. Dar asta era odinioară; acum își petrecuse toată dimineața în meditații tulburi. Da, siguranța și stăpînirea de sine rămăseseră undeva în urmă. Și nu pentru că el, Duke, ar fi îmbătrînit prea repede (deși e-adevărat îmbătrînise), dar lumea se schimbase prea repede, lăsîndu-l undeva în urmă.

Se hotărî.

Înfipse dinții în trabuc și apăsă pe butonul roșu de emisie.

Un minut după aceea – un pic palid și solemn – Mickey Normand intra în birou.

Zburau pe deasupra unui covor alb de nori. Avionul se cățăraseră la peste cinci mii de metri înălțime și-acum (era 12 și 40 de minute) traversau, probabil, Munții Stîncoși. Avea să aterizeze la Miami la 2 p.m.

Ricardo începu să răsfoiască un exemplar din revista „Time” pe care o cumpărase la aeroportul din Los Angeles, dar ochii lui priveau fără să vadă; mintea îi era în altă parte.

Pînă la ce punct era adevărat că tipii aceia care-l interogaseră și-l asasinaseră pe San Gil erau de la CIA? Puteau fi la fel de bine niște ucigași plătiți de-o altă bandă din New York pe care San Gil o fi trădat-o, poate. Dar dacă, într-adevăr, erau de la CIA, asta însemna că Agenția fusese ținută „de-o parte” de către San Gil. Ricardo știa că Agenția – aflată în relații strînse cu Torres și cu planul lui – juca acum războiul psihologic cu Cuba. Strînseseră șurubul.

Dăduseră chix cu acțiunile armate și încercau acum cu disperare să strângă tot exilul sub o conducere unică. Poate că lovitura lui San Gil și-a alor săi venise să strice toată strategia asta. Ori, pur și simplu, voia să dea prin persoana lui San Gil o mică lecție pentru ca nimeni să nu mai „deraieze” Dar exista un fapt semnificativ în mărturisirea sa, San Gil nu menționase cîtuși de puțin Agenția. Planul *Stigmatul* - avînd ca bază Puerto Cabezas, Nicaragua - părea să fi fost creat numai și numai de San Gil și-ai lui, cu capital de la ITT, după cîte mărturisea San Gil, dar fără asistența organizației CIA. Desigur, indirect o avuseseră: San Gil însuși urmase un curs de antrenare într-o școală CIA - în 1966 - în practica demolării și explozive; dar, după cum arătau faptele, de data asta șoarecele o luase înaintea pisicii.

Era vineri. Trebuia să mai aștepte încă pînă sîmbătă la 8 și 30 seara, ca să pună Havana la curent cu ceea ce se pregătise pentru duminică, la 6 și 30 a.m. în portul Cienfuegos. Havana nu va avea decît zece ore pentru a pune la punct capturarea șalupei lui San Gil, pregătită pentru atac, care avea să plece (probabil că n-au aflat încă de moartea lui San Gil) vineri, la 10 și 30 din Puerto Cabezas. Dar zece ore ar fi de-ajuns pentru Walter.

Zece ore.

Normand tăcea acum, așteptînd ca Stuart Duke să vorbească.

Dintr-o suflare și fără să șovăie o clipă, îi povestise bătrînului o versiune cît se poate de fantastică a afacerii San Gil. Oamenii lui (ai lui Normand) descinseseră în apartamentul cubanezului și-ncepuseră o percheziție minuțioasă în căutarea vreunei evidențe. Acționaseră în conformitate cu informațiile pe care i le puseseră la dispoziție dosarul PGP-ului și referatul lui Harry Tertz (și-aici Duke a coborît ochii o clipă); adică, lucraseră în

concordanță cu orarele lui San Gil. Dar, în mod inexplicabil, acesta s-a-ntors acasă cu două ore mai devreme decît de obicei și i-a surprins pe cei de la Agenție. Închipuindu-și probabil că sînt hoți, a tras într-unul din ei și l-a omorît; celălalt, în legitimă apărare, l-a eliminat la rîndul său pe San Gil. Asta era tot. O greșeală de calcul.

Desigur, pe lîngă faptul că mințea în legătura cu percheziția și tot ce-a urmat, trecu sub tăcere prezența nevestei și, mai ales, a cubanezului ăluia, Ricardo Villa, care-o ștersese cu banda de magnetofon în care era mărturia lui San Gil; cubanezul ăla care era, pe deasupra, un martor ocular a tot ceea ce se petrecuse în realitate. Dar astea erau cărțile victoriei, pe care Normand le ținea de-o parte.

Duke morfoli în gură, gînditor, trabucul.

- Foarte rău, spuse în cele din urmă.

- E-adevărat, domnule. Foarte rău. Hazardul.

Normand interpreta de minune rolul de băiat silitor surprins pentru prima oară în greșeală; ba chiar reușise să și roșească puțin.

Dar Duke nu înghițea ușor o pilulă așa de mare.

- Ți se părea o modalitate potrivită aceea pe care ai ales-o, ca să obții informația? îl întrebă Duke.

- Percheziția, ziceți, domnule?

- Exact, spuse Duke.

- În realitate, da, domnule. Mi se părea potrivită. Deși mai aveam una, în rezervă.

- De exemplu?

- Să-l conving pe San Gil printr-un „interogatoriu forțat”, domnule.

Duke știa prea bine ce însemna „forțat”; drogurile adevărului, hipnotism electronic sau, chiar, torturi. Primele două mijloace nu existau în epoca lui aurită; cel de-al treilea, da.

- Aș fi început cu asta, spuse Duke.
- Mi s-a părut, domnule, mai prudent să-ncep de jos. Și să urc miza, apoi, încet-încet.
- Înțelegi toată seria de probleme pe care asta o atrage după sine?
- Perfect, domnule. M-am și gândit la toate astea.
- Și?
- Într-un anume mod, domnule, ar fi bine să lăsăm totul „în aer”. Vreau să spun să lăsăm să se-nțeleagă că-i vorba de-o afacere între cubanezi, dar în așa fel ca aceștia să poată bănuși (fără să confirmăm, desigur) că am fost noi. Nimeni n-ar mai putea să facă pe grozavul, domnule.
- Dar cu agentul dumitale, mort, ce s-a ales?
- Nu există nici o dificultate, domnule. Am vorbit cu Dunn, omul nostru de la biroul de Omucideri de la Poliția orașului. O să se-arunce câteva camioane de pământ peste afacere. El îmi garantează.
- Cum ar arăta în cazul acesta panorama? întrebă Duke.
- San Gil ar fi fost, chipurile, executat de niște grupuri cubaneze rivale, lăsând totuși o breșă deschisă; să se bănuiască că am fost noi.
- Duke își aprinse trabucul. Dădu încet drumul fumului pe gură.
- Există o mică problemă, Normand, spuse bătrînul. Aproape insignifiantă. Dar mă-ntreb ce-am să-i spun lui Kaplan.
- În legătură cu afacerea asta, domnule?
- Exact. Nu pot apărea în fața lui spunîndu-i că n-am reușit să verific dacă organizația lui San Gil a fost sau nu cea care a atacat la Boca de Pájaro, pentru că, mă rog, pentru că unul din oamenii mei l-a omorât „prin accident”, pe San Gil. Îți dai seama?
- M-am și gândit la asta, domnule.

Pe Duke nu-l surprindeau prea tare, când era vorba de Normand, acele dovezi palpabile de eficacitate.

- Să vedem...

- O să vedeți, domnule. Cred că încă ne rămîne timp ca să verificăm dacă a fost grupul lui San Gil sau nu. E de ajuns ca unul dintre ziare să facă speculații în legătură cu moartea lui, cum că s-ar datora faptului că a trădat o altă bandă, rivală, atacînd Boca de Pájaro pe cont propriu. Atunci n-ar trebui decît să strîngem puțin cu ușa pe unul dintre oamenii lui, mă înțelegeți, să-l facem să înțeleagă că știm pozitiv că ei au fost cei care au atacat Boca de Pájaro...

Duke păstră tăcerea pentru o clipă.

- Atunci, domnule, prin eliminare, am putea ajunge la concluzia că e vorba de una din celelalte două bande, în special aceea a lui Arteaga ăla.

Peste cincisprezece minute avionul o să fie deasupra Miamiului. Vecinul său de loc - un uriaș rubicond care dormea de cînd avionul își strînsese trenul de aterizare la Los Angeles - avea probabil vreun coșmar, pentru că făcea niște strîmbături caraghioase, și gемеa surd. Poate visa că aparatul cădea în picaj învăluit în niște flăcări albastre îngrozitoare.

Nu-i era foame, dar simțea o poftă grozavă să bea cafea. De bună seamă, nu lichidul acela insipid cu care era obișnuit cerul gurii american (nu și-al său, din fericire), ci cafea cafea, adevărată, dulce de tot, ca cea făcută în... Unde? În Cuba, bineînțeles, dar de cine?

Mamei lui îi ieșea întotdeauna gustoasă, deși puțin amară. Dar mama lui murise în 1959 și era greu ca amintirea aceea pe care o simțea acum prinsă de limbă, să fi fost a cafelei făcute de ea, trecuseră atîția ani, la urma urmei. Poate cafeaua pe care-o făcea Yolanda duminică, la ea, în Vibora, în acel 1957 de neuitat; foarte

dulce, da, dar nu foarte tare. Sau aceea pe care o bea lângă cinema Rex, sau cealaltă pe care-o făceau la cafeneaua de la casa mortuară Rivero. Și, mergînd cu amintirea mai în urmă, cafeaua aceea nemaipomenită din Monserrate colț cu Empedrado.

Amintirile acelea vechi, șterse, îl invadau brusc, ca o aromă îndepărtată și uitată de cafea bună. Amintirile bune și rele ale celeilalte vieți a lui, a singurei lui vieți.

Nu el, pentru că el se va-ntoarce, mai devreme sau mai târziu, dar ceilalți, cei care vor veni să continue cele făcute de el, cei care-l vor înlocui în sarcina de a face tot posibilul ca Insula să nu fie asasinată pe la spate, cînd vor trăi propria lor viață? Vor trebui să stea acolo atît cît va fi necesar, și încă o oră; ani mulți, și încă unul, da, pînă ce pericolul extern care amenința Revoluția va fi dispărut. Cîtă vreme acest lucru nu se-ntîmpla, cîtă vreme țara nu putea respira în pace și nu-și putea dedica toate forțele ieșirii din refluxul înapoierii – ca o floare care s-ar deschide scăpînd din închisoarea de sînge și lut – vor trebui să fie acolo, vor trebui să opună curajul, istețimea și credința lor uriașei mașini de ură care senalță dinaintea florii, gata s-o secere. Curajul, istețimea și credința: asta îi făcuse puternici, invulnerabila libertate a patriei se sprijinea pe acele trei cuvinte. Altfel ar fi fost imposibil. Un punct de pămînt fertil în Marea Caraibilor, o țărișoară săracă, nu putea învinge decît prin asta: curaj, istețime și credință; curajul de a ști să moară în picioare, fără vaiet; istețimea de a lupta în condiții de-a dreptul monstruos de dezavantajoase; credința în Fidel, în Revoluție, în viitor. Mii de milioane de dolari, zeci de sute de oameni de știință din toate ramurile cunoașterii umane, arsenale de arme cu tehnică ultrarafinată, zeci de institute și universități în care se experimentau noi unelte de distrugere și moarte, tone de sofisticate echipamente pentru subversiune și spionaj, armate de

computere... iar de cealaltă parte, doar o mică țară gata să reziste; doar curajul, istețimea și credința micii lui țări. Se va scrie cîndva istoria acelei bătălii inegale; și se va istorisi în ce chip inteligența naturală a cubanezilor – pe care îi disprețuiseră, pe care-i credeau bisicnici, incapabili de ceva, niște simpli dansatori de *guaracha*, gata să-și vîndă sufletul pentru o înghițitură de rachiu – s-a încordat toată pentru ca să învingă și a învins. De exemplu, el, Ricardo, nu avusese în Statele Unite altceva decît un radioemițător RT-48A, un radioemițător fabricat de Rank Corporation pentru CIA, trimis în Cuba clandestin pentru contrarevoluția internă, capturat de DSE-ul cubanez și restituit în secret Statelor Unite, ca să-l doteze pe „pianistul” Bruno. Era un uriaș și tragic paradox pentru marea țară atotputernică și o victorie morală pentru mica țărișoară. Rodul acelui paradox – și al atîtor altora cu care era presărată istoria războiului aceluia era existența însăși a Revoluției, a acelei revoluții care era de pe acum de neînvins. Metafora cu David și Goliat era veche și uzată, dar de neînlocuit în adevărul ei cutremurător.

Sub avion, întinzîndu-se de-a lungul a sute de mii de kilometri, era uriașa și puternica țară care voise să strivească visele patriei sale.

Dar nu putuse.

Și nici nu va putea, de-ar fi chiar ca războiul să dureze în vecii, vecilor.

- Am avut noroc, spuse Joseíto Menocal cînd luară un *yellow cab* din aeroportul din Los Angeles, la 4 și 30 după-amiază.

- Mult noroc, într-adevăr, confirmă Fico Tablada. Avuseseră atîta noroc, încît la douăsprezece și treizeci de minute decolaseră din New York, într-un zbor al companiei National Airlines, și la patru avionul survola

deja orașul colinelor.

- Halifax Road 13486, Bawsfield. Îi spuse Tablada șoferului.

Normand știa să facă lucrurile acelea.

Femeia stătea culcată într-un pat Fowlder și i se administra un ser. Umărul - zona unde fusese operată - îi era acoperit cu un clopot de plastic antiseptic. Femeia respira ritmic și ochii-i fără strălucire priveau la doctorul Kluger și la Mickey Normand, care stăteau pe niște scaune de metal în fața patului. Nu mai era nimeni altcineva în încăperea albă și dezinfectată.

- Cum vă simțiți? întrebă Normand.

Femeia dădu din cap afirmativ.

- Așadar mai bine?

Femeia dădu din nou din cap.

- Grozav, spuse Normand. Puteți vorbi?

Femeia nu răspunse. Se uită la Kluger și acesta îi făcu un gest cu capul, dându-i parcă curaj.

- Cred că da... spuse ea, cu o voce slabă și nazală.

Jocul începu.

Mickey Normand știa foarte bine cum să manevreze astfel de lucruri, și-i dădu de-nțelese că se afla într-o situație cu totul compromițătoare și că putea ieși la suprafață doar dacă coopera un pic. Cu puține cuvinte simple și precise, Normand îi explică ce voia de la ea. După aceea, cu multă răbdare, o puse să repete. La urmă îi arătă o colecție de cincisprezece fotografii, ale unui bărbat de vreo 65 de ani, cărunt și cu o privire ușor pierdută,

- Acesta este omul, spuse. Ați înțeles bine?

- Da, spuse femeia.

- Nu uitați că ați omorât un ofițer al Agenției Centrale de Spionaj (CIA), îi repetă încă o dată. Vom putea uita acest lucru în măsura în care îndepliniți ceea ce ne-am

învoit. Pe lângă asta, vă vom da, în trei rate, cinci mii de dolari. Soțul dumneavoastră va fi înmormântat mâine. Serviciu de categoria întâi. Nu cred că e potrivit să asistați, în starea în care sînteți, la înmormîntare. Sînteți sigură că soțul dumneavoastră nu avea alte rude în Statele Unite?

Femeia dădu din cap că da.

- Foarte bine, spuse Normand. Acum odihniți-vă. V-am mutat, în timp ce dormeați, la o clinică particulară. Una din cele mai bune din New York. Doctorul Kluger răspunde de sănătatea dumneavoastră. Nu vă faceți nici o grijă e foarte bun medic.

Normand puse fotografiile la loc, în portofelul lui de piele, și el și Kluger ieșiră din încăpere.

În încăpere, femeia închise ochii. Îi apăru dinainte, foarte clar, bărbatul cărunt pe care-l văzuse cu cîteva clipe-nainte în cele cincisprezece instantanee. Normand îi spusese de mai multe ori numele pînă ce-l reținu.

Iar acum, fără să-și dea seama, buzele ei palide și reci ca gheața, îl pronunțară Stuart Duke.

Trase la Biscayne Tenace Hotel, pe Biscayne Boulevard. Plăti pe trei zile-nainte și se-nchise în cameră pînă la șase după-amiaza. Atunci comandă o jumătate de litru de ceai și trei fripturi la grătar.

Mîncă după vechiul rit de la Shaolin cu un corset strîns pe corp, direct pe piele, și stînd foarte drept pe scaun. Mîncă încet de tot și bea, în sorbituri mici, ceaiul fără zahăr. Nu zăbovea niciodată mai puțin de două ore la mîncat și ingera doar carne de vacă și ceai. După ce mîncă se eliberă din corset și se-ntinse zece minute pe covor, mișcînd alternativ mîinile și picioarele, ca și cum ar fi înotat pe spate. La urmă făcu un duș rece. Cînd ieși din baie se simțea ca și cum n-ar fi mîncat nimic, făcuse digestia în vreme ce ingera alimentele. Își puse niște

haine comode (cămașă sport, pantaloni de flanelă, pantofi de pînză cu talpă de gumă), niște ochelari fumurii, și coborî în hol.

Comandă prin telefon o mașină la Avis. Plăti anticipat două zile, inclusiv cei cincisprezece dolari, comisionul pe care Biscayne Terrace îl incasa pentru faptul că se oferea drept creditor clienților săi. Un angajat de la Avis aduse pînă la hotel, la 8 și 40 un Buick '69 vopsit în alb.

Se așază la volanul mașinii.

Urcă pe strada 20 spre North East. O luă la stînga, pe strada 37 și apoi, întoarse la dreapta, pe Flagler. Dădu două-trei raite prin zona comercială, după care o luă pe strada 42. Ricardo locuia pe strada 121 din North West, după Hialeah.

Opri mașina în fața blocului de șase etaje cu numărul 23864. Stinse motorul.

Douăzeci de minute mai tîrziu șperaclul lui Chang deschisese ușa apartamentului 12A, acela al lui Ricardo Villa Solana.

Nu aprinse luminile. Alese un scaun – nu un fotoliu – și se așază pe el drept de tot.

Ochii lui mici, întunecați și oblici, scrutau întunericul; mîinile începură să se miște lent, ritmic, exersîndu-se pentru moarte. Aștepta.

Ortiz nu putu spune o frază de felul „cărui fapt datorez cîntea acestei vizite*” sau „mă bucur că vă văd”, între altele pentru că Fico Tablada îi puse țeava pistolului drept în piept.

– Intră, spuse Tablada, și-l împinse cu țeava armei.

Ortiz se dădu încet înapoi cu fața desfigurată și-un tremur ușor în buzele groase.

– Mai e cineva în casă? întrebă Joseíto.

Ortiz dădu din cap că nu.

Joseíto închise ușa.

- Ești sigur, León?

- Pe mama care m-a născut, fu singurul lucru care-i veni să-l bâlbâie, cu voce tremurîndă, grăsanul.

- Verifică, îi spuse Fico lui Joseíto, fără să înceteze să țină pistolul îndreptat spre Ortiz.

Joseíto scoase un revolver 32 și urcă în grabă scara care ducea la dormitoare.

- Noi doi avem multe de vorbit, spuse Tablada.

- Ce se-ntîmplă, Fico? gemu grăsanul.

Transpira de parc-ar fi fost într-o baie de aburi.

- Cine-i Ramón Sierra? spuse Tablada răspicat.

- Ramón *what?* bâlbîi Ortiz.

- Nu face pe prostul, León. Nu e spre binele tău, iar eu sînt grăbit. Hai, dă-i drumul.

- Îți jur pe ce am mai scump...

- Nimeni, strigă Joseíto de sus.

- Coboară și verifică în bucătărie și rest, îi spuse Tablada.

După care privi țintă spre fața băloasa a grăsanului de Ortiz.

- Aștept să-mi spui, León.

Ortiz înghiți în sec.

- Ce s-a-ntîmplat, Fiquito? Să moară...

Fico Tablada nu-l lăsă să sfîrșească, îl lovi cu țeava pistolului în față și grăsanul se prăbuși, gemînd, pe covor. Podeaua răsună de parcă ar fi căzut un sac plin cu pietre.

Gura grăsanului se umplu de sînge; începu să geamă în vreme ce făcea eforturi grotești de a se ridica-n genunchi.

- Fiquito, pe ce ai tu mai scump...

- O să-ți zdruncin burdihanul, strigă Tablada.

Îi dădu un picior în piept și grăsanul se rostogoli din nou pe covor.

Tablada făcu cîțiva pași spre el.

- Nu te juca cu răbdarea mea, Léon.
- Prea Sfînta Precistă... gîfîi grăsanul acoperindu-și fața.
- Gata cu jurămintele, nemernicule! strigă Tablada. Cine e Ramón Sierra? Cine?

Ricardo hotărî să nu-l sune pe Torres pînă după duminică. Desigur, va trebui să stea ascuns în vreun hotel de la plajă și să-nchirieze o mașină de la Avis sau Hertz; dar voia să rămînă departe de Torres pînă ce nu va fi reușit să se-așeze la „cutia cu muzicuță”, sîmbătă, la 8 și 30, și să transmită la Havana.

Era trei după-amiaza. Ricardo se adresă birourilor Hertz de la aeroport și închirie un Ford Mustang pe un carnet de Dinners Club. Hertz avea un parcaj particular la vreo sută de metri de clădirea centrală a aeroportului. Acolo, un angajat al firmei îi dădu cheia și-i ură ședere plăcută la Miami.

La 3 și 25 Ricardo se îndreptă spre unul din motelurile din strada 185 on the Ocean Motel Thunderbird.

La 4 și 30 avea în buzunar cheia de la camera 109, în corpul dinspre răsărit al clădirii, lîngă piscină.

La 5 și 30, după ce făcu un duș, se urcă în Mustang și se duse în *down lown*, pe Flagler. Dădu șaizeci și cinci de dolari pe un magnetofon Philips, cincizeci de dolari pe niște îmbrăcăminte și-o valiză și se-ntoarse la Thunderbird.

Luă masa de seară între 7 și 20 și 8 la restaurantul hotelului, iar la 8 și 20, stînd în pat, începu să asculte banda cu mărturisirea lui San Gil.

La 9 și 30 avea deja textul pe care urma să-l trimită la Havana. Era nevoie cam de douăzeci de blocuri de cifre.

Hotărî să se ducă să ia de la el, din apartament, registrul cu cifrurile și „pianul”, a doua zi de dimineață.

Puse magnetofonul și banda în valiza pe care o

cumpărase cu puțin înainte, închise ușa cu zăvorul, se dezbracă și se-ntinse pe pat s-asculte puțină muzică la radioul de pe noptieră; găsi un program de jazz. Aerul condiționat era destul de puternic și trebui să se dea jos din pat, ca să-și pună un pulover.

Muzica nu reușea să-l calmeze; dimpotrivă.

Se plimbă puțin prin cameră, fumînd. În cele din urmă se hotărî: scoase Magnumul din valiză și-l băgă sub pernă. Se culcă. Stinse lumina. Stinse radioul.

Adormi la 10 și 20.

SÎMBĂTA

Era 1 și 25 noaptea.

Totul era pregătit. Mai lipseau doar două lucruri: unul, ca Chang să-l sune de la Miami și să-l informeze că Ricardo Villa n-avea să-și mai facă nod la cravată și că, în consecință, el, Chang, avea banda de magnetofon. Al doilea, să dea peste „piesa” care-i lipsea ca să-l lovească pe Stuart Duke. În rest, avea în mînă toate cărțile mari ale jocului: nevasta lui San Gil, Charlie, doctorul Kluger și...

Nu se putea să dea greș.

– Nu se poate să dea greș, șopti Mickey Normand.

– Ce? spuse fata din „Playboy” care stătea întinsă lîngă el în pat, goală.

– Nimic, spuse el, și se aplecă s-o sărute pe sîni.

Ploua. Fico Tablada se uită la ceas: 7 și 25 dimineața.

– Hai să mîncăm ceva, spuse Joseíto.

Erau de zece minute la Miami. Și Miami îi primise nu cu soarele strălucitor din reclamele ce se vedeau în vitrinele companiilor de aviație și turism din New York, ci cu o ploaie torențială.

Nici unaia dintre ei nu-i plăcea Miami-ul. Amândoi locuiseră acolo (Fico, trei luni, și Joseíto aproape un an). Miami semăna însă mult cu Havana, iar ei doreau altceva. De aceea hotărâseră să plece la New York. Și nu le mersese chiar așa de rău.

Au intrat într-unul din barurile aeroportului. S-au așezat la tejghea și-au cerut covrigi și cafea neagră.

Ortiz mărturisise: Ramón Sierra era în realitate Ricardo Villa Solana, unul din oamenii de încredere ai lui Torres, dar descrierea pe care le-o făcuse Ortiz nu coincidea cu tipul pe care-l văzuse Joseíto, când îl scoteau pe-o targă din blocul lui San Gil.

Oricum, cel mai probabil era că respectivul Villa Solana se afla încă la New York. Dar problema lor era cu Torres, cu capul gînditor; dacă cineva putea fi interesat să-l scoată pe San Gil apoi acela era Torres, și el era cel care trebuia să plătească pentru moartea lui San Gil. (Deși, în treacăt, voi profita de faptul că Ortiz le-a dat adresa lui Villa Solana din Miami, ca să-i lase un suvenir pentru lăntoarcere o cutie de ceai plină cu pulbere neagră – 250 de grame –, legată cu banda adezivă de o baterie de nouă volți; două-trei fire de cinci amperi, un mic detonator, și gata darul când Villa Solana avea să deschidă ușa apartamentului, avea să meargă să-i țină lui San Gil companie în iad.)

Terminaseră de mîncat și ieșiră din aeroport.

– Atunci? spuse Joseíto.

– Eu mă duc să-l vizitez pe Torres. Tu du-te și pune lumînărica la Sf. Barnara.

Luă fiecare cîte un taxi.

Jumătate de oră după aceea Fico bătea la ușa de sticlă a biroului de avocatură al lui Jaime Torres, din Bulevardul 50, în NE.

– Poftiți, spuse secretara.

Fața surprinzătoare a lui Tablada se arătă în tocul ușii.

- Pot intra? spuse în engleză.

- Cu ce vă pot fi de folos? spuse fata ridicîndu-se-n picioare.

Tablada intră în biroul acela rece; aparatul de aer condiționat era pus la maximum.

- Mr. Jaime Torres este aici?

- Aveți întîlnire cu el? spuse fata.

În clipa aceea o ușă se deschise în dreapta. Un tip - cu o față de orice altceva minus de avocat; un sacou ajustat pe corp și niște mustăți care crescuseră probabil în Luyano - se postă în fața lui.

- Pe cine caută? îi spuse fetei, fără să-și ia însă ochii de la Tableda.

- Pe doctor, spuse fata.

- Cine-ntreabă? spuse mustăciosul.

- Poftim cartea mea de vizită, spuse Tableda zîmbind.

Își pipăi buzunarele hainei ca și cum nu și-ar fi amintit unde își pusese portofelul.

- Aici, spuse deodată băgîndu-și mîna în haină.

Mustăciosul își dădu seama înainte ca el să fi scos mîna, că nu avea să apară nici o carte de vizită.

Dar Tableda fu mai iute.

- Fiți cît se poate de liniștiți, ne-am înțeles? șopti, îndreptînd spre ei un Star 9 mm.

Sîmbătă dimineața ploua. Una din zilele acelea cîinești. Cu ploaie și vînt și cu un cer murdar și trist. Ricardo se deșteptă la 8 și 20 cu o durere îngrozitoare de cap, a cărei cauză erau desigur nervii și excesul de țigări din ultimele patruzeci și opt de ore.

Făcu un duș cald și se bărbieri. După care, își puse niște pantaloni de tergal, un pulover pe gît și niște mocasini comozi. Cînd deschise ușa camerei își aminti că-și lăsase Magnumul sub pernă. Se-ntoarse și-l băgă în valiză, își puse-n buzunar banda de magnetofon și textul

pe care trebuia să-l transmită în seara aceea la 8 și 30.

Luă micul dejun frugal: suc de portocale și cafea. Cumpără apoi un pachet de țigări.

Trebuia să se-nvîrtă într-o mică cursă de alergări ca să reușească să străbată, fără să se ude prea tare, cei douăzeci de metri care erau între motel și parcare. Se instalează în Mustang, dădu drumul la motor și, încet de tot, ieși, în marșarier, spre strada 185.

Nici măcar nu ațipise. A fost de două ori la baie ca să facă pipi și să se spele puțin pe față. Restul timpului și-l petrecu așezat pe scaunul acela incomod, simțind picurarea lentă a orelor.

Acum era aproape 9 dimineața, dar storurile de la singura fereastră a camerei erau trase și totul era în penumbră.

Atunci l-a simțit.

A fost mai întâi un zgomot îndepărtat și șters de degete care încercau ușa ce dădea în holul blocului.

Se ridică, încet și ușor, în picioare. Cu pași catifelați se strecură într-un colț și-și ținu respirația.

Auzi acum limpede un sunet vag metalic.

Zîmbi: cineva forța ușa cu un șperaclu, exact la fel cum făcuse el cu unsprezece sau douăsprezece ore mai înainte. Doar că cel care se afla acum de partea cealaltă a ușii era mult mai puțin abil.

Un scrîșnet metalic și broasca cedă.

Ușa se deschise încet și o umbră se strecură în salon.

Chang așteaptă să-nchidă.

Cînd se-auzi ticăitul broaștei și puțină lumină care venea din culoar spre cameră se risipi, Chang sări.

Omul n-a avut decît două secunde ca să-și dea seama ce se întîmplase; două secunde timpul care se scursese între prima lovitură, care-i frînse coloana vertebrală, și a doua, care-i zdrobi craniul.

Nici măcar n-a scos vreun geamăt. Se prăbuși la doi pași de ușă.

Chang aprinse lumina.

Ochii larg deschiși ai omului care zăcea pe podea mai aveau încă în ei sclipiri de viață; dar Chang știa că, din punct de vedere clinic, era mort.

Se aplecă spre trup; un gîfîit sugrumat ieșea din gîtlejul omului. Fără grabă, scoase fotografiile pe care i le dăduse la New York Charlie Melton. Compară fața din fotografie cu fața aceea albă și crispată; nu, nu era aceeași persoană.

Acela nu era Ricardo Villa Solana.

Se înșelase.

Căută în buzunarele, mortului. O bombă confectionată-n casă, un clește, o bandă de scotch, un revolver 32. Era și-un portofel – cu vreo douăzeci de dolari, pe care Chang îi băgă-n buzunar – în care se afla carnetul de conducere.

Citi Jose A. Menocal – AF-3 9867NW8622.

La 10 și 30 dimineața Ricardo opri Mustangul în fața blocului lui din strada 121. Stinse motorul, închise geamurile și coborî.

N-o să stea mult să ia doar geanta cu radioul, și registrul cu cifrurile; dar va trebui să piardă cel puțin douăzeci de minute ca să le scoată din locul unde le ținea ascunse.

Urcă pe scări.

În fața ușii scoase cheia.

Se aplecă și păli ușor cînd descoperi că „sigiliul” era rupt. Jos, la nivelul solului, punea întotdeauna (între ușă și toc) un fir de păr, prins cu două biluțe minuscule de plastilină. Era garanția că nimeni nu intrase în apartament în absența lui.

Cineva fusese acolo. Sau mai era încă.

Scoase Magnumul, trase cocoșul și băgă fără zgomot

cheia în broască.

Salonul era în penumbră.

Intră, dar nu închise ușa. Strângînd revolverul în mînă pipăi pe perete pînă ce dădu de întrerupător.

Aprinse lumina.

Nimic care să-l fi putut neliniști. Totul era la locul lui. Poate în cameră, ori în baie.

Porni. Încet spre baie. Trase brusc perdeaua de plastic, dădu un pas înapoi ochii fără viață ai lui Joseíto Menocal păreau să-l privească din cadă.

Intră cît putu de repede în cameră.

Dulapul în perete era închis. Își aducea vag aminte că-l lăsase deschis înainte de-a pleca la Los Angeles.

Înainta, încet de tot, în timp ce simțea că sudoarea mîinii îi umezea prăselele Magnumului.

Numără pînă la trei.

Deschise cu putere ușa..

Nimeni.

Cine era omul acela mort din baie? Cum ajunsese acolo?

Întrebările acelea îi treceau dureros prin minte, o dată și încă o dată, în vreme ce dădea la o parte patul, ridica covorul și începea să scoată cîteva scîndurele din parchet.

Cinci. Sub ele era valiza și radioul; în ea, registrul eu cifrurile.

Puse la loc scîndurile, întinse covorul și trase patul.

Ce putea face?

Se uită la ceas 11 și 5.

Nu putea anunța poliția.

Trebuia să transmită la 8 și 10.

În clipa aceea sună telefonul.

Mickey Normand ridică receptorul și ceru legătura cu Sheraton Building. Era 12 fără 10 dimineața. Acolo ceru

interiorul pentru personalul A, cu Melvin Weisz. Telefonista A i-l dădu pe Weisz la telefon.

- Ce s-a întâmplat, Mickey?
- Nimic important, dragul meu. Doar că am nevoie de telefonul de-acasă al lui J. J.
- Știi ce-mi ceri?
- Știu, bătrîne. N-am să-ți fac nici un pocinog. Trebuie să vorbesc cu el și nu e-n birou.
- Mă costă capul.
- N-o să știe că mi l-ai dat tu.
- Și cine ți l-a dat atunci?
- Șeful meu, Stuart Duke. Fii pe pace, lui J. J. o să-i placă telefonul.

Melvin cedă. Îi dădu telefonul lui J. J. din Farmingdale, la vest de Manhattan.

Zece minute mai târziu, Mickey Normand, foarte circumspect, vorbea cu J. J. În persoană. Îi ceru o întrevedere pentru a doua zi; avea de discutat o chestiune extrem de delicată și de maximă urgență. J. J. îi spuse să fie la el la birou la 10 a.m.

- Mulțumesc, domnule, spuse Normand.

J. J. Închise fără să-i răspundă.

Nervii lui Ricardo se crispară când auzi telefonul. Se ridică în picioare dintr-un salt și rămase nemișcat, în tensiune, în vreme ce telefonul suna mai departe.

Aparatul era la câțiva pași de el, lângă pat.

Cine putea fi?

Poate că nimeni. Poate o bombă conectată la receptor, ca aceea care l-a omorât pe Pedro Orosmán.

Telefonul tăcu brusc.

Ricardo se apropie: fără să-l atingă, cercetă aparatul. Nu era nici un indiciu că ar fi fost preparat.

Dar încărcătura de plastic putea fi înăuntru

Telefonul sună din nou.

Cine? Cine? Cine?

Închise ochii, strânse din dinți și ridică brusc receptorul.
Nu fu nici o explozie.

Doar o voce în cealaltă parte a firului.

- Tu ești?

Ricardo observă că mîna în care ținea Magnumul îi tremura ușor.

- Alo, i se spuse mai departe. Joseíto, tu ești?

- Da.

- Ai terminat?

Ce trebuiacsă facă?

- Da.

- Și eu, spuse vocea. Am terminat cu Torres și cu un alt tip și cu o tipă din alea care bat la mașină și... Alo? Ești acolo?

- Te-ascult, șopti Ricardo.

- Poți fi într-o jumătate de oră la aeroport V

- Cred că da, spuse Ricardo.

- Trebuie să te grăbești, miroase urît. Miami-ul e al lui Torres.

Urmă o-pauză.

- Mai bine zis era.

Persoana care era la celălalt capăt al firului, schiță un rîs nervos.

- Într-o jumătate de oră. E bine?

- OK, spuse Ricardo.

- Dar ascultă, spuse vocea, de ce...? Ricardo închise.

Cincisprezece minute după aceea alerga cu toată viteza în Mustangul lui spre motelul Thunderbird de pe strada 185 on the Ocean.

- Trei și-un sfert, spuse Sarduy.

- Bine, zise Riquenes. Haidem. Comandantul Ruiz ne-așteaptă la patru la Direcția Grăniceri.

La 3 și 20 Ricardo intră în barul motelului Thunderbird și ceru un whisky dublu.

Îl bău pe nerăsuflăte și ceru altul.

Aprinse o țigară și-și trecu mîna peste frunte îl dorea îngrozitor capul.

Încerca să-și ordoneze ideile, dar era în van. Murise Jaime Torres? Cine era omul pe care-l asasinaseră în apartamentul lui? Ce putea face?

Acum n-avea dinainte decît un lucru: *Stigmatul*. Faptul că *Stigmatul* trebuia s-ajungă la Havana la 8,30. Restul, o să vadă el. Avea încă multe de făcut, cifratul mesajului nu-i lua niciodată mai puțin de două ore de lucru atent, cu răbdare.

Bău al doilea whisky și rămase cu ochii la bucățița de gheață care nu se topise încă pe fundul paharului.

Era ciudat, dar avusese senzația, cînd ieșise din apartament, că cineva îl urmărea. A făcut tot drumul pînă la motel uitîndu-se în retrovizor. Nu văzuse nimic ce l-ar fi putut neliniști. Dar senzația aceea stranie persista. Și nu se-nșela.

Yeng Chang intră în bar, se așeză nu foarte departe de el și ceru o bere neagră.

La 4 după-amiaza căpitanul Riquenes și locotenentul Rodolfo Sarduy se întîlniră cu șeful secund al Direcției Grăniceri.

La 5 după-amiază, radiourile de campanie a patruzeci și cinci de baze de grăniceri primiră textul cifrat al *Poziției 2*.

La 6 după-amiază. Riquenes și Sarduy mîncară ceva în barul Wakamba.

La 7 fără 10 intrau în biroul 1H al centrului de recepție al Direcției de Contraspionaj a DSE-ului.

Era în camera de la motel și sfârșise de copiat cele patrusprezece blocuri de cifre de câte patru semne; unul în plus față de cât prevăzuse.

Înainte de-a arde textul original, se uită din nou pe el.

Operația Boca de Pájaro executată de Comando 16 Abril New York. Agenția nu cunoștea planul. Oameni Agenției interoghează și lichidează Rob San Gil. Mîine duminică 6 am șalupa înarmată plecînd din Puerto Cabezas Nicaragua va ataca tunuri fără recul și mitraliere grele instalații port Cienfuegos repet mîine duminică 6 am șalupa înarmată plecînd din Puerto Cabezas Nicaragua va ataca port Cienfuegos tunuri fără recul și mitraliera grele. Agenția știe că cunosc plan grup San Gil probabil știe aparțin organizației Jaime Torres mort azi. Confirmare proximul contact miercuri 14 frecvența stabilită repet. E posibil Jaime Torres asasinat azi confirmare proximul contact Miercuri 14 frecvența stabilită.

Se uită la ceas; era 8 seara. Deschise valiza, scoase RT-48 A-ul și-l puse pe noptieră. O să-l aprindă, la 8 și 25. Cu 5 minute înainte de transmisie.

Stătea cu spatele la ușă. Și pentru prima oară în cinci ani nu pusese siguranța cu magneți: o neglijență gravă. Nu auzi cheia expertă care aluneca ușor în broască. Când se-ntoarse, reușind, dintr-un salt, să se ridice-n picioare, Chang era deja în cameră și închisese ușa.

Căpitanul Riquenes se uită la ceas. Se plimba cu pași mari prin încăperea 1H. Operatorul stătea în fața tabloului de comandă cu căștile puse și învîrtind ușor din manivela de la antena de direcție.

Așezat pe un scaun, lîngă operator, locotenentul Rodolfo Sarduy morfolea în gură pipa.

Sună telefonul verde, care se afla lîngă tabloul de comandă.

- Ordonați.

Ascultă cîteva secunde.

- O clipă.

Îi întinse receptorul lui Riquenes.

- E pentru dumneavoastră, tovarășe căpitan.

Riquenes se grăbi să ia aparatul.

- Aici Riquenes. Da. Te-ascult.

Era de la Direcția Generală a Trupelor de Grăniceri,

- Nimic deocamdată, murmură Riquenes. Nu pleca de acolo. Te sun îndată.

Puse receptorul în furcă și întrerupse comunicația. După care se îndreptă spre un mic interfon și apăsă pe butonul de emisie.

- Ordonați, spuse prin aparat o voce de femeie.

- Miriam, spuse Riquenes. Sună la Cifru. Să vină Gustavo. Să fie aici înainte de a intra Bruno. Nu vreau să pierd un minut, coborînd cu liftul pînă la sectorul lui:

- Bine, tovarășe căpitan,

Yeng Chang nu avea nici o armă; n-avea nevoie de ea.

Ochii lui Ricardo priviră fix în ochii mici, opaci și inexpresivi ai chinezului, căutînd ceea ce profesorul lui de karate îl învățase să descopere în pupilele adversarului: direcția atacului.

Însă privirea rece a omului acelaia nu-i dezvăluia nimic; cum nimic nu-i spunea nici poziția complicată în care se afla. Era, evident, o poziție de luptă. Dar nu era un kiba dashi, poziția călărețului de fier, nici zenkutu dashi, poziția arcului și-a săgeții.

Nu, nu era karate.

Chinezul duse ușor înainte piciorul stîng iar mîinile, ca doi clești puternici, se mișcară cu o încetineală studiată pînă ce rămăseseră la înălțimea pieptului. În clipa aceea Ricardo reuși să-i vadă antebrațele descoperi, marcate cu foc pe piele, figura tigrului și figura dragonului.

Ca o vîlvătaie, cuvîntul îi apăru în creier! Kun Fu! Kun Fu, teribila artă chinezească de luptă fără arme. Artă marțială născută cu o mie patru sute de ani în urmă, cînd Bodhidharma - întemeietorul budismului zen - părăsise India occidentală și se dusesese-n China ca să-mpartășească învățăturile lui călugărilor din templul de la Shaolin. Kun Fu, artă marțială ale cărei secrete erau puțin cunoscute în Occident și a cărei tehnică se transmisese în China, prin societățile secrete, dintr-o generație într-alta, timp de patrusprezece secole. Kun Fu ai cărui practicanți aveau ca insignă un dragon și un tigru, marcați cu focul pe antebrațe.

Ani îndelungați, specialiștii în arte marțiale își puseseră o întrebare ce nu-și găsisese, din cîte știa Ricardo, un răspuns categoric. Karate sau Kun Fu? Sensie-ul lui îi spusese odată „trebuie să cîștige karateka”. Dar maeștri de Kun Fu cu siguranță că spuneau contrariul. Karate sau Kun Fu?

Acum, într-un motel din Miami, Ricardo avea să aibă răspunsul.

Mai erau doar cincisprezece minute, dar căpitanului Riquenes și locotenentului Sarduy li se părea că timpul nu trecea. Ceasul arată ora 20,14 minute și 40 de secunde.

Cincizeci de secunde.

Acul verde al minutarului se deplasă un milimetru 20 și 15.

Se auzea zgomotul stins și intermitent al aparatului de transmisie. Mîna operatorului se mișcă ușor, căutînd banda de 43 de metri.

Riquenes aprinse o țigară.

- Dați-mi și mie una, tovarășe căpitan, murmură Sarduy.

Riquenes se uită la el și dădu să-i spună ceva. Dar se

limită să-i surîdă ușor, întinzându-i pachetul de țigări. Sarduy luă țigara de parcă ar fi fost un delicat obiect de sticlă care s-ar fi putut sparge cu ușurință. O duse la buze. Riquenes îi dădu chibriturile. Sarduy o aprinse și trase adânc fumul în piept. Avea un gust ciudat, aspru, dar pentru nervii lui avu pe loc efectul unui balsam.

50 de secunde.

Acul verde al minutarului se deplasă un milimetru 20 și 16.

Cineva bătu ușor la ușă.

Riquenes deschise el însuși. Era locotenentul Gustavo, de la Cifru. Dădu mîna cu căpitanul și intră. Avea sub braț un dosar negru. Se așeză lîngă operator, deschise dosarul și scoase un pix. Extrase dintre hîrtii un indice de coduri și registrul cu cifrurile.

Pe Sarduy îl ustură în gît, dar trăgea fumul în piept cu o plăcere agitată.

50 de secunde.

Acul verde al minutarului se deplasă un milimetru: 20 și 17.

– O să intre la ora fixată, murmură Riquenes.

– Sînt sigur, spuse Sarduy.

În oscilatorul de frecvență începu să se audă un fluierat ascuțit și continuu. Operatorul apăsă pe o clapă și radioul începu să primească pe 900 kiloherți. Acum se auzi, pe sub fluierat, şuieratul zgîriat al staticeii.

50 de secunde.

Acul verde al minutarului se deplasă un milimetru 20 și 18.

Ar fi fost o lovitură mortală fără nici un zgomot, Chang sări, și-n aer, trase un picior în mandibula lui Ricardo. Lovitura ajunse o secundă mai tîrziu Ricardo se feri, cu iuțeală, spre stînga, și contraatacă cu o mawashi, dar nici piciorul lui nu lovi în țintă.

Chang ridică brațele deasupra capului și rămase nemișcat, ca o statuie de piatră. La doi metri, Ricardo se puse-n gardă cu un zuki și-și duse cu grijă piciorul drept în față, ca să aibă echilibru.

Ochii lui Chang s-au contractat imperceptibil și acum a putut într-adevăr, să-i citească în privire. Înainte ca acesta să atace, Ricardo lăsă să-i scape un țipăt sec și gutural, își împinse trupul înainte și execută repede o lovitură „în tăiere”.

Chang se cutremură sub lovitură, dar o asimilă și făcu un salt înapoi. Ricardo avansă din nou spre el, căutându-l, dar piciorul lui Chang îi atinse umărul stîng și-l proiectă, izbindu-l de perete.

De data asta Chang fu cel care căută lovitura de grație. Se deplasă iute, tîrînd piciorul, iar cele două mîini – contractate ca niște gheare – căutară, cu o lovitură adîncă, fața lui Ricardo. Nu întîlniră însă decît peretele, și-n impact săriră bucăți de cărămidă. Ricardo se dăduse spre dreapta și acum sărea ca să ajungă cu piciorul drept obrazul chinezului. Chang reacționează și el și o mișcare circulară a brațului său reuși să devieze; piciorul lui Ricardo, care trebui să se încordeze bine ca să nu cadă.

Stăteau din nou față-n față, măsurîndu-se. Ricardo transpira și pumnii lui crispați erau albi; Chang pierduse culoarea din obraji. Amîndoi simțeau dureri puternice: Ricardo avea cîrcei în braț, iar Chang o durere ascuțită în umăr, de parcă lovitura aceea „în tăiere” i-ar fi fracturat clavicula.

Ricardo avansă un pas și Chang se trase înapoi. Acum Ricardo se pregătea s-atace cu mîinile-n sus, dar avea de gînd s-o facă cu o yoco-gueri în testiculele chinezului.

Atacă, dar glezna lui nu reuși decît să atingă genunchiul stîng al lui Chang; lovitura de picior fu însă de-ajuns pentru ca acesta să simtă o șfichiuire ce-l duru adînc.. Răspunse la lovitură întorcîndu-se și proiectînd

piciorul în spate, fără să-l ajungă însă pe Ricardo.

Cît timp era de cînd luptau? Trei? Patru minute? Ricardo respiră adînc și porni din nou la atac.

Dar pumnul lui Chang îi întîlni pîntecul și-l opri brusc.

8 și 28 de minute. Mickey Normand ridică receptorul și formă LEhi 4-7593. La telefon răspunse chiar persoana cu care dorea să vorbească.

- Ai studiat propunerea? spuse Mickey fără ocolișuri.

De cealaltă parte a firului fu o lungă tăcere, în cele din urmă o voce murmură

- Da.

- Și ce-ai hotărît?

Mickey vorbea sec, brusc.

- Accept.

- Două mii, spuse Normand.

- Înainte ați spus...

- Acum spun două mii, i-o tăie Normand.

Din nou tăcere. Normand era nerăbdător. Se uită la ceas 8 și 29.

- Bine, spuse încet vocea. Mă dau bătut.

- Mîine la 10 a.m. La biroul pe care ți l-am indicat. Bănuiesc că știi bine tot ce trebuie să faci și să spui.

- Da, mister Normand.

- Ascultă, prietene, spuse Normand, parcă ar fi vorbit cu un băiat de cafenea; aici sînt în joc multe vieți, vorbind pe șleau. E clar?

- Clar, mister Normand.

- ... și-s de preferat două mii de pesos în buzunar decît o piatră pusă de gît, nu-i așa?

- Așa este, mister Normand:

- Perfect. Atunci la 10. Ah, încă ceva: fă bine și bărbierește-te. Ultima oară cînd te-am văzut păraai un cerșetor.

- Înțeleg, mister Normand, spuse docil, amar, vocea de

la celălalt capăt al firului.

Ricardo avu senzația absurdă că se scufundă în apă. Ochiul i se înoețoșară și simți o furnicătură în buze.

Pumnul lui Chang îl ajunsese în regiunea ficatului și acum cădea pe spate.

Totul dură o secundă.

Corpul lui se lovi surd de perete.

Chang înaintă ca să-i dea lovitura de grație. Ridică brațele și se pregătește să-i zdrobească tâmpla printr-o lovitură cu încheieturile degetelor.

Pumnul închis al chinezului își începu drumul ucigaș.

- 8 și 30, spuse Sarduy fără să fie nevoie, căci toți ochii erau fixați pe ceasul de perete.

Acele arătau 20 și 30 de minute.

10, 12 secunde.

Doar zgomotul statice.

N-ajunse să-și dea seama de ceea ce făcea; fu un gest instinctiv. Ridică brațul și reține pumnul cu mîna dreaptă; cu stînga dădu drumul unui zuki mortal în inima chinezului, luat pe neașteptate.

Chang strigă. Făcu un pas înapoi, deschizînd și închizînd gura, căutînd parcă aer, și-și duse mîinile la piept. Lovitura îi sfîșiasse probabil inima, pentru că muri înainte de-a se prăbuși pe podea.

Ca o gelatină vie, corpul lui se încordă o dată, sau de două ori, dar erau de-acum doar reflexe. În cele din urmă rămase nemișcat.

Ricardo se lăsă să cadă, alunecînd de-a lungul peretelui. Încercă să se ridice, dar își pierdu cunoștința.

Ora 20 și 32 de minute.

Riquenes și Sarduy se uitară unul la altul timp de

cîteva secunde, după care își îndreptară privirea în altă parte, nevoind parcă să-și spună nimic din ochi.

Degetele radiooperatorului se mișcau ușor, punînd aparatul cît mai exact pe lungimea de undă pe care trebuia să intre mesajul.

Acele verzi ale ceasului avansau inexorabil.

Sarduy își băgă mîinile adînc în buzunarele jachetei. Degetele mîinii lui stîngi atinseră pipa. O strînse cu putere, mai s-o rupă.

- O să transmită, spuse Riquenes. Știu bine că o să transmită.

Ceva se rupsesese pentru totdeauna.

Își duse mîinile la buze avea sînge. Începu să tușească și tot trupul i se chirci de durere. Ceva se rupsesese pentru totdeauna acolo înăuntru; avea să moară.

Ridică cu greu brațul și încercă să se uite la ceas; un vâl de umbre se punea între ochii lui și cadran; și-l apropie de obraz; ca prin ceață, reuși să vadă numerele și acele era trecut de 8 și jumătate.

Se lăsă să cadă pe-o parte. O icnitură de vomă și gura i se umplu de sînge gros, acru, cald. Se tîrî pe covor către pat. Încet-încet de tot trecu pe lîngă trupul lui Chang în urmă lăsă o dîră întunecată de sînge pe care covorul îl absorbea de îndată.

Din nas i se prelingea o șuviță de sînge iar în jurul buzelor avea un colier de spumă roșiatică. Nu trebuia să-și mai pipăie abdomenul ca să știe că îngrozitoarea lovitură a chinezului îl rănise de moarte probabil ficatul, își șterse fața cu mîneca cămășii, făcînd un efort ca să se țină în sus pe celălalt braț.

Se sprijini din nou cu ambele mîini și, adunîndu-și toate puterile, se lăsă să cadă cu tot trupul pe pat.

Întinse degetele pînă cînd dădu din butonul radioului, îl aprinse. Aproape secătuit de forțe, învîrti butonul

lungimii de undă căutînd 43 de metri. Beculețul roșu care arăta că aparatul era pregătit pentru transmisiune clipi des. Lîngă radio se afla mesajul gata cifrat.

Avea să moară.

Lacrimile începură să i se rostogolească pe obraji, amestecîndu-se cu sîngele. Nu era frică ceea ce simțea.

Era o ciudă surdă, o senzație aspră de adîncă tristețe că trebuia să moară așa de departe.

Începu să transforme cifrele în impulsuri electrice. Trimitea, pe deasupra calde și albastrei Mări a Caraibilor, propria lui viață.

DUMINICA

*„And you shall know the truth
And the truth shall make you free”³⁹*

(înscriș pe peretele da marmură
din holul principal al Cartierului General al CIEI,
în Larigfey. Virginia)

– Toate evenimentele, spuse Mickey Normand.

J. J. îl privi satisfăcut pe deasupra ochelarilor lui cu rame metalice.

– E o acuzație foarte gravă, spuse.

– Repet, domnule, cu tot respectul: toate evidențele. Chiar dumneavoastră ați putut citi declarațiile lui Charles Melton, ofițer gradul III, din divizia New York. Roberto San Gil îl mituise pe Stuart Duke pentru ca să obțină de la Agenție informația utilă. Soția lui San Gil o confirmă, domnule. L-a văzut la ei în casă de mai multe ori pe domnul Duke și a auzit conversații cît se poate de

³⁹ „Și vei cunoaște adevărul,
Iar adevărul te va elibera”.

compromițătoare. E gata să susțină acest lucru într-o confruntare.

J. J. Se dădu pe spate. Și el voia să se descotorosească de bătrînul Stuart Duke, dar trebuia acționat cu prudență în treburile astea spinoase.

- De ce nu l-ați informat pe Kaplan de toate astea? întrebă el.

- Iertați-mă, domnule, dar mi s-a părut că, dat fiind importanța problemei, era mai bine la nivelul dumneavoastră.

- Adevărat, adevărat, murmură J. J. măgulit.

- Afacerea Boca de Pájaro a fost înfăptuită de grupul „Comando 16 de abril” al lui Roberto San Gil, domnule, fără știrea Agenției, dar cu avizul lui Stuart Duke, domnule.

- E greu însă de crezut, șopti J.J. pe care, la drept vorbind, nimic pe lume nu-l putea uimi.

- Mai am o dovadă, domnule, mai concludentă, dacă-mi dați voie să mă exprim așa.

- Da? spuse J. J., încruntînd din sprîncene.

Omul care l-a pus în contact pe Duke cu Roberto San Gil, domnule. Intermediarul tranzacției.

- Cubanez?

- American, domnule, și un om de toată încrederea. A lucrat pentru Agenție multă vreme, domnule.

- Cine e?

- Numele lui probabil că nu vă spune nimic, domnule, dar mi-am luat libertatea de a-l aduce cu mine la întrevvedere.

- Unde e?

- Afară, domnule. Dacă ați avea nu mai mult de cincisprezece minute ați putea auzi din gura lui lucruri foarte interesante.

- E-n anticameră?

- Da, domnule.

J. J. Se plecă spre interfon. Apăsă pe butonul de emisie:

- Doris, spuse. E cineva în anticameră?
- Cineva, spuse fata prin aparat. Da, domnule.
- Poftește-l să intre.

J. J. Aprinse un trabuc și, pentru o clipă, Mickey Normand își aminti de trabucurile puturoase ale lui Stuart Duke; dar J. J. era tânăr și elegant, lui îi ședeau bine trabucurile.

Se auziră niște bătăi ușoare în ușă.

- Intră, spuse J. J. Ușa se deschise încet.

J. J. văzu apărînd o față abătută și albă, de parcă ar fi fost masca de pudră de orez a unei bătrîne paiațe.

O bătrînă paiață cu o cicatrice lungă pe obraz un stigmat oribil care puse capăt, c-o lovitură, tinereții lui.

- Pot intra? întrebă în șoaptă Harry Tertz.

... postum la gradul de căpitan...

...locotenentul Ricardo Villa Solana...

EPILOG

DOSARUL „STIGMATUL”

(Fragmente)

02 - 7935

CONFIDENȚIAL

CĂTRE ȘEFUL

(...) drept care la orele 05:30 din 11/10/77 unitățile de suprafață și de grăniceri ale MGR-ului au urmărit, și capturat la 40 mile de la nord-est de iahtul cu matricula M75694 B—SU cu numele „Stigmatul” de 75 de picioare lungime...

5... Ambarcațiunea avea la bord contrarevoluționari...

s-au predat fără să opună rezistență. Au fost predați la DSE-Cienfuegos ofițerilor și

7... În afară de aceasta au fost sechestrate două tunuri de 81 mm, două mitraliere calibru 50 și o bazooka de 311. De asemenea trei puști M-16, 4 pistoale calibru 45, muniții, alimente, 2000 US dollars și 25000 cordobe nicaraguene și un aparat de transmisiune micro-undă, PRC-10...

9 s-a aflat că obiectivul strategic al comandoului contrarevoluționar era să atace cu tunuri, bazooka și mitraliere grele instalațiile portului Cienfuegos. Aceeași șalupă a atacat satul pescăresc Boca de Pájaro, prilejuind.

16 Această Direcție propune ca, avîndu-se în vedere comportarea eroică și atitudinea sa comunistă, să fie avansat postum locotenentul Ricardo Villa Solana, căzut la datorie...

19 Această Direcție propune de asemenea, să fie luată în considerare cererea tovarășului căpitan Andrés Riquenes Díaz de a i se înmîna Yolande Robaina Luna, militantă a PEC și tovarășă de luptă a locotenentului Villa Solana, copia scrisorii pe care sus-numitul tovarăș a lăsat-o în grija celui care era locotenentul Riquenes, ofițer operativ al canalului „Bruno”, în ajunul plecării sale spre teritoriul inamic, și care poate fi considerată ca fiind testamentul său...

Havana ziua luna
anul 19
Semnat

Șeful
Direcției

E două după-amiaza pe cer nu e nici măcar un nor. Ca să ne ferim de lumina orbitoare și de căldura sufocantă facem drumul de-ntoarcere la umbra pinilor ce străjuiesc coasta.

Comandantul Herrero și căpitanul Riquenes merg înainte, cu mâinile vîrîte adînc în buzunare, iar ochii triști privind fix nisipul; în urmă mergem Yolanda și cu mine, la

fel de tăcuți. În realitate am fi putut alege o altă zi și-o altă oră, pentru că orice zi și orice oră sînt bune ca să arunci cîteva flori în mare în amintirea celor care au ajutat cu sîngele lor ca viitorul să nu fie o groapă de băligar. Dar ni s-a părut că 10 octombrie – datorită acelei frumoase coincidențe de date – era ziua potrivită. Deși el a murit în 10? Sau în 11? Niciodată nu vom ști probabil.

Murmurul valurilor, cerul livid, soarele implacabil al amiezii: ăsta este după un an cel mai bun omagiu adus memoriei tale, Ricardo Villa. E ca și cum ți-am spune aici este sufletul Cubei, în care nu te-ai mai putut întoarce niciodată. Morții noștri se odihnesc în atîtea pămînturi că doar cerul deschis, nesfîrșit, poate însemna cu exactitate locul în care înfloresc mormintele lor.

Inițiativa de a veni să aruncăm florile a fost a căpitanului Riquenes. Comandantul Herrero încuviință cu un semn trist din cap. Eu am simțit că ideea era puțin și a mea. Cît despre Yolanda, ea știe de peste șase luni care a fost destinul adevărat al lui Ricardo și pînă unde s-a înălțat statura lui. A plîns mult, dar am avut impresia că, într-un fel, era în același timp fericită. Și-o înțeleg; pentru că nu există fericire mai mare – chiar și în mijlocul durerii – ca aceea de a ști că celor pe care i-ai iubit le-a ars inima focul gloriei. Cînd Riquenes a aruncat cei zece trandafiri în mare, în punctul acela singuratic al plajei de care ne îndepărtăm acum încet-încet, ea începu să plîngă și cu toții am simțit că pămîntul tremură un pic sub picioarele noastre. Colo, nu foarte departe, lumea venită să se bucure de soare, alerga prin nisip, perechile intrau în apă ținîndu-se de mînă, copiii se bălăceau la mal, străini de ceea ce făceam noi. Cîndva numele lui Ricardo – și alte nume, acum încă anonime – vor fi cunoscute. Și-atund multe mîini vor lăsa să cadă flori în apa amară și multe inimi vor zvîcni cu putere.

Acum ne ducem, mergînd pe sub umbra pinilor. Dar

anul ce vine vom fi aici din nou. Poate pînă atunci vor fi murii alți tovarăși. De-i așa, din nou se va face pentru o clipă tăcere, ca să se-audă cu un imn vuietul mării, și va arde o dată mai mult soarele patriei pe un cer senin și liber ca acesta. Iar noi, cei care vom mai fi vii, vom pleca capul în fața stejarilor căzuți și le vom mulțumi încă o dată că ne-au înmiit puterile, că ne-au făcut nezdruncinate credința și curajul nostru. Și le vom cere să ne însoțească mai departe, din moarte, spre viitorul luminos.

*(...) Iar dacă mâine am să mor să ştie
tovarăşii mei că am rămas credincios
idealului vieţii mele;
tovarăşii mei să ştie
că mi-am dat sângele pentru patrie.
Dar dac-am să mor mâine, va fi pentru ca
să rămână vie speranţa
unui viitor frumos.*

Scrisoare testament a locotenentului Solana – 1964 (fragment).

IN COLECȚIA „ENIGMA”

AU APĂRUT :

Munkácsi Miklós – Sfidarea

Ugo Moretti – Dublul delict din strada Governo Vecchio

VOR APĂREA :

Francis Dick – Cursa hipică

Emile Gaboriau – Domnul Lecoq

editura univers

Lei 7,75